

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

PEOPLE'S PARTICIPATION IN LOCAL DEVELOPMENT PLANNING OF LAM
SAI SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, WANG NOI DISTRICT,
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

People's Participation in Local Development Planning of Lam
Sai Sub-District Administrative Organization, Wang Noi District,
Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

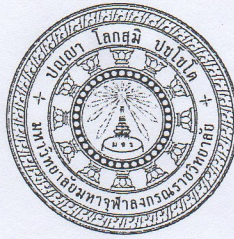
Mr.Thirawat Rotjanamongkol

A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Public Administration

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2019

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์
เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

(พระมหาสมบุญ รุชณิกโร, รศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

(ผศ.ดร.ชิตวุฒิ หมีนมี)

ประธานกรรมการ

(รศ. วาที พ.ต. ดร.สวัสดิ์ จิรัญฐิติกาล)

กรรมการ

(รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม)

กรรมการ

(ผศ.ดร.อนวัต กระสังข์)

กรรมการ

(รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

ผศ.ดร.อนวัต กระสังข์

ประธานกรรมการ

รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล)

- ชื่อสารนิพนธ์** : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ผู้วิจัย** : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
- ปริญญา** : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์**
- : ผศ. ดร.อนุวัต กระสังข์, พธ.บ. (พระพุทธศาสนา),
พธ.ม. (พระพุทธศาสนา), พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
 - : รศ. ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ),
ศศ.ม. (การจัดการการพัฒนาสังคม), รป.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๙ มีนาคม ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในตำบลลำไทร จำนวน ๓๗๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ใน กรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง เดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำ การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๙ คน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ ๓.๕๖) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}$ = ๓.๗๑) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}$ = ๓.๕๙) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X}$ = ๓.๕๐) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}$ = ๓.๔๒)

๒. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

๓. ปัญหา อุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ประชาชนไม่ค่อยได้รับข่าวสาร มีการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง และ ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงทำให้ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบล ในขณะเดียวกัน พบว่าประชาชนในแต่ละหมู่บ้านได้รับประโยชน์ไม่ทั่วถึง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลต้องให้ความสำคัญกับปัญหาของประชาชน ต้องดำเนินการตามขั้นตอนขององค์การบริหารส่วนตำบล ปรับปรุงแก้ไขโดยเร็ว และยังต้องสร้างความเข้าใจให้ประชาชนเล็งเห็นความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดให้มีการฝึกอบรมประชาชน ให้ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และสร้างจิตสำนึก การรักท้องถิ่นให้กับประชาชน

Research Paper Title : People’s Participation in Local Development Planning of Lam Sai Sub-District Administrative Organization, Wang Noi District, PhraNakhonsi Ayutthaya Province

Researcher : Mr.Thirawat Rotjanamongkol

Degree : Master of Public Administration

Research Paper Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr. Anuwat Krasang, B.A. (Buddhism), M.A. (Buddhist Studies), Ph.D. (Public Administration)

: Assoc. Prof. Dr. Kiettisak Suklueang, B.A. (Public Administration), M.A. (Social Development Management), D.P.A (Public Administration)

Date of Graduation : March 9, 2020

Abstract

Objectives of this research were : 1. To study the level of people’s participation in local development planning of Lamsai Sub-District Administrative Organization, Wangnoi, District, Ppranakorn Sriayuthaya Province, 2. To compare the people’s levels of participation in local development planning of Lamsai-Sub-District Administrative Organization, Wangnoi District, Ppranakorn Sriayuthaya Province, classified by personal data and 3.To study problems, obstacles and recommendations for people’s participation development in local development planning of Lamsai Sub-District Administrative Organization, Wangnoi District, Pranakornsriayuthaya Province.

Methodology was the mixed methods: The quantitative research applying survey method and collected data from 375 samples who were people at Lamsai Sub-District by questionnaires and analyzed data by social research program using descriptive statistics: frequency, percentage, mean, standard deviation, SD. Hypothesizes tested by t-test, and F-test and One Way ANOVA in case of three or more groups of variances and if found three or more groups of variances are different, the Least Significant Difference, LSD were used. . The qualitative research collected data from 9 key informants by in-depth-interviewing and analyzed data by descriptive interpretation.

Findings of the research were as follows:

1. Levels of people's participation in local development planning of Lamsai Sub-District Administrative Organization, Wangnoi District, Phranakornsri Ayuthaya Province by overall were at high level ($\bar{X}=3.56$). Each aspect was also at high level: the participation in benefit sharing was at the highest level ($\bar{X}=3.71$). participation in decision making was at high level ($\bar{X}=3.59$). participation in operation was at high level ($\bar{X}=3.50$). and the aspect that was at the lowest level was participation in evaluation with the average score at ($\bar{X}=3.42$).

2. The result of the comparison of people's participation in local development planning of Lamsai Sub-District Administrative Organization, Wangnoi District, Phranakornsri Ayuthaya Province, classified by personal data were found that people with different gender, educational level, occupation and income per month had the different levels of participation in local development planning with the statically significant level at 0.01, accepting the set hypotheses. The people with different age did not have the different participation in local development planning, denying the set hypotheses.

3. Problems and obstacles of people's participation in local development planning of Lamsai Sub-District Administrative Organization, Wangnoi District, Phranakornsri Ayuthaya Province were that people did not receive news and information. Public relations did not cover the whole areas and people did not understand how to formulate local development plans resulting people did not cooperate with the Lamsai Sub-District Administrative Organization. At the same time some people in the area did not receive the benefits from the Organization, so the Lamsai Sub-District Administrative Organization got to pay attention to the problematic conditions, step by step but promptly. The Organization must help people understand the importance of local development planning by training how to formulate local development plans and create sense of belonging to the locality for the people.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความเมตตาของคณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ประกอบด้วยท่าน ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์ และรศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ่ ที่ได้กรุณาอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาแนะนำดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขสารนิพนธ์จนสำเร็จด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุษะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ที่บริหารการจัดการและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาความรู้ จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา, ดร.สุริยา รักษาเมือง, ดร.ประเสริฐ ธิลาว และขอขอบคุณ ผศ.ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ ผู้อำนวยการสำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา และ ดร.วรุฒม์ ทวีศรี ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคลสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ที่กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบแนะนำ ปรับปรุงแบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร ข้าราชการผู้บริหารกำนันผู้ใหญ่บ้าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบคุณประชาชนที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทุกท่าน พระนิสิตและนิสิตทุกรูปทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรึกษาแนะแนว และสร้างแรงบันดาลใจส่งผลให้การทำสารนิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันพึงมีจากสารนิพนธ์เล่มนี้ผู้วิจัยขอน้อมบูชาเป็นกตเวทิตาคุณแก่ ครูบาอาจารย์ บิดามารดา ญาติสนิทมิตรสหาย ที่เป็นกำลังใจสนับสนุนในทุกๆ เรื่อง รวมทั้งบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ร่วมกันสรรค์สร้างงานวิจัยเล่มนี้ให้แก่ผู้วิจัยจนประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดี

นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล

๙ มีนาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภาพ	๗
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามการวิจัย	๓
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๕
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๗
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	๘
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น	๒๐
๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนา	๓๗
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล	๔๖
๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๕๒
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๕
๒.๗ กรอบแนวคิดการวิจัย	๘๓

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๘๔
๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๘๔
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๖
๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๙
๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล	๙๐
 บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๙๒
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอ วังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๙๕
๔.๓ ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอ วังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	๑๐๑
๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวัง น้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๓๘
๔.๕ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๔๐
๔.๖ องค์ความรู้	๑๕๑
 บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๕๕
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๕๘

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๖๖
บรรณานุกรม	๑๖๘
ภาคผนวก	๑๗๙
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อการวิจัย	๑๘๐
ภาคผนวก ข หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลตัวอย่าง (try out) และค่าความ เชื่อมั่นของเครื่องมือในการวิจัย	๑๙๒
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยและ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๙๗
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นิติศาสตร์สัมภาษณ์เพื่อประกอบการ วิจัยและแบบสัมภาษณ์	๒๐๖
ประวัติผู้วิจัย	๒๑๖

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑	สรุปความหมายของการมีส่วนร่วม ๑๑
๒.๒	ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ๑๖
๒.๓	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ๑๙
๒.๔	แนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ๒๑
๒.๕	ความหมายของการวางแผน ๒๓
๒.๖	ทฤษฎีเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น ๒๕
๒.๗	ความสำคัญของการวางแผน ๒๖
๒.๘	ประโยชน์ของการวางแผน ๒๘
๒.๙	ข้อจำกัดในการวางแผน ๓๐
๒.๑๐	หลักการพื้นฐานในการวางแผน ๓๑
๒.๑๑	ลำดับขั้นในกระบวนการวางแผน ๓๓
๒.๑๒	ลักษณะของแผนที่ดี ๓๔
๒.๑๓	ประเภทของแผนพัฒนา ๓๖
๒.๑๔	การพัฒนาประสิทธิภาพ และคุณภาพของแผน ๓๗
๒.๑๕	แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา ๔๑
๒.๑๖	ทฤษฎีการพัฒนา ๔๖
๒.๑๗	ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล ๕๒
๒.๑๘	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ๖๐
๒.๑๙	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น ๖๘
๒.๒๐	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ๗๔
๒.๒๑	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ๘๑
๓.๑	ข้อมูลประชากรในเขตพื้นที่ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ๘๕
๔.๑	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม ๙๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๒	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม ๙๕
๔.๓	ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๙๗
๔.๔	ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ๙๘
๔.๕	ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ๙๙
๔.๖	ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ๑๐๐
๔.๗	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ ๑๐๑
๔.๘	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ๑๐๒
๔.๙	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา ๑๐๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามภาพรวมระดับการศึกษา	๑๐๕
๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตาม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๑๐๗
๔.๑๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตาม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	๑๐๙
๔.๑๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตาม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	๑๑๑
๔.๑๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตาม ความเห็นต่อการมีส่วนร่วมด้าน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๑๑๓
๔.๑๕ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ	๑๑๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามภาพรวมอาชีพ	๑๑๖
๔.๑๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๑๑๘
๔.๑๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	๑๒๐
๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	๑๒๒
๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๑๒๔
๔.๒๑ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	๑๒๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๒๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามภาพรวม	๑๒๗
๔.๒๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๑๒๙
๔.๒๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมาในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	๑๓๑
๔.๒๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	๑๓๓
๔.๒๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๑๓๕
๔.๒๗ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมาโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่ ๑-๕	๑๓๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๒๘ ปัญหา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๑๓๘
๔.๒๙ ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	๑๓๙

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒.๑ กรอบแนวคิดการวิจัย	๘๓
๔.๑ การสังเคราะห์ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๑๔๒
๔.๒ การสังเคราะห์ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	๑๔๔
๔.๓ การสังเคราะห์ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	๑๔๗
๔.๔ การสังเคราะห์ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๑๕๐
๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๕๑
๔.๖ องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย	๑๕๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองในประเทศไทยปัจจุบันเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยเฉพะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จะมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารของภาครัฐอย่างกว้างขวางรวมทั้งสิทธิและเสรีภาพในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น ได้บัญญัติไว้ในหมวด ๕ แผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ ๑๐ แผนนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนมาตรา ๘๗ (๑) ที่ว่า “ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น” และ (๒) ที่ว่า “ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ” แสดงให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนมาก ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจร ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๒ การกำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาลเมืองพัทยาและองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้ (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และเห็นได้ว่าตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังกำหนดให้ท้องถิ่นทุกแห่งมีแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และในการพัฒนาท้องถิ่นนั้นจะต้องมีส่วนร่วมของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น^๑

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะ

^๑ กิจจา โพแดน “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗) หน้า ๑.

กรรมการบริหาร ในส่วนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย สมาชิกสภาสองประเภทประเภทแรก เป็นสมาชิกสภาโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล ประเภทที่สองเป็นสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนหมู่บ้านละ ๒ คน ส่วนคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย กำนันเป็นประธานโดยตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านอีกไม่เกิน ๒ คน และสมาชิกสภาที่มาจากการเลือกตั้งอีกไม่เกิน ๔ คน รวมแล้วมีคณะกรรมการบริหารได้ไม่เกิน ๗ คนต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยได้มีการแก้ไขในหมวด ๙ ว่าด้วยเรื่องการปกครองท้องถิ่น มาตรา ๒๘๕ ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ต้องมาจากการเลือกตั้ง คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น^๒

องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ซึ่งตำบลลำไทรได้ตั้งบริเวณหลักกิโลเมตรที่ ๖๐ ถนนพหลโยธิน ห่างจากตัวอำเภอสว่างน้อยประมาณ ๕ กิโลเมตร ประกอบด้วยหมู่บ้าน ๖ หมู่ คือ ๑,๒,๓,๔,๕, และ ๖ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๕,๐๐๐ ไร่ และตำบลลำไทรมีแผนพัฒนาท้องถิ่น แยกออกเป็น ๕ ประเภท คือ แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี แผนพัฒนาสามปี แผนการดำเนินงาน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือโดยทั่วไปเรียกกันว่าแผนพัฒนาสามปี โดยแผนพัฒนาสามปีจะมีโครงการต่างๆ และกิจกรรมบรรจุไว้ทั้งสามปี การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตำบลลำไทร จะต้องมีการจัดทำประชาคมประชาชนในชุมชนเป็นประจำทุกปี เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยในประชาชนในชุมชนแต่ละชุมชนนัดแนะกันมาแสดงความคิดเห็น มาเสนอแนะปัญหา มาแสดงความต้องการว่าจะให้ชุมชนของตนเองมีการพัฒนาไปในทางที่ดียิ่งขึ้น จากการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อมีการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบของตำบลแล้ว การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนผู้นำชุมชนฝ่ายต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทาง

^๒ พระอริการปณิธิ อธิปญโญ (แก้วบุตตี) “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหัตถ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖) หน้า ๒.

การเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบอำนาจของรัฐในทุก
ระดับ^๓

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจอย่างยิ่งในการที่จะศึกษาให้ทราบถึง การมีส่วนร่วม
ของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ซึ่งผลการศึกษาจะทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมี
ส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร เพราะว่ามีแต่ประชาชนในชุมชนเท่านั้นที่รู้
ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในชุมชน เมื่อประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคจะทำให้การพัฒนา
ชุมชนเป็นไปอย่างเข้มแข็ง

๑.๒ คำถามการวิจัย

๑.๒.๑ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน
ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ระดับใด

๑.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วน
บุคคล แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๑.๒.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
มีอะไรบ้าง

^๓ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, *ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘*, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.dla.go.th/index.jsp> [๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑]

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑.๓.๒ เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๓.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยจากแนวคิดการมีส่วนร่วมของโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff)^๔ ซึ่งแบ่งไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน คือ

- ๑) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- ๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
- ๓) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
- ๔) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

^๔ J.M., Cohen, and N.T., Uphoff, “Participation in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity.” **World Development**, Vol. 8, (1980): 219-222.

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ๓) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ๔) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรไว้ ๒ ประเภท คือ

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๕,๙๙๖ คน^๕

๒. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๙ คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือ พื้นที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตั้งแต่ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๑๒ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

^๕ สถิติจำนวนประชากรตำบลลำไทร ทะเบียนราษฎรอำเภอลำดวน ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๒, (อัสสำเนา).

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนมีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมเข้าในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้ประชาชนได้ รับรู้ปัญหา ศึกษาปัญหา แสดงความคิดเห็น และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาภายในองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อพัฒนาการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ หมายถึง การที่ประชาชนในตำบลลำไทร ร่วมกันวางแผน กำหนดความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญของแผน ต่อจากนั้นเลือกนโยบาย และประชากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการตัดสินใจนี้ เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อย ๆ ตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการตามแผนและการตัดสินใจปฏิบัติตาม แผนที่วางไว้ ตลอดถึงการติดตามประเมินผล

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การที่ประชาชนในตำบลลำไทร เข้าร่วมดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน การดำเนินงานการพัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชนตามแผนหรือนโยบาย และการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะแก่สมาชิกในกองทุนสวัสดิการชุมชน

การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนในตำบลลำไทร ได้รับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการ พัฒนากองทุนสวัสดิการชุมชน ไม่ว่าจะเป็น ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง การมีความรู้เกี่ยวกับการ พัฒนาชุมชนที่ดีขึ้น รวมทั้งการที่ประชาชนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุกด้าน

การมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนในตำบลลำไทร ร่วมกันตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของกองทุนสวัสดิการ ชุมชนที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้น เพื่อวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคในการที่จะนำไปพัฒนากองทุน สวัสดิการชุมชนต่อไป

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง การพิจารณาและกำหนดแนวทางให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนาและคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าเพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ

จัดซื้อจัดจ้าง แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี แผนพัฒนาสามปี แผนการดำเนินงาน แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๗.๒ ทำให้ทราบถึงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

๑.๗.๔ ผลที่ได้จากการวิจัยเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการศึกษา ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- ๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น
- ๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนา
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
- ๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย
- ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๗ กรอบแนวคิดการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่ามีความหมายของการมีส่วนร่วม ได้มีนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายของคำว่ามีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างหลากหลายโดยเนื้อหาอาจมีความแตกต่างกันบ้างแต่เป้าหมายของการนำเสนอมีเป้าหมายมีทิศทางเดียวกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๑.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

การมีส่วนร่วมคือการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินโครงการและร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนานอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับ ความพยายามที่จะประเมินผลโครงการนั้นด้วย^๑

^๑ นรินทร์ชัย พัฒนาพงศา, แนวทางในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๓๘), หน้า ๑๙.

โคเฮน และอัฟฮอฟ ได้เสนอรูปแบบการมีส่วนร่วม ออกเป็น ๔ แบบ คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการของการตัดสินใจ นั้นประการแรกสุด คือการกำหนดความต้องการและจัดลำดับความสำคัญ จากนั้นเลือกนโยบาย และประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

๒. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบ ของการดำเนินงานตามโครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การสนับสนุนด้านทรัพยากร การบริหาร การประสานงาน และการขอความช่วยเหลือ เป็นต้น

๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงการกระจาย ผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลประโยชน์ในทางบวก และผลที่เกิดขึ้น ในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคล ในสังคมด้วย

๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกต คือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลใน กลุ่มต่างๆ ได้^๒

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการ (Process) ที่ประชาชนในชุมชนได้ เข้าไปดำเนินกิจกรรมในชุมชน นับตั้งแต่ร่วมกำหนดปัญหาและความต้องการ ร่วมระบุสาเหตุของ ปัญหา ร่วมกำหนดวิธีการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมปฏิบัติกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหา ร่วมติดตาม ประเมินผลกิจกรรม และร่วมรับผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมนั้น ซึ่งประเด็นหลักของการมีส่วนร่วม ของประชาชนก็คือประชาชนต้องเป็นผู้กระทำในแต่ละขั้นตอนของการมีส่วนร่วมด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจอย่างอิสระ และเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการ ดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมทั้งมีส่วนได้รับประโยชน์จากผลของการพัฒนาอย่างเต็มที่^๓ การ มีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ใช้สติปัญญา ความเฉลียวฉลาดและความพยายาม มีความ วางใจและเชื่อมั่นในหมู่สมาชิก มีการโต้แย้งกันอย่างเปิดเผยเห็นพ้องต้องกัน การตัดสินใจต่างๆ^๔ อันมี

^๒ J.M., Cohen, and N.T., Uphoff, "Participation in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity." *World Development*, Vol. 8, (1980): 219-222.

^๓ ณัฐนรี ศรีทอง, การเพิ่มศักยภาพภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์, ๒๕๕๒), หน้า ๑๙๑.

^๔ อรุณี ชั่งตั้งเดิมพงษ์, "การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตวัฒนา", *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๓), หน้า ๙.

ผลกระทบถึงตัวประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเอง แก้ไขปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้นได้ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาพัฒนาชุมชนที่ว่ามนุษย์ทุกคน มีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นด้วยความบริสุทธิ์ใจด้วยว่ามนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ ถ้ามีโอกาสแล้วได้รับ การชี้แนะอย่างถูกต้อง^๕ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ก็สำคัญเช่นกันเพราะคือ กระบวนการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจเน้นการมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งของบุคคลเป็นการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญของผู้บริหารในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นพื้นฐานของแนวคิดการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารให้กับผู้ได้บังคับบัญชาและเป็นการที่ผู้บริหารต้องการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร^๖ กล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนในชนบทได้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาและกิจกรรมส่วนร่วมของชุมชนเช่นการมีส่วนร่วมในการคิดเสนอแนะแก้ไขปัญหาคำเนินงานตามกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาและร่วมปฏิบัติโดยบริจาคเงินสิ่งของวัสดุการสละแรงงานเพื่อพัฒนาหมู่บ้านและร่วมติดตามผลการพัฒนาบำรุงรักษาสาธารณประโยชน์ต่างๆ ในเขตหมู่บ้าน^๗

คำจำกัดความการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนคือการที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการ การควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคมเพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคมในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนเองอย่างเป็นตัวของตัวเอง^๘ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ การรวมการร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆอันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเองและการที่จะสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแล้วจำเป็นที่จะต้องยอมรับปรัชญาที่ว่ามนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่าง

^๕ ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, “การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน”, วารสารพัฒนาชุมชน, ๓๖ (เมษายน ๒๕๔๑): ๓๒-๓๔.

^๖ สมยศ นาวิการ, การบริหารแบบมีส่วนร่วม, (กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, ๒๕๔๕), หน้า ๗๕.

^๗ แก้ว นิมะเริง, ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรสตรีในการพัฒนาชุมชนในจังหวัดลพบุรี, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.๒๕๔๐). หน้า ๖.

^๘ ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภากการพิมพ์, ๒๕๒๗), หน้า ๕.

เป็นสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของกลุ่ม ขณะเดียวกันจะต้องยอมรับความบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์สามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและได้รับการชี้ทางที่ถูกต้อง^๙ และประชาชนยังมีโอกาสรับรู้ข่าวสารมีบทบาทในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นร่วมทำและดำเนินการร่วมรับประโยชน์และร่วมตรวจสอบโดยอิสระเพื่อแสวงหาทางเลือกเพื่อการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาคือความต้องการที่เหมาะสมโดยรัฐเป็นเพียงผู้ส่งเสริมสนับสนุน^{๑๐} การมีส่วนร่วมของประชาชนจะช่วยเพิ่มการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น เพราะได้รับรู้ปัญหาต่างๆ โดยตรงพร้อมแนวทางการแก้ไขได้ดียิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปว่า การมีส่วนร่วมเป็นการให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิด ร่วมกันตัดสินใจ เพื่อให้เกิดความสามัคคีและเกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ และประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือก และการตัดสินใจต่างๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ตลอดจนมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการติดตามตรวจสอบป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการ โดยครอบคลุมขั้นตอนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และรายละเอียด การร่วมการตัดสินใจ ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังและแก้ไขปัญหของประชาชนและชุมชนเป็นสำคัญ ซึ่งจะเป็น ประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

ตารางที่ ๒.๑ สรุปความหมายของการมีส่วนร่วม

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
นรินทร์ชัย พัฒนาพงศ์, (๒๕๓๘, หน้า ๑๙)	การมีส่วนร่วมคือการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินโครงการ
Cohen, John M., and UpHoff Norman T., (1980, pp. 213–235)	๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

^๙ เมธี จันทจารุภรณ์ และสุจิตา รัตนวานิชย์พันธ์, *วิทยาการชุมชน: การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างประชาชน*, (นครสวรรค์: สุขุมและบุตร, ๒๕๔๑), หน้า ๕.

^{๑๐} ปติดา ปานเนตรแก้ว, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลสวนหลวง อำเภอสว่าง พาว จังหวัดสมุทรสงคราม”, *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐), หน้า ๗.

ตารางที่ ๒.๑ (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
ณัฐนรี ศรีทอง, (๒๕๕๒, หน้า ๑๙๑)	การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการ (Process) ที่ประชาชนในชุมชนได้เข้าไปดำเนินกิจกรรมในชุมชน
อรุณี ช้างตั้งเดิมพงษ์, (๒๕๕๓, หน้า ๙)	การมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ใช้สติปัญญา
ยุวัฒน์ วุฒิเมธี, (๒๕๔๑, หน้า ๓๒-๓๔)	การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเอง
สมยศ นาวิการ, (๒๕๔๕, หน้า ๗๕)	การบริหารแบบมีส่วนร่วม ก็สำคัญเช่นกันเพราะคือ กระบวนการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ
แก้ว นิมะเริง, (๒๕๔๐, หน้า ๖)	การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนในชนบทได้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา
ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, (๒๕๒๗, หน้า ๕)	การมีส่วนร่วมของประชาชนคือการที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการ
เมธี จันทจารุภรณ์ และสุธิดา รัตนวณิชพันธ์, (๒๕๔๑, หน้า ๕)	การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจ
ปติดา ปานเนตรแก้ว, (๒๕๕๐, หน้า ๗)	การร่วมรับประโยชน์และร่วมตรวจสอบโดยอิสระเพื่อแสวงหาทางเลือกเพื่อการพัฒนา

๒.๑.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การวิจัยเรื่องนี้ได้ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมจากนักวิชาการที่ได้นำเสนอไว้ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมมีนักวิชาการมองว่าได้แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๑) แนวคิดแบบตัวแทน (Indirecter Democracy) เน้นการเป็นตัวแทนของผู้นำและถือว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง ถอดถอนผู้นำเป็นเครื่องหมายของการที่จะใช้หลักประกัน การบริหารที่ดี อย่างไรก็ตาม ก็ดีแนวคิดนี้เน้นเฉพาะการวางโครงสร้างสถาบันเพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้ผู้ตามเข้ามามีส่วนเท่านั้น

๒) แนวคิดประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ตามแนวความคิดนี้ การมีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์ไม่เฉพาะแต่การเข้าไปพิจารณาเลือกตั้ง หรือถอดถอนผู้นำเท่านั้นแต่ยังรวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการวางนโยบายยิ่งกว่านั้นแนวคิดนี้ยังมองการมีส่วนร่วมเป็นการให้การศึกษา และพัฒนาการกระทำทางการเมืองและสังคมที่มีความรับผิดชอบ นั่นก็คือ การไม่ยอมให้มีร่วมนับว่าเป็นการคุกคามต่อเสรีภาพของผู้ตาม^{๑๑} การพัฒนาแบบนี้จะช่วย ปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้ดีขึ้น และยังได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วมสามารถ สรุปได้ดังนี้ ๑. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion) เป็นวิธีการหนึ่งที่แก้ไขปัญหา การขัดแย้งในการปฏิบัติงาน โดยผู้เกลี้ยกล่อม โดยเฉพาะความรู้พื้นฐาน เพื่อให้ดำเนินงานบรรลุ เป้าหมายที่ตั้งไว้ดังนี้ การเกลี้ยกล่อมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่นำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชน และถ้า การเกลี้ยกล่อมนั้นเป็นเรื่องที่ตรงกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ย่อมส่งผลถึงการมีส่วนร่วมได้ในที่สุด ๒. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National morale) การมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติภารกิจกรรมาใด ๆ จำเป็นต้องให้ประชาชนในชุมชนและผู้ปฏิบัติภารกิจมีขวัญที่ดี การสร้างขวัญที่ดี ต้องพยายามสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน เช่น การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมไม่เอารัดเอาเปรียบให้ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงาน ๓. ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกร่วมกัน (Nationalizing) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ นำไปสู่การมีส่วนร่วมเป็นความรู้สึกร่วมกันที่จะอุทิศ หรือเน้นค่านิยมเรื่องผลประโยชน์ของชาติมีความพอใจ ในชาติตนพอใจในเกียรติภูมิ จงรักภักดีผูกพันต่อท้องถิ่น ๔. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (leadership) การสร้างผู้นำจะช่วยจูงใจให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายร่วมกัน เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญในการรวบรวม กลุ่มจูงใจคนไปยังเป้าประสงค์ ผลของการสร้างผู้นำทำให้เกิดการระดมความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างมี ขวัญงานมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยดีนั่นเอง ซึ่งมีนักวิชาการไทยบางท่านได้ ทำวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมใน ๔ ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจ ด้านการวางแผนบริหารงาน ด้านการ รับผลประโยชน์ และด้านการติดตามประเมินผล จึงเป็นลักษณะตามทฤษฎีที่กล่าวมา การวางแผน การใช้ทรัพยากรการร่วมมือประสานงาน และการประเมินผล สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการทำให้เกิด การมีส่วนร่วมขึ้นพื้นฐาน^{๑๒}

การมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลว่า ประชาชนสามารถมีวิธีการเข้าร่วมได้ ๓ ฐานะ ได้แก่

^{๑๑} นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๕), หน้า ๓๗๒.

^{๑๒} Cohen, John M., and UpHoff Norman T., "Participation's Place in Rural Development: seeking Clarity though Specificity".World Development. (New York: Mc Grew - Hill, 1980), pp. 213-235.

๑. ฐานะผู้ส่งเสริม

๑.๑ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการเลือกตั้ง กล่าวคือ มีความเอาใจใส่เข้าร่วมกิจกรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบลสม่ำเสมอ หรือหากมีความสามารถและคุณสมบัติเหมาะสมก็สามารถมีส่วนร่วมโดยวิธีการสมัครเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๒ การมีส่วนร่วมในวิธีการทางกฎหมาย กล่าวคือ ปฏิบัติตามกฎหมายและเสีย ภาษีตามระเบียบข้อบังคับ

๑.๓ การมีส่วนร่วมในวิธีการให้ด้านร่วมมือ กล่าวคือ สละแรงงานพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ช่วยเผยแพร่ข่าวสารและแสดง ความคิดเห็นเพื่อสนับสนุนหรือไม่สนับสนุนโครงการ

๒. ฐานะผู้รับบริการ กล่าวคือ

๒.๑ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการแจ้งปัญหาหรือความเดือดร้อน สะท้อนภาพการ บริการให้ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลรับรู้

๒.๒ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการออกข้อบังคับท้องถิ่นหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น

๒.๓ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีสอบราคาประกวดราคา

๓. ฐานะผู้ตรวจสอบ กล่าวคือ

๓.๑ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการเป็นผู้ตรวจสอบพฤติกรรมสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๓.๒ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการตรวจสอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

๓.๓ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการตรวจสอบจัดทำข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีว่าตรงกับแผนพัฒนาตำบลหรือไม่ ตรวจสอบการก่อสร้างโครงการและค่าใช้จ่ายงบประมาณว่ามีความโปร่งใสหรือไม่

๓.๔ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการเข้ารับฟังการประชุมสภาอย่างสม่ำเสมอ

๓.๕ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการขอรับทราบข้อมูลหากเห็นว่าการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่โปร่งใส

๓.๖ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการคัดค้านข้อบังคับหรือมติขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ทำให้ประชาชนเกิดความเดือดร้อน

๓.๗ การมีส่วนร่วมโดยวิธีการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อเห็นว่าไม่ถูกต้อง ไม่โปร่งใส ประชาชนในฐานะผู้ตรวจสอบต้องดำเนินการ โดยการแจ้ง ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกเพื่อคัดค้าน หากพบผู้รับผิดชอบในสภาฯ เพิกเฉยจะต้องแจ้งนายอำเภอฟ้องศาลหากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือ สมาชิกทำความเสียหาย

ให้กับประชาชนและรวบรวมประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งครั้งหนึ่งของผู้มีสิทธิ์ เลือกตั้ง เข้าชื่อร้องต่อผู้ว่าราชการจังหวัดการบริหารส่วนตำบลได้^{๑๓}

หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

๑. การจัดความสัมพันธ์ที่เสมอภาค เท่าเทียมกัน การจัดความสัมพันธ์ด้านบทบาทระหว่างประชาชนและองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เท่าเทียมกัน เป็นหลักการสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วม โดยแต่ละฝ่ายควรมีการตระหนักถึงความต้องการของตนเองและสิ่งที่ตนเองสามารถทำได้ ชุมชนควรตระหนักถึงความเป็นเจ้าของต้องการคิดเอง ทำเอง กำหนดเอง ซึ่งสิ่งนี้จะเป็นส่วนที่คอยกำกับ กำหนดให้เกิดบทบาทการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและความพอใจร่วมกันทั้งสองฝ่าย ความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกัน ยังหมายความว่า กระบวนการตัดสินใจที่เท่าเทียมกัน ที่ผ่านมาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล มักชี้้นำการตัดสินใจของประชาชน และหลายกรณีที่ประชาชน มองอำนาจในการตัดสินใจให้องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งในที่สุดผลของการตัดสินใจนั้นอาจไม่เป็นตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

๒. การมีอิสระ ไม่ครอบงำ ความเชื่อมั่นในการเป็นมนุษย์ควรอยู่บนฐานของความไม่ครอบงำ การให้อิสระภาพในการคิดและแสดงออก โดยไม่มีอคติ และไม่นำความคิด ความเชื่อของตนเองมาวัดหรือตีคุณค่า หรือชักจูงครอบงำให้เปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะความเชื่อมั่นในศักยภาพ ฐานความรู้ ภูมิปัญญาและประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมดั้งเดิมของสังคม

๓. การมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มในสังคม ในชุมชนหนึ่งๆ ย่อมประกอบด้วยความ แตกต่างหลากหลายทั้งด้านฐานะ เพศ วัย สถานะทางสังคม ฯลฯ การสร้างโอกาสเปิดพื้นที่ทาง สังคมอย่างเท่าเทียมกันในการให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกทางความคิด ศักยภาพความรู้ และร่วมมีบทบาทดำเนินการต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้งานที่ดำเนินไปนั้นไม่ไปรวมอยู่ที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ควรส่งผลกระทบไปสู่มวลชนทุกส่วนในชุมชนอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

๔. การมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการทุกขั้นตอน การดำเนินพัฒนาตามโครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล นั้นมีกระบวนการขั้นตอนที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกันหลายครั้ง ที่พบว่าโครงการต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนขาดการมีส่วนร่วมของชุมชนตั้งแต่ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลและการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเมื่อถึงขั้นตอนการดำเนินการแล้วมักเกิดปัญหาความขัดแย้ง และการสร้างผลกระทบต่อชุมชนตามมา การมีส่วนร่วมที่แท้จริงจึงควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนกำหนดเป้าหมายการตัดสินใจ การปฏิบัติ การตรวจสอบ

^{๑๓} วรทัต ถัยนันท์, การมีส่วนร่วมการปกครองส่วนท้องถิ่น อ.บ.ต., (กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, ๒๕๔๖), หน้า ๔๔-๔๕.

ติดตามประเมินผล การเรียนสรุปทเรียน แก้ไขปรับปรุงและรวมทั้งการขยายผล และเผยแพร่ผลสู่สาธารณะ^{๑๔}

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นไปตามแนวทางการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการควบคุม การใช้และการกระจายทรัพยากร ตลอดจนปัจจัย การผลิตที่มีอยู่ในสังคมให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีพทาง เศรษฐกิจ และสังคม โดยร่วม ในการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบายและการวางแผนมีการกระจายผลประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ อย่างยุติธรรม ประชาชนเป็นฝ่ายกำหนดความต้องการใน การแก้ปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง ซึ่งผล โดยรวมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมการเมืองของประเทศ และจากการร่วมกิจกรรมนั้นๆ

ตารางที่ ๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
นวลน้อย ตรีนันท์ และคณะ, (๒๕๔๕, หน้า ๓๗๒)	๑. แนวคิดแบบตัวแทน ๒. แนวคิดประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม
Cohen, John M., and UpHoff Norman T., (1980, pp. 213–235)	๑. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน ๒. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ ๓. ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกร่วมกัน ๔. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ
วรทัต ถัยนันท์, (๒๕๔๖, หน้า ๔๔-๔๕)	๑. ฐานะผู้ส่งเสริม ๒. ฐานะผู้รับบริการ กล่าวคือ ๓. ฐานะผู้ตรวจสอบ กล่าวคือ
ชัชวาล ทองดีเลิศ และคณะ, (๒๕๔๔, หน้า ๑๙-๒๓)	๑. การจัดความสัมพันธ์ที่เสมอภาค เท่าเทียมกัน ๒. การมีอิสระ ไม่ครอบงำ ๓. การมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มในสังคม ๔. การมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการทุกขั้นตอน

๒.๑.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมมีนักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ดังนี้

การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาแบบนี้จะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้ดีขึ้น และยังได้กล่าวถึงทฤษฎีการมีส่วนร่วมสามารถสรุปได้ดังนี้

^{๑๔} ชัชวาล ทองดีเลิศ และคณะ, การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม, (เชียงใหม่: เชียงใหม่ ปี เอสการพิมพ์, ๒๕๔๔), หน้า ๑๙-๒๓.

๑. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion) เป็นวิธีการหนึ่งที่แก้ไขปัญหาการขัดแย้งในการปฏิบัติงาน โดยผู้เกลี้ยกล่อม โดยเฉพาะความรู้ชั้นพื้นฐาน เพื่อให้ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ดังนี้ การเกลี้ยกล่อมจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่นำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชน และถ้าการเกลี้ยกล่อมนั้นเป็นเรื่องที่ตรงกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ย่อมส่งผลถึงการมีส่วนร่วมได้มากที่สุด

๒. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ (National Morale) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการกิจกรรมใด ๆ จำเป็นต้องให้ประชาชนในชุมชนและผู้ปฏิบัติการมีขวัญที่ดี การสร้างขวัญที่ดีต้องพยายามสร้างทัศนคติที่ดีต่อผู้ร่วมงาน เช่น การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วมไม่เอาตัวเอาเปรียบให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับงาน

๓. ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกราชาตินิยม (Nationalizing) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญนำไปสู่การมีส่วนร่วมเป็นความรู้สึกที่จะอุทิศ หรือเน้นค่านิยมเรื่องผลประโยชน์ของชาติมีความพอใจในชาติตนพอใจในเกียรติภูมิ จงรักภักดีผูกพันต่อท้องถิ่น

๔. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership) การสร้างผู้นำจะช่วยจูงใจให้ประชาชนทำงานด้วยความเต็มใจ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายร่วมกัน เพราะผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญในการ รวบรวมกลุ่มจูงใจคนไปยังเป้าประสงค์ ผลของการสร้างผู้นำทำให้เกิดการระดมความร่วมมือ ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มในกิจกรรมต่างๆ ด้วยดีนั่นเอง^{๑๔}

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมอาจมีอยู่มากมายหลายทฤษฎีด้วยกัน สามารถแบ่งออกเป็นสองกลุ่มใหญ่ๆ คือ ทฤษฎีความเป็นผู้แทน (Representative) และทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ทฤษฎีความเป็นผู้แทน (Representative) ทฤษฎีนี้เน้นความเป็นผู้แทนของผู้นำ และ ถือว่าการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง/ถอดถอนผู้นำ เป็นเครื่องหมายของการที่จะทำให้หลักประกันกับ การบริหารงานดี อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้เน้นเฉพาะการวางโครงการสร้างสถาบันเพื่อเป็นเครื่องมือใน การให้ผู้ตามเข้ามามีส่วนร่วมเท่านั้น เช่น การเลือกตั้งทั่วไป การเลือกตั้งโดยนับคะแนนลับและ ประชุมปรึกษาหารือประจำปี จะเห็นได้ว่า การมีส่วนร่วมตามนัยของทฤษฎีนี้ มิได้เปิดโอกาสให้ผู้ ตามได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจขององค์การอย่างแท้จริง และผู้ที่มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงใน การตัดสินใจ ได้แก่ บรรดาผู้นำต่างๆ ที่เสนอตัวเข้าสมัครรับการเลือกตั้ง ส่วนผู้ตามนั้นเป็นเพียงแค่ ไม่ประดับเท่านั้น ทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy) ตามแนวความคิด ทฤษฎีนี้ การมีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์ไม่เฉพาะแต่การเข้าไปพิจารณาเลือกตั้ง หรือ ถอดถอนผู้นำเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการวางนโยบาย ทฤษฎีนี้ ยังมองการมี ส่วนร่วมเป็นการให้การศึกษาและพัฒนาการกระทำทางการเมือง

^{๑๔} อำนาจ อนันตชัย, การระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน, (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๐), หน้า ๑๒๗-๑๓๐.

และสังคมที่มี ความรับผิดชอบ นั้น ก็คือ การไม่ยอมให้มีส่วนร่วมนับว่าเป็นการคุกคามตามเสรีภาพของผู้ตาม^{๑๖}

องค์การสหประชาชาติ กล่าวถึงหลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐซึ่งสามารถจะแบ่งระดับของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ออกเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๑) การให้ข้อมูลข่าวสาร Inform ถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่เป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาครัฐจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่างๆ วิธีการให้ข้อมูลสามารถใช้ช่องทางต่างๆ เช่น เอกสาร สิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อต่างๆ การจัดนิทรรศการจดหมายข่าว การจัดงาน แลกเปลี่ยน การตีพิมพ์ และการให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์

๒) การรับฟังความคิดเห็น Consult เป็นกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเพื่อประกอบการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐด้วยวิธี

ต่างๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็น การสำรวจความคิดเห็น การจัดเวทีสาธารณะการแสดงความ คิดเห็นผ่านเว็บไซต์

๓) การเกี่ยวข้อง Involve เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานหรือร่วมเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้ประชาชนว่าข้อมูล ความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนจะถูกนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการ บริหารงานของภาครัฐ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาประเด็นนโยบาย สาธารณะ ประชาพิจารณ์ การจัดตั้งคณะทำงานเพื่อเสนอแนะประเด็นนโยบาย

๔) ความร่วมมือ Collaboration เป็นการให้กลุ่มประชาชน ผู้แทนภาคสาธารณะมีส่วนร่วมโดยเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจและมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น คณะกรรมการที่มีฝ่ายประชาชนร่วมเป็นกรรมการ

๕) การเสริมอำนาจแก่ประชาชน Empower เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนในระดับสูงที่สุด โดยให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจ เช่น การลงประชามติในประเด็นสาธารณะต่างๆ โครงการกองทุนหมู่บ้านที่มอบอำนาจให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจทั้งหมด การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจทำได้หลายระดับ และหลายวิธี ซึ่งบางวิธีสามารถทำได้ง่าย ๆ แต่บางวิธีก็ต้องใช้เวลาขึ้นอยู่กับความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ค่าใช้จ่ายและความจำเป็นในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องละเอียดอ่อนจึงต้องมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการให้ข้อมูล ข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน การรับฟังความคิดเห็น การ

^{๑๖} ดิน ปรัชญพฤทธ์, “ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม”, เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษยในองค์กร, พิมพ์ครั้งที่ ๙ (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๑), หน้า ๖๒.

เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรวมทั้งพัฒนาทักษะและศักยภาพของข้าราชการทุกระดับควบคู่กันไปด้วย จากหลักการและความจำเป็นอย่างยิ่งดังกล่าวทำให้การพัฒนากระบวนการบริหารราชการที่สนับสนุนการปรับกระบวนการทำงานของส่วนราชการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมขึ้น หรือที่เรียกว่า การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม^{๑๗}

โคเฮนจอห์น และ นอร์แมน (Cohen, John & Norman T.Uphoff ได้ให้ทฤษฎีการมีส่วนร่วม ๔ ขั้นตอน คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making)
๒. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation)
๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits)
๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)^{๑๘}

จากทฤษฎีที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้างต้นนั้นสามารถสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมนั้นจะต้องมีหลักในการมีส่วนร่วมที่สำคัญ ๑.) การร่วมเสนอปัญหาในชุมชน ๒.) การร่วมจัดทำแผนพัฒนาตำบล ๓.) การร่วมกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ๔.) การตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อที่จะเสริมสร้างระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและทำให้เกิดการพัฒนาของหน่วยงาน

ตารางที่ ๒.๓ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
อำนาจ อนันตชัย, (๒๕๔๐, หน้า ๑๒๗-๑๓๐)	๑. ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน ๒. ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของคนในชาติ ๓. ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกรักชาตินิยม ๔. ทฤษฎีการสร้างผู้นำ
ติน ปรัชญพฤทธิ, (๒๕๔๑, หน้า ๖๒)	๑. ทฤษฎีความเป็นผู้แทน ๒. ทฤษฎีประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

^{๑๗} United Nation , Department of Internation Economic and Social Affair. Popular Participation asa Strategy for Promoting Community Level Action and Nation Development Report of The Meeting for The Adhoc Group of Expert. (New York: United Nation , 1981), pp.123-124.

^{๑๘} Cohen, John & Norman T. Uphoff. “ Participation in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity.” , **World Development**, Vol. 8, (1980): 219-222.

ตารางที่ ๒.๓ (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
United Nation, (1981, pp.123-124)	๑. การให้ข้อมูลข่าวสาร ๒. การรับฟังความคิดเห็น ๓. การเกี่ยวข้อง ๔. ความร่วมมือ ๕. การเสริมอำนาจแก่ประชาชน
Cohen, John & Norman T. Uphoff., (1980, pp.219-222)	๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากการศึกษาทบทวนแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นนั้น ได้ทราบถึงความสำคัญของแผนพัฒนาเพื่อใช้ในการพัฒนาองค์การเพื่อให้เกิดประโยชน์

๒.๒.๑ แนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากแนวคิดในการวางแผน และหลักการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นในเชิงยุทธศาสตร์ องค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นควรมีแนวคิดในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาอย่างน้อย ๔ แนวคิด ดังนี้

แนวคิดที่ ๑ กระบวนการแก้ไขปัญหา

เริ่มด้วยการตอบคำถามอย่างเป็นขั้นตอนดังนี้

๑. ปัญหาคืออะไร
๒. ปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร
๓. จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการแก้ปัญหาคืออะไร
๔. วิธีการหรือแนวทางแก้ปัญหาคืออะไร

ในการตอบปัญหาที่สี่ ต้องใช้ความสามารถในการคาดการณ์ และความรู้ทางวิชาการทั้งที่เป็นทฤษฎีและปฏิกิจจากผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์

แนวคิดที่ ๒ กระบวนการและเนื้อหาของวิธีการ

แนวคิดนี้ จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และมุ่งสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ โดยที่จะต้องตอบคำถามทั้ง ๘ คำถามคือ จะทำไปทำไม จะทำอะไร จะทำที่ไหน จะทำเมื่อไร จะทำโดยใคร จะทำเพื่อใคร จะทำอย่างไร จะใช้จ่ายเท่าไร

แนวคิดที่ ๓ ความคิดสร้างสรรค์

เป็นการมองอนาคตที่ต้องอาศัยความรู้ที่เกิดจาก สัญชาตญาณ หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์ องค์กรแห่งการเรียนรู้ หรือเรียนจากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น เรียนรู้จากผู้อื่น โดยอาจศึกษาเปรียบเทียบจากบทเรียนแห่งความสำเร็จ (Benchmark) ของหน่วยงานอื่น รวมทั้งการศึกษาร่องรอย งานวิจัยต่าง ๆ การวิเคราะห์สถานการณ์ ซึ่งเป็นการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก

แนวคิดที่ ๔ การตัดสินใจ

ต้องตัดสินใจด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล และผสมผสานหลักการตัดสินใจแบบมีเหตุผล (Rationalism) กับหลักการตัดสินใจแบบเพิ่มขึ้น (Incrementalism) แต่ทั้งนี้ ต้องมุ่งการบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาและประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ^{๑๙}

โดยสรุป การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องปรับกระบวนการคิด โดยมุ่งเน้นผลที่จะเกิด (ผลลัพธ์) เป็น ตัวตั้ง แล้วนำมาคิดหาหนทางที่จะทำ (ผลผลิต) รวมทั้งวิธีการที่จะทำงานนั้นให้สำเร็จและมีประสิทธิภาพ (กระบวนการ) ซึ่งจะนำไปสู่การพิจารณาจัดสรรทรัพยากรการบริหารเพื่อดำเนินการได้อย่างเหมาะสมและตรงตามความต้องการ ในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น

ตารางที่ ๒.๔ แนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
กองวิชาการและแผนงาน ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ, (๒๕๔๘, อัดสำเนา)	แนวคิดที่ ๑ กระบวนการแก้ไขปัญหา
	แนวคิดที่ ๒ กระบวนการและเนื้อหาของวิธีการ
	แนวคิดที่ ๓ ความคิดสร้างสรรค์
	แนวคิดที่ ๔ การตัดสินใจ

ความหมายของการวางแผน

จากการที่ได้ค้นคว้าเกี่ยวกับความหมายของการวางแผน ได้มีนักวิชาการหลายท่านและหน่วยงานหลายหน่วยงานได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

การวางแผน หมายถึง การตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด และใครเป็นผู้ดำเนินการรับผิดชอบ^{๒๐} เป็นความพยายามขององค์กร และหน่วยงาน ในการกำหนดสิ่ง

^{๑๙} กองวิชาการและแผนงาน ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ, แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองบ้านไผ่ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗, (ขอนแก่น: สำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่, ๒๕๔๘), (อัดสำเนา).

^{๒๐} เสถียร เหลืองอราม, มนุษย์สัมพันธ์คือหัวใจของนักบริหาร, (กรุงเทพมหานคร: แสงจันทร์การพิมพ์, ๒๕๕๐), หน้า ๑๕๑.

ต้องปฏิบัติจัดทำในอนาคตเพื่อตอบสนองต่อภารกิจ ตอบสนองต่อปัญหา และ ความต้องการให้ได้ผลที่เหมาะสมมากที่สุดมีประสิทธิภาพมากที่สุดภายใต้ความจำกัดของทรัพยากร^{๒๑} กำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนาเปรียบเสมือนเป็นสะพาน เชื่อมโยง ระหว่างปัจจุบัน และอนาคตเป็นการคาดการณ์สิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ฉะนั้นการวางแผนจึงเป็น กระบวนการทางสติปัญญา ที่พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติมีรากฐานการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ ความรู้ และการคาดคะเนอย่างใช้ดุลพินิจ^{๒๒} เป็นสิ่งที่จำเป็นเมื่อสภาพในอนาคตที่เราต้องการนั้นเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายๆ ด้านเป็นชุดหรือระบบหนึ่งของการตัดสินใจการวางแผนเป็นกระบวนการอันหนึ่ง ซึ่งทำให้เกิด สภาพอย่างหนึ่งหรือหลายๆ อย่าง ในอนาคตอันเป็นสิ่งที่เราต้องการ^{๒๓} เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ วางไว้ ภายใต้เงื่อนไข เวลา และทรัพยากรเป็นกลไกเพื่อตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร ใคร ทำ ทำเมื่อใด และที่ไหนที่ผูกต่อกันเป็นระบบต่อเนื่องทำให้กระบวนการวางแผนเป็นไปอย่างมีระเบียบ^{๒๔} การวางแผน หมายถึง การหาหนทางที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์การตามกำหนด^{๒๕}

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การวางแผน คือ การกำหนดสิ่งที่จะทำไว้ล่วงหน้า เพื่อที่จะทำให้องค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยกำหนดว่า จะทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด และใครเป็นผู้ดำเนินการรับผิดชอบ

^{๒๑} อุทัย บุญประเสริฐ, การวางแผนการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: เอส.ดี.เพลส, ๒๕๔๔), หน้า ๒๗.

^{๒๒} Koontz, Harold, Cyril O'Donnell, and Heinz Wehrichm, **Management**, (Auckland: McGraw-Hill, 1984), p. 43.

^{๒๓} Ackoff, Russel, **A Concept of Corporate Planning**, (New York: John Wiley & Sons, 1970), p. 82.

^{๒๔} เจือจันทร์ จงสถิตอยู่, แนวคิด และวิธีการวางแผนศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: เจริญผล, ๒๕๔๗), หน้า ๕.

^{๒๕} อุทัย เลาหวิเชียร, ลักษณะวิชาและมิติต่างๆ, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๔), หน้า ๙๑.

ตารางที่ ๒.๕ ความหมายของการวางแผน

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
เสถียร เหลืองอราม, (๒๕๕๐, หน้า ๑๕๑)	การวางแผน หมายถึง การตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด
อุทัย บุญประเสริฐ, (๒๕๔๔, หน้า ๒๗)	องค์กร และหน่วยงาน ในการกำหนดสิ่งที่ต้องปฏิบัติจัดทำในอนาคตเพื่อตอบสนองต่อภารกิจ
Koontz, Harold, Cyril O'Donnell, and Heinz Weihrichm, (1984, p. 43)	กำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนาเปรียบเสมือนเป็นสะพาน
Ackoff, Russel, (1970, p. 82)	การตัดสินใจการวางแผนเป็นกระบวนการอันหนึ่งซึ่งทำให้เกิด สภาพอย่างหนึ่ง
เจื้อจันทร์ จงสถิตอยู่, (๒๕๔๗, หน้า ๕)	ทรัพยากรเป็นกลไกเพื่อตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร ใคร ทำ ทำเมื่อใด

๒.๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

การวางแผนเป็นการกำหนดสิ่งที่จะทำไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด ใครทำ และได้มีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงทฤษฎีการวางแผนไว้ ดังนี้

การวางแผน คือ กระบวนการของการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร มีการเลือกวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการ และวิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์นั้น^{๒๖} เป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อใด และใครเป็นผู้กระทำ ดังนั้นการวางแผนจึงเป็นการเชื่อมสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้เชื่อมต่อไปในอนาคตตามที่ต้องการ^{๒๗} การวางแผนเป็นหน้าที่ทางการบริหารประการ แรกที่กระทำเพื่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ การที่จะวางแผนให้ได้ผลสำเร็จนั้น จะต้องมีการ วิเคราะห์ข้อมูลจากอดีต การตัดสินใจในปัจจุบันและทำการประเมินผลในอนาคตด้วย^{๒๘} และเป็นสิ่งที่จะต้องมีอยู่ก่อนกระทำ ทั้งนี้การ วางแผนเพื่อที่จะตอบคำถาม ๒ ข้อดังต่อไปนี้คือ ๑) ความมุ่งหมายขององค์กรคืออะไร และ ๒) อะไร คือวิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้

^{๒๖} Fremont E, Kast and James E, Rosenzweig, **Organization and Management: A System Approach**, (New York: McGraw-Hill Book Company, 1970), pp. 435-436.

^{๒๗} Harold Koohtz and Cyril O'Donnell, **Principles of Management**, (New York: McGraw-Hill Book Company, 1968), p.81.

^{๒๘} A.M.G. Hicks, **Management**, (New York: McGraw-Hill book Company, 1981), p. 248.

บรรลุผลสำเร็จของความมุ่งหมายนั้น ดังนั้น การวางแผนจึงเป็นเรื่องที่ต้อง ทำอย่างต่อเนื่องและต้องมีการปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ และสามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้^{๒๙}

การวางแผนเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าในการเลือกทางเลือกเกี่ยวกับสิ่ง ต่างๆ ที่ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์หรือวิธีการกระทำ ซึ่งจะตอบคำถามต่อไปนี้ คือ

- ๑) จะทำอะไร (What : W1)
- ๒) ทำไมจึงต้องทำ (Why : W2)
- ๓) ใครบ้างที่จะเป็นผู้กระทำ (Who : W3)
- ๔) จะกระทำเมื่อใด (When : W4)
- ๕) จะกระทำที่ไหน (Where : W5)
- ๖) จะทำกันอย่างไร (How : H)^{๓๐}

จากคำอธิบายของนักวิชาการต่างประเทศ พอจะสรุปได้ว่า การวางแผนมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๗ ประการด้วยกันคือ

๑) การวางแผนเป็นกระบวนการ (Process) กระบวนการในที่นี้หมายถึงกิจกรรมที่ต่อเนื่องกัน ซึ่งเกิดขึ้นในหน่วยเดียวกัน ซึ่งต้องการทั้งทรัพยากรและพลังงานเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมให้ดำเนินไปได้

๒) การจัดเตรียม (Preparing) การวางแผนเป็นการเตรียมกิจกรรมชุดหนึ่งของการตัดสินใจเพื่อให้ได้รับการอนุมัติและดำเนินการโดยองค์กรอื่นๆ

๓) การวางแผนเป็นการเตรียมการตัดสินใจชุดหนึ่ง (a set)การวางแผน หมายถึง การตัดสินใจประเภทหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สัมพันธ์กันเป็นระบบ

๔) การตัดสินใจเพื่อการกระทำ (decisions for action) การวางแผนเป็นการมุ่งสู่การกระทำเป็นสำคัญ โดยมีผลงานเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามมา เช่นการพัฒนาการบริหาร การพัฒนาการตัดสินใจ และการฝึกอบรมให้คนทำงานร่วมกัน เป็นต้น

๕) ในอนาคต (in the future)การวางแผนมีลักษณะที่สำคัญ คือ การมุ่งสู่อนาคต จึงมีการพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคต ภายใต้ความไม่แน่นอน และเงื่อนไขต่างๆ

๖) การมุ่งสู่การทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ (directed at achieving goals)การวางแผน จะไม่สามารถดำเนินการได้ถ้าขาดวัตถุประสงค์ เพราะวัตถุประสงค์เป็นตัวกำหนดทิศทาง จุดหมายปลายทางของการกระทำเป็นกระบวนการดังที่ได้กล่าวในข้อ ๑

^{๒๙} E.Wohlstetler, Quade, **Analysis for Military Decisions**, (Chicago: Rona McNally, 1964), pp.125-126

^{๓๐} Fremont J.Lyden and EvnestG.Milliee, **Planning, Programming Budgeting: A Systems Approach to Management**, (Chieago: Markham Publishing company, 1971), pp. 99-100.

๓) ใช้วิธีการที่ให้ผลงานสูง (by optimal means) ทั้งนี้การวางแผนจะต้องเลือกวิธีการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยพิจารณาจากตัวแปรทางด้านเวลา ลักษณะของข้อมูล ค่าใช้จ่าย ความแม่นยำ และความง่ายในการนำไปใช้ เพื่อให้สมาชิกในทีมงาน การวางแผน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล

สรุปได้ว่า การวางแผน (Planning) หมายถึงกระบวนการที่องค์กรหรือหน่วยงาน ต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ที่ต้องการในเกิดในอนาคตโดยการตัดสินใจล่วงหน้าในการเลือกแผนที่ดีที่สุด และมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุผลตามที่ต้องการในเวลาที่กำหนด และเป็นขั้นตอนเพื่อที่จะได้แก้ไขปรับปรุงได้อยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะใช้แผนให้เกิดประโยชน์ และแผนที่ดีที่สุดในการนำไปใช้

ตารางที่ ๒.๖ ทฤษฎีเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
Fremont E, Kast and James E, Rosenzweig, (1970, pp. 435-436)	การวางแผน คือ กระบวนการของการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร
Harold Koohtz and Cyril O'Donnell, (1968, p.81)	การวางแผนเป็นการเชื่อมสิ่งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันให้เชื่อมต่อไปในอนาคต
A.M.G. Hicks, (1981, p.248)	การวางแผนเป็นหน้าที่ทางการบริหารประการแรกที่กระทำเพื่อกิจกรรม
E.Wohlstetler, Quade, (1964, pp.125-126)	๑. ความมุ่งหมายขององค์กรคืออะไร ๒. อะไร คือวิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้บรรลุผลสำเร็จของความมุ่งหมายนั้น
Fremont J.Lyden and Evnest G.Millee, (1971, pp.99-100)	การวางแผนเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าในการเลือกทางเลือกเกี่ยวกับสิ่ง ต่างๆ

๒.๒.๓ ความสำคัญของการวางแผน

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวางแผนไว้ดังนี้

๑. เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการจัดโอกาสทางด้านการจัดการให้ผู้วางแผนมีสายตากว้างไกล มอง เหตุการณ์ต่างๆในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ปัญหา ความ ต้องการของประชาชนในสังคมนั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น องค์กรจึงจำเป็นต้องเตรียมตัวและเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความผันผวนของ สิ่งแวดล้อมอันได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เป็นต้น

๒. ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ๆ เขามาในองค์กรทั้งนี้เนื่องจากปรัชญาของการวางแผนยืดหยุ่นและยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลง ไม่มีสิ่งใดอยู่อย่างนิรันดร์จึงทำให้มีการยอมรับแนวความคิดในเชิงระบบ (System Approach) เขามาใช้ในองค์กรยุคปัจจุบัน

๓. ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่ปรารถนาทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นงานที่ต้องกระทำเป็นจุดเริ่มแรกของทุกฝ่ายในองค์กร ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันการดำเนินการเป็นไปด้วยความมั่นคงและมีความเจริญเติบโต

๔. เป็นการลดความสูญเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อนเพราะการวางแผนทำให้มองเห็นภาพรวมขององค์กรที่ชัดเจนและยังเป็นการอำนวยความสะดวกในการจัดระเบียบขององค์กรให้มีความเหมาะสมกับลักษณะของงานมากขึ้น เป็นการจำแนกงานแต่ละแผนกไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน

๕. ทำให้เกิดความแจ่มชัดในการดำเนินงานเนื่องจากการวางแผนเป็นการกระทำโดยอาศัยทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยต่างๆ มาเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในอนาคตอย่างเหมาะสมกับสภาพองค์กรที่ดำเนินอยู่^{๓๑}

สรุปว่า ไม่มีองค์กรใดที่ประสบความสำเร็จได้โดยปราศจากการวางแผน ดังนั้นการวางแผนจึงเป็นภารกิจอันดับแรก ที่ความสำคัญของและเป็นกระบวนการจัดการที่ดี ที่จะให้องค์กรเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การจัดการวางแผนจึงมีความสำคัญมาก และควรจัดให้มีการวางแผนกับทุกหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ และนับว่าเป็นการเริ่มต้นที่ดีหากมีการวางแผนที่ดี และมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ ๒.๗ ความสำคัญของการวางแผน

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, [๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒]	๑. เป็นการลดความไม่แน่นอน ๒. ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ๆ ๓. ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุถึงเป้าหมาย ๔. เป็นการลดความสูญเปล่าของหน่วยงาน ๕. ทำให้เกิดความแจ่มชัดในการดำเนินงาน

^{๓๑} กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: www.dla.go.th, [๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒]

๒.๒.๔ ประโยชน์ของการวางแผน

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าว่า การวางแผนมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานทุกอย่างทุกลักษณะงาน การวางแผนดีและ ถูกต้องตามหลักและกระบวนการนอกจากจะช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ แล้วย่อมส่งผลให้ เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

๑) บรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of objectives) การวางแผนทุกครั้งจะมีจุดหมายปลายทาง เพื่อให้องค์การบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดให้การกำหนดจุดมุ่งหมายจึงเป็นงานขั้นแรกของการวางแผน ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดมีความแจ่มชัดก็จะช่วยให้การบริหารแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปยังจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

๒) ประหยัด (Economical operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการให้องค์การบรรลุถึงประสิทธิภาพ เป็นการให้งานในฝ่ายต่างๆมีการประสานงานกันดี กิจกรรมที่ดำเนินมีความต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่างๆ ที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็น การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆอย่างคุ้มค่านับว่าเป็นการลดต้นทุนที่ดีก่อให้เกิดการประหยัดแก่องค์การ

๓) ลดความไม่แน่นอน (Reduction of uncertainty) การวางแผนช่วยลดความไม่แน่นอนในอนาคตลงเพราะการวางแผนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคตการวางแผนที่มีประสิทธิภาพเป็นผลมาจากการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นแล้วทำการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและได้หาแนวทางพิจารณาป้องกันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว

๔) เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basis of control) การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารได้กำหนดหน้าที่การควบคุมขึ้น ทั้งนี้เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออกเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการคู่กันอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือถ้าไม่มีการวางแผนก็ไม่สามารถมีการควบคุม กล่าวได้ว่าแผนกำหนดจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการปฏิบัติงานในหน้าที่การควบคุม

๕) ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (Encourages innovation and creativity) การวางแผนเป็นพื้นฐานด้านการตัดสินใจ และเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดแนวความคิดใหม่ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ทั้งนี้เนื่องจากขณะที่ฝ่ายจัดการมีการวางแผนกันนั้นนั้นจะเป็นการระดมปัญญาของคณะผู้ทำงานด้านการวางแผนทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ และความคิดสร้างสรรค์นำมาใช้ประโยชน์แก่องค์การ และยังเป็นการสร้างทัศนคติการมองอนาคต ระหว่างคณะผู้บริหาร

๖) พัฒนาแรงจูงใจ (Improves motivation) ระบบการวางแผนที่ดีจะเป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในกลุ่มคนงานด้วยเพราะเขารู้อย่างชัดเจนว่าองค์กรคาดหวังอะไรจากเขาบ้าง นอกจากนั้นการวางแผนยังเป็นเครื่องมือฝึกและพัฒนาแรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้บริหารในอนาคต

๗) พัฒนาการแข่งขัน (Improves competitive strength) การวางแผนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรมีการแข่งขันกันมากกว่าองค์กรที่ไม่มีการวางแผนหรือมีการวางแผนที่ขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการขยายขอบข่ายการทำงานเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๘) ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better coordination) การวางแผนได้สร้างความมั่นใจในเรื่องเอกภาพที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรทำให้กิจกรรมต่างๆ ที่จัดวางไว้มุ่งไปที่จุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการจัดประสานงานในฝ่ายต่างๆขององค์กร เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในงานแต่ละฝ่ายขององค์กร^{๓๒}

สรุปได้ว่าประโยชน์ของการวางแผนคือ ทำให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีเนื่องจากมีการเตรียมความพร้อมก่อนปฏิบัติจริงจึงทำให้ ลดความเสี่ยงต่อการทำงานในด้านต่างๆซึ่งหากผิดพลาดในการวางแผนก็จะเกิดความเสียหายในการบริหารจัดการได้ ดังนั้นการวางแผนจึงเป็นประโยชน์อย่างมากในการจัดการองค์การ

ตารางที่ ๒.๘ ประโยชน์ของการวางแผน

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, (๒๕๔๖, หน้า ๓-๔)	๑. บรรลุจุดมุ่งหมาย ๒. ประหยัด ๓. ลดความไม่แน่นอน ๔. เป็นเกณฑ์ในการควบคุม ๕. ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ ๖. พัฒนาแรงจูงใจ ๗. พัฒนาการแข่งขัน ๘. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี

๒.๒.๕ ข้อจำกัดในการวางแผน

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจึงได้รู้ว่า การวางแผนบางครั้งอาจประสบความล้มเหลว หรือขาดประสิทธิภาพขึ้น ได้ดังนั้นข้อความต่อไปนี้จะช่วยให้น่านำไปพิจารณาประกอบในการวางแผน เพื่อให้การวางแผนไม่ ประสบความล้มเหลว

^{๓๒} กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, คู่มือปฏิบัติงานเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล, (กรุงเทพมหานคร: กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, ๒๕๔๖), หน้า ๓-๔.

๑) การขาดข้อมูลที่เชื่อถือได้ในการวางแผนจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมาพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมายและกิจกรรมต่างๆที่จะดำเนินงานแต่ถ้าขณะที่มีการวางแผนนั้นกลุ่มทำงานได้ข้อมูลที่มาจากแหล่งที่เชื่อถือไม่ได้จะทำให้การวางแผนงานนั้นเกิดการผิดพลาดฉะนั้นข้อมูลนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดแผนงานเป็นอย่างยิ่ง

๒) การวางแผนเป็นกระบวนการมองไปข้างหน้า ถ้าผู้บริหารมีแนวโน้มที่ทำงานในเชิงรับมากกว่าเชิงรุกเขาจะไม่สามารถทำการวางแผนที่ดีได้เลย ฉะนั้นผู้วางแผนจะต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่มและเป็นคนที่มีความกระตือรือร้นจะได้สามารถมองหามาตรการประเมินและติดตามแผนที่วางไว้ได้อย่างเหมาะสม และเข้าใจการดำเนินงานตามแผนอย่างถูกต้อง

๓) การวางแผนเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายการวางแผนอาจจะทำให้การปฏิบัติการบางกรณีล่าช้าไปได้แต่ก็เป็นความจริงว่าถ้าเราไม่ใช้เวลาในการวางแผนอย่างพอเพียงแล้วแผนที่กำหนดขึ้นอาจจะเป็นแผนที่ใช้ไม่ได้ จึงกล่าวได้ว่าการวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้เวลา และค่าใช้จ่ายในการรวบรวมการวิเคราะห์สารสนเทศ และการประเมินทางเลือกต่างๆ ดังนั้นถ้าการจัดการไม่จัดงบประมาณค่าใช้จ่ายอย่างเพียงพอในการวางแผนไม่ยอมใช้เวลาให้พอเพียงคิดแต่เพียงว่าเสียเวลาสิ้นเปลืองแล้วผลของแผนที่จะออกมาดีนั้นย่อมเป็นไปได้

๔) การดำเนินการภายในองค์กรที่เข้มงวดเกินไปในเรื่องต่างๆ จะเป็นอุปสรรคในการนำความคิดริเริ่ม และแนวความคิดใหม่ๆ เข้ามาสู่องค์กร ฉะนั้นผู้วางแผนจำเป็นต้องมีการยืดหยุ่นการดำเนินการในบางกรณีบ้าง ซึ่งจะนำผลดีมาสู่องค์กร

๕) การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เป็นข้อจำกัดในการวางแผนบางครั้งเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในองค์กรธุรกิจต่างๆทั่วโลกเป็นผลกระทบอย่างต่อเนื่องมาจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ฉะนั้นผู้วางแผนไม่สามารถยอมรับเรื่องราวต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้อาจจะนำไปสู่การต่อต้านจากกลุ่มคนงาน และทัศนคติเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการวางแผนที่เกิดขึ้นขาดประสิทธิภาพ

๖) ประสิทธิภาพในการวางแผนอาจมีข้อจำกัดมาจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้เพราะปัจจัยภายนอกบางอย่างยากแก่การทำนายและคาดการณ์ เช่นการเกิดสงครามการควบคุมของรัฐบาล หรือภัยธรรมชาติต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้วางแผนไม่สามารถควบคุมได้ก็อาจทำให้การดำเนินงานตามแผนประสบปัญหายุ่งยากได้^{๓๓}

สรุปได้ว่าข้อจำกัดในการวางแผน เป็นข้อจำกัดที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้เนื่องจากการวางแผนนั้นจำเป็นต้องพึ่งพาปัจจัยหลายด้าน ซึ่งในด้านต่างๆ อาจทำให้เกิดความผิดพลาดในการวางแผนได้ เช่น ข้อมูลเท็จ ขาดการคิดที่รอบขอบ จึงนำมาซึ่งข้อจำกัดในการวางแผนได้ ดังนั้นควรศึกษาข้อมูลและตรวจสอบให้ดีกว่าก่อนเพื่อลดข้อจำกัดในด้านต่างๆ

^{๓๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓-๔

ตารางที่ ๒.๙ ข้อจำกัดในการวางแผน

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, (๒๕๔๖, หน้า ๓-๙)	การวางแผนบางครั้งอาจประสบความล้มเหลวหรือขาดประสิทธิภาพขึ้น หากขาดข้อมูล

๒.๒.๖ หลักการพื้นฐานในการวางแผน

การวางแผนประกอบด้วยหลักการพื้นฐาน ๔ ประการด้วยกันคือ

๑) การวางแผนจะต้องสนับสนุนเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การ (Contribution to purpose and objectives) ในการวางแผน ผู้วางแผนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญว่าเป้าหมายของแผนทุกแผนที่กำหนดขึ้นนั้นจะต้องเกี่ยวพันและอำนวยความสะดวกให้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การสัมฤทธิ์ผล หลักการนี้เกิดขึ้นจากธรรมชาติขององค์การธุรกิจต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้วัตถุประสงค์ของกลุ่มบุคคลที่ร่วมกันในองค์กรบรรลุตามเป้าหมาย หรือประสบความสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกอย่างจริงจัง

๒) การวางแผนเป็นงานอันดับแรกของกระบวนการจัดการ (Primacy of planning) ซึ่งกระบวนการจัดการประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) การวางแผนเป็นงานเริ่มต้นก่อนขั้นตอนอื่น ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเป็นตัวสนับสนุนให้งานด้านอื่นๆ ดำเนินไปด้วยความสอดคล้อง

๓) การวางแผนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคน (Pervasiveness of planning) การวางแผนเป็นงานของผู้บริหารทุกระดับที่จะต้องทำแล้วแต่ขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารในระดับที่ต่างกันต่างก็มีความรับผิดชอบควบคุมให้งานที่ตนกระทำอยู่ให้ประสบความสำเร็จ ฉะนั้นการวางแผนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

๔) ประสิทธิภาพของแผนงาน (Efficiency of plans) ในการวางแผนนั้นผู้วางแผนจะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของการวางแผน ซึ่งสามารถพิจารณาจากการบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยการลงทุนอย่างประหยัดและคุ้มค่า เช่น การใช้เวลา เงิน เครื่องมือ แรงงาน และการบริหารที่ดี สร้างความพึงพอใจให้แก่สมาชิกในองค์การ หลักการพื้นฐาน ๔ ประการนี้นับว่ามีส่วนสำคัญในการปูพื้นฐานของความคิดในด้านการวางแผนให้องค์การประสบเจริญก้าวหน้า^{๓๔}

สรุปได้ว่าหลักการพื้นฐานในการวางแผน จำเป็นจะต้องมีวิธีคิดโดยยึดหลักการพื้นฐาน ๔ ประการด้วยกัน ซึ่งต้องปฏิบัติตามหลักพื้นฐานนี้ เพื่อที่จะให้การวางแผนมีรูปแบบที่ดีและเป็น

^{๓๔} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕-๑๐

ต้นแบบพื้นฐานในการปฏิบัติ โดยอาศัยรูปแบบพื้นฐาน ๔ ประการเพื่อให้การวางแผนเกิดความสำเร็จในวิธีต่างๆ ที่นำไปปฏิบัติ

ตารางที่ ๒.๑๐ หลักการพื้นฐานในการวางแผน

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, (๒๕๔๖, หน้า ๕-๑๐)	๑. การวางแผนจะต้องสนับสนุนเป้าหมาย ๒. การวางแผนเป็นงานอันดับแรกของกระบวนการจัดการ ๓. การวางแผนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคน ๔. ประสิทธิภาพของแผนงาน

๒.๒.๗ ลำดับขั้นในกระบวนการวางแผน

การดำเนินงานใดๆ ก็ตามควรมีลำดับขั้นและขั้นตอนทั้งนี้เพื่อให้งานนั้นมีประสิทธิภาพ การวางแผนก็เช่นกันจำเป็นต้องทำต่อเนื่องเป็นกระบวนการลำดับขั้นในการวางแผน ประกอบด้วย ขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Setting objectives) เป็นงานอันดับแรกที่นักวางแผนจะดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อให้รู้ทิศทางที่จะก้าวเดินต่อไปข้างหน้าเพราะการวางแผนเป็นเรื่องของอนาคต ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และเป็นพื้นฐานที่จะเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ในองค์กร สิ่งสำคัญที่จะต้องตระหนักในการวางแผนคือ แผนที่จะต้องมีเจตนาชัดเจนทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกในองค์กรเกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และมีการประสานงานกัน

๒) พัฒนาข้อตกลงที่เป็นตัวกำหนดขอบเขตในการวางแผน (Developing the planning premises) ผู้วางแผนจะต้องกำหนดข้อตกลงต่างๆ ที่จะเป็นขอบเขตในการวางแผน เพื่อสามารถคาดการณ์เหตุการณ์ต่างๆ ในอนาคตได้ถูกต้องใกล้เคียง การกำหนดข้อตกลงเบื้องต้นจะนำมาเป็นพื้นฐานในการวางแผน ขอบเขตและข้อตกลงต่างๆ ที่เป็นผลมาจากข้อมูล และปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมเศรษฐกิจ และการเมือง ความรู้สึกของประชาชน นอกจากปัจจัยภายนอกแล้ว การวางแผนจะต้องตระหนักถึงข้อมูลและปัจจัยภายในองค์กรด้วยจึงจะทำให้ข้อตกลงที่กำหนดขึ้นมาจากข้อมูลรอบด้านอันเป็นผลทำให้ข้อมูลที่ใช้เป็นกรอบในการวางแผนมีความเชื่อถือได้มากขึ้น

๓) พิจารณาข้อจำกัดต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการวางแผน (Reviewing all possible limitations on planning) ข้อจำกัดต่างๆ มักเกิดขึ้นเสมอในการท างานใดๆ ฉะนั้นถ้าผู้วางแผนได้มีการพิจารณาและคำนึงสิ่งเหล่านี้แล้วก็จะสามารถจัดข้อจำกัดต่างๆ ให้เหลือน้อยลง สิ่ง

ที่ควรนำมาพิจารณาคาดการณ์ในการวางแผน ได้แก่ ขอบเขต อำนาจหน้าที่ วัตถุประสงค์ สภาพทางการเงินตลอดจนบุคลากรต่างๆ ในองค์กร เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีน้ำหนักสำคัญในการกำหนดแผนงานที่จะดำเนินการต่อไป

๔) พัฒนาทางเลือก (Developing alternatives) ในการวางแผนผู้วางแผนควรได้แสวงหาทางเลือกต่างๆ ที่จะเป็นแนวทางในการดำเนินการตามแผนนั้น เพราะบางครั้งการดำเนินการตามแผนหนึ่งๆ ไม่ใช่มีแนวทางปฏิบัติแนวเดียวที่จะบรรลุความสำเร็จของแผนนั้นแต่อาจมีแนวปฏิบัติหลายๆ แนวที่สามารถไปถึงวัตถุประสงค์ของแผนนั้นได้เช่นกัน ฉะนั้นผู้วางแผนจำเป็นต้องคิดถึงแนวทางต่างๆ หลายๆ แนวมากำหนดกิจกรรมในการวางแผนซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการพัฒนาความคิดของผู้วางแผนให้มีความหลากหลายตามข้อมูลต่างๆ

๕) ประเมินทางเลือก (Evaluating the alternatives) การประเมินทางเลือกนี้ ต้องทำหลังจากได้มีการพัฒนาทางเลือกต่างๆ แล้ว ผู้วางแผนจำเป็นต้องศึกษาปัจจัยต่างๆ ของ ทางเลือกแต่ละแนวมาประกอบว่าจะเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหนที่ทางเลือกเหล่านี้จะทำให้องค์กร ดำเนินไปได้แล้ว จึงตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เป็นไปได้สูงสุด (The most feasible alternatives) สิ่ง ที่เป็นข้อคิดสำหรับผู้วางแผนในการประเมินทางเลือกนั้นก็คือไม่มีวิธีใดที่ให้ผลสูงสุดเพียงวิธีเดียว ฉะนั้นผู้วางแผนควรตัดสินใจเลือกทางเลือกสองแนวทางหรือมากกว่า และนำทางเลือกที่เลือกแล้วมา หลอมรวมกันเพื่อเป็นแผนที่เป็นไปได้มากที่สุด (The most feasible plan) ในการปฏิบัติ

๖) เปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติ (Converting plans into actions) ผู้วางแผน ต้องทำเปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะออกมาในรูปการกำหนดเป็นนโยบาย (Policies) ตารางการทำงาน (Schedules) และงบประมาณ (Budgets) การเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่กล่าวนี้ จะช่วยเป็นแนวทางใน การดำเนินการปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น^{๓๕}

สรุปได้ว่าลำดับขั้นในกระบวนการวางแผนนั้น จำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีส่วนขั้นตอนในการวางแผนเพื่อที่จะให้แผนเกิดประโยชน์ จึงต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้วางไว้ ซึ่งหาก ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน หรือข้ามขั้นตอนในการปฏิบัติ จะทำให้กระบวนการในการวางแผนเกิดความผิดพลาดได้ และส่งผลเสียที่ตามมา ดังนั้นเพื่อความไม่ประมาทจึงต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนกระบวนการที่วางไว้ เพื่อที่จะรักษาประโยชน์ของกระบวนการวางแผนที่ดีไว้ได้

^{๓๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕-๑๐

ตารางที่ ๒.๑๑ ลำดับขั้นในกระบวนการวางแผน

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, (๒๕๔๖, หน้า ๕๑๐)	๑. การกำหนดวัตถุประสงค์ ๒. พัฒนาข้อตกลงที่เป็นตัวกำหนดขอบเขตในการวางแผน ๓. พิจารณาข้อจำกัดต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการวางแผน ๔. พัฒนาทางเลือก ๕. ประเมินทางเลือก ๖ เปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติ

๒.๒.๘ ลักษณะของแผนที่ดี

๑) แผนควรจะมีลักษณะชี้เฉพาะมากกว่ามีลักษณะกว้างหรือกล่าวทั่วๆ ไป (It should be specific rather than general) การชี้เฉพาะถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะก่อให้เกิดความชัดเจน และโอกาสที่จะเกิดความเข้าใจผิด

๒) แผนควรจะจำแนกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่รู้แล้วและสิ่งที่ยังไม่รู้ให้ชัดเจน (A plan should distinguish between the known and the unknown) ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการคาดการณ์ เหตุการณ์ต่างๆ ในอนาคต ฉะนั้นการจำแนกความแตกต่างระหว่างสิ่งไม่รู้และรู้ให้เห็นเด่นชัด จะทำให้ ผู้ใช้แผนคำนึงถึงและพิจารณาสิ่งที่ยังไม่รู้ให้รอบคอบ

๓) แผนควรจะมีการเชื่อมโยงอย่างเป็นเหตุผลและสามารถนำไปปฏิบัติได้ (A plan should be logical and practical) ซึ่งเรื่องนี้นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้วางแผน จะต้องใช้การคิดวิเคราะห์ การคิดวิจารณ์ญาณเป็นฐานในการพิจารณาข้อมูลต่างๆ อย่างมีเหตุผลและ ตัดสินเลือก แนวทางดำเนินการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

๔) แผนจะต้องมีลักษณะยืดหยุ่นและสามารถปรับพัฒนาได้ (The plan must be flexible and capable of being modified) แผนที่น่าไปใช้จะต้องเหมาะสมกับสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่สามารถเกิดได้ทุกขณะนอกจากนั้นการดำเนินการต่างๆ มักจะมีตัวแปรต่างๆ จำนวนมากที่มีผลกระทบต่อแผน ฉะนั้นแผนที่จะต้องมีลักษณะยืดหยุ่นและปรับให้เข้ากับสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนไป

๕) แผนจะต้องได้รับการยอมรับจากกระบวนการที่เกี่ยวข้อง (The plan must be acceptable to the persons who adopt it and to the persons who are affected) ทั้งนี้เนื่องจากการยอมรับจะนำมาซึ่งความตั้งใจและความร่วมมือเป็นอย่างดีในการนำแผนไปปฏิบัติ ถ้า

แผนที่วางนั้นได้รับการยอมรับ จากผู้เกี่ยวข้องย่อมเป็นผลดีแก่การดำเนินงานขององค์การธุรกิจเป็นอย่างยิ่ง^{๓๖}

สรุปได้ว่าลักษณะของแผนที่ดี ควรมีลักษณะเจาะจงไม่ควรมีลักษณะที่กว้าง หรือกล่าวแบบทั่วไป ควรมีแบบแผนที่ชัดเจนในการปฏิบัติ เพื่อที่จะได้ดำเนินการแบบกระชับและรวดเร็วซึ่งในการปฏิบัติ จะได้เกิดรูปแบบที่ชัดเจนสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากลักษณะของแผนที่ดี ไม่ชัดเจนแล้วการดำเนินงานจะไม่เกิดประสิทธิภาพเพราะรูปแบบลักษณะงานเปิดกว้างและไม่ชัดเจน

ตารางที่ ๒.๑๒ ลักษณะของแผนที่ดี

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, (๒๕๔๖, หน้า ๖)	๑. แผนควรจะมีลักษณะชี้เฉพาะมากกว่ามีลักษณะกว้างหรือกล่าวทั่วไป ๒. แผนควรจะจำแนกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่รู้แล้วและสิ่งที่ยังไม่รู้ให้ชัดเจน ๓. แผนควรจะมีการเชื่อมโยงอย่างเป็นเหตุผล และสามารถนำไปปฏิบัติได้ ๔. แผนจะต้องมีลักษณะยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ ๕. แผนจะต้องได้รับการยอมรับจากกระบวนการที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๙ ประเภทของแผนพัฒนา

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งนอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้วยังมีอำนาจหน้าที่ในการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดอีกด้วย เนื่องจากการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินตาม

^{๓๖} กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, คู่มือปฏิบัติงานเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล, (กรุงเทพมหานคร: กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, ๒๕๔๖), หน้า ๖.

แผนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักว่าแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่างๆ ได้แก่แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนกระทรวง และแผนกรมซึ่งเป็นแผนระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาจังหวัด ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาอำเภอ ซึ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาระดับจังหวัด และอำเภอนั้น ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนจะมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย^{๓๗}

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดประเภทของแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ ๒ ประเภท ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้^{๓๘}

“แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา” หมายความว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดย สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาอำเภอ

“แผนพัฒนาสามปี” หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการ อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่อง และเป็นแผนกำหนดกรอบครุณระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

ซึ่งการจัดทำแผนพัฒนาสามปี จะมีความเชื่อมโยงกับการจัดทำงบประมาณประจำปีอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการจัดทำงบประมาณในระบบ มุ่งเน้นผลงาน

สำหรับ “แผนปฏิบัติการ” ที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและ ประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น มิใช่การจัดทำแผนพัฒนา แต่เป็นเอกสารที่รวบรวมแผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละปีงบประมาณเพื่อให้ทราบกิจกรรมการพัฒนาในพื้นที่ ที่ดำเนินการ

สรุปได้ว่า พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดประเภทของแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ ๒ ประเภท คือ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนพัฒนาสามปี คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการ แผนสามปีจะเชื่อมโยงกับงบประมาณประจำปี

^{๓๗} กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, คู่มือปฏิบัติงานเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล, (กรุงเทพมหานคร: กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, ๒๕๔๖), หน้า ๘.

^{๓๘} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓.

ตารางที่ ๒.๑๓ ประเภทของแผนพัฒนา

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, (๒๕๔๖, หน้า ๓)	๑. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ๒. แผนพัฒนาสามปี

๒.๒.๑๑ การพัฒนาประสิทธิภาพ และคุณภาพของแผน

การพัฒนาประสิทธิภาพ และคุณภาพของการวางแผน ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุง การดำเนินกิจกรรม PDCA (Plan – Do – Check – Act) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการวางแผนอย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่อง หมุนเวียนไปเรื่อยๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. P = Plan ขั้นตอนการวางแผน

ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลและกำหนดทางเลือกในการปรับปรุงให้ชัดเจน ซึ่งการวางแผนจะช่วยให้กิจการสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต และช่วยลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านแรงงาน วัสดุ งบประมาณการทำงาน เงิน และเวลา

๒. D = Do ขั้นตอนการปฏิบัติ

ขั้นตอนการปฏิบัติ คือ การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องมีการตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติด้วยว่าได้ดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งใจหรือไม่ เพื่อทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามแผนการที่ได้วางไว้

๓. C = Check ขั้นตอนการตรวจสอบ

ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทราบว่า ในขั้นตอนการปฏิบัติงานสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ แต่สิ่งสำคัญก็คือ ต้องรู้ว่าตรวจสอบอะไรบ้างและบ่อยครั้งแค่ไหน เพื่อให้ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป

๔. A = Action ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม

ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสมจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ ซึ่งมีอยู่ ๒ กรณี คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ หรือไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หากเป็นกรณีแรก ก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำเป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้น

ยิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งอาจหมายถึงสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิม หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิม หรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง คือ ผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้ ควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาวิเคราะห์และพิจารณาว่าควรจะดำเนินการอย่างไร เช่น มองหาทางเลือกใหม่ที่น่าจะเป็นไปได้ ให้ความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม ขอความช่วยเหลือจากผู้รู้ หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ เป็นต้น^{๓๙}

สรุปได้ความว่า การวางแผน แบ่งเป็น ๔ ขั้นตอน คือ ๑. Plan การกำหนดกรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ๒. Do การลงมือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ ๓. Check การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ๔. Action การดำเนินงานให้เหมาะสมจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ เป็นไปตามแผนที่วางไว้และไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้

ตารางที่ ๒.๑๔ การพัฒนาประสิทธิภาพ และคุณภาพของแผน

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
เศรษฐกิจพอเพียง, [๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒]	๑. P = Plan ขั้นตอนการวางแผน ๒. D = Do ขั้นตอนการปฏิบัติ ๓. C = Check ขั้นตอนการตรวจสอบ ๔. A = Action ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม

๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนา

การพัฒนา เป็นแนวคิดที่มีรากฐานมาจากความสนใจ ซึ่งเกิดขึ้นจากการสังเกตปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งอธิบายไว้อย่างชัดเจนว่าสังคมและวัฒนธรรมของมนุษยชาติมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาด้วยสาเหตุต่าง ๆ หลายประการ ดังนั้นการพัฒนาจึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทั้งแบบนามธรรมหรือรูปธรรม จึงกล่าวได้ว่าที่ใดมีสังคมมนุษย์ ที่นั่นย่อมมีการพัฒนา

^{๓๙} เศรษฐกิจพอเพียง, “ความหมายของ PDCA”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://sites.google.com/site/pumpkin2555/khwampdca>, [๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒]

๒.๓.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

คำว่า “พัฒนา” ในภาษาไทยนั้นมาจากคำว่า “วฑฺฒน” ในภาษาบาลีและ “วรฺธน” ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ความเจริญ ทำให้เจริญ^{๔๐} ดังนั้น “การพัฒนา” ก็คือการทำให้เจริญนั่นเองแต่เมื่อมาใช้เป็นคำแปลของ “Development” ในภาษาอังกฤษ จะมีความหมายเกินความไปถึงการ ทำให้ดีขึ้นจากที่เป็นอยู่โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้าไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือนำวิชาการแปลกใหม่เข้ามาใช้ การพัฒนาในความหมายนี้ มิได้หมายถึง การพัฒนาวัตถุเท่านั้นแต่หมายถึงการพัฒนาทั้งในด้านจิตใจและความคิดด้วย^{๔๑}

แต่เดิมนั้น “การพัฒนา” มีความหมายเน้นหนักด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ประเทศที่พัฒนาแล้วหมายถึงประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ส่วนประเทศที่ด้อยพัฒนา หมายถึงประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำๆ ทั้งนี้พิจารณาจากรายได้ประชาชาติ (GNP) เป็นสำคัญ ดังนั้น การพัฒนาตาม แนวนี้ก็คือการยกระดับเศรษฐกิจให้ดีขึ้นนั่นเอง ต่อมาได้มีการตีตัวกันขึ้นว่าการพัฒนาที่แท้จริงไม่น่าจะหมายถึงการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น แต่น่าจะหมายถึงการพัฒนาสังคมด้วย จึงมีนโยบายและการวางแผนพัฒนาสังคมขึ้น ซึ่ง แตกต่างจากการพัฒนาเศรษฐกิจตรงที่ว่า การพัฒนาสังคมมุ่งถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลใน สังคมทั้งในด้านสุขภาพอนามัย การศึกษา อาชีพ รายได้ และจริยธรรม ไม่ใช่มุ่งด้านเศรษฐกิจอย่าง เดียว แนวคิดในการพัฒนาสังคมจึงมีลักษณะในทำนองที่ว่า “เมื่อคนได้รับการพัฒนา สังคมและ ประเทศชาติก็จะได้รับการพัฒนาไปด้วย” นอกจากนี้ยังกล่าวว่า การพัฒนาสังคมนั้น บางส่วนก็ไม่ได้ เป็นไปตามอุดมคติทางจริยธรรม แต่การพัฒนาสังคมอย่างสมบูรณ์เต็มที่ ต้องมีการพัฒนาจริยธรรม ด้วย^{๔๒}

การพัฒนาในทางพระพุทธศาสนา หมายถึง การพัฒนาคนให้มีความสุขมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การพัฒนาในความหมายนี้ มีลักษณะเดียวกันกับการพัฒนาในความหมายทางด้านการวางแผน คือ เป็นเรื่องของมนุษย์เท่านั้น แตกต่างกันเพียงการวางแผนให้ความสำคัญที่วิธีการดำเนินงาน ส่วนพุทธศาสนาเน้นผลที่เกิดขึ้น คือ ความสุขของมนุษย์เท่านั้น^{๔๓} และยังอธิบายไว้ในทางพุทธศาสนาอีกว่า การพัฒนา มาจากคำภาษาบาลีว่า วัฒนะ แปลว่า เจริญ แบ่งออกได้เป็น

^{๔๐} ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชันส์, ๒๕๔๖), หน้า ๗๗๙.

^{๔๑} Leonard Bloomfield and others, The Moern Library of the English Language, (New York: Random House, 1948), p. 331.

^{๔๒} ชัยพร พิบูลศิริ, พระสงฆ์กับการพัฒนาสังคม, (กรุงเทพมหานคร: เอกสารคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๐), หน้า ๑ - ๒.

^{๔๓} พระ นิมิตร daeng กลิ่นดอกแก้ว, “ความหมายของคำว่า การพัฒนา”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.gotoknow.org/posts/300377> [๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒]

๒ ส่วน คือ การพัฒนาคน เรียกว่า ภาวนา กับการพัฒนาสิ่งอื่นๆ ที่ไม่ใช่คน เช่น วัตถุสิ่งแวดลอมต่างๆ เรียกว่า พัฒนา หรือ วัฒนา เช่น การสร้างถนน บ่อน้ำ อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องของ การเพิ่มพูนขยาย ทำให้มากหรือทำให้เติบโตขึ้นทางวัตถุและได้เสนอข้อคิดไว้ว่า คำว่า การพัฒนา หรือ คำว่า เจริญ นั้นไม่ได้แปลว่าทำให้มากขึ้น เพิ่มพูนขึ้นอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความหมายว่า ตัดหรือทิ้ง เช่น เจริญพระเกศา คือตัดผม มีความหมายว่า รก เช่น นุสยา โลกวทฺธโน แปลว่า อย่างเป็นคนรกโลกอีกด้วย ดังนั้น การพัฒนาจึงเป็นสิ่งที่ทำแล้วมีความเจริญจริงๆ คือ ต้องไม่เกิด ปัญหาติดตามมาหรือไม่เสื่อมลงกว่าเดิม ถ้าเกิดปัญหาหรือเสื่อมลง ไม่ใช่เป็นการพัฒนา แต่เป็น หายนะ ซึ่งตรงกันข้ามกับการพัฒนา การพัฒนาจึงเป็นสิ่งที่ทำแล้วมีความเจริญจริงๆ คือไม่เกิด ปัญหาตามมาหรือไม่เสื่อมถอยลงไปกว่าเดิม ถ้าเกิดปัญหาหรือเสื่อมลงก็ไม่ใช่เป็นการพัฒนา^{๔๔} อย่างไรก็ตาม คำว่า การพัฒนาในที่นี้เป็นคำที่กำหนดให้มีคุณค่าและตามหลักการของ พระพุทธศาสนา การพัฒนาต้องดำเนินไปพร้อมๆ กัน ๔ ทางคือ การพัฒนาทางด้านกายภาพ การ พัฒนาศีลธรรมและ/หรือ การพัฒนาสังคม การพัฒนาทางด้านจิตใจ และการพัฒนาทางด้านปัญญา นอกจากนี้ พระพุทธศาสนาพิจารณาว่าการพัฒนาเป็นกระบวนการพยายามที่จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงฟื้นฟู และปรับปรุงทั้งตนเองและสังคมรอบข้างให้ดีขึ้นและมีความหมายมากยิ่งขึ้น แต่ ความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวอยู่กับกระบวนการพัฒนาขึ้นอยู่กับบุคคลเป็นสำคัญ^{๔๕}

การพัฒนาเป็นแนวคิดที่น่าสนใจเป็นการกระตุ้นให้คิดถึงลักษณะของสังคมที่ดี แต่ก็ เป็นแนวคิดที่กว้างที่ยากจะหาข้อสรุป อาจกล่าวในเบื้องต้นได้ว่า คำว่า “การพัฒนา” (Development) เป็นคำที่มีความหมายในทางดี (Euphemism) เป็นคำที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการเปลี่ยนแปลง (Change) ความทันสมัย(Modernization) หรือความเจริญเติบโต (Growth) การพัฒนาเป็นรูปแบบอย่างหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social change) ส่วนความทันสมัยก็เป็นกรณีเฉพาะ อันหนึ่งของการพัฒนา สำหรับทางด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม (Industrialization) เป็นมิติหนึ่งของการพัฒนา โดยหลักทั่วไปแล้วการพัฒนาเป็นลักษณะทางสังคมที่กำลังเปลี่ยนจากสิ่งที่เคยเป็นในอดีต ไปสู่สิ่งที่ต้องการจะเป็นซึ่งขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการพัฒนาของแต่ละสังคม^{๔๖} การพัฒนาที่แท้จริง ควรหมายถึงการทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข ความสะดวกสบายความอยู่ดีกินดี ความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมและจิตใจและความสงบสันติ ซึ่งนอกจากจะขึ้นอยู่กับ การได้รับปัจจัย

^{๔๔} สนธยา พลศรี, **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนส โตร์, ๒๕๔๕), หน้า ๒.

^{๔๕} จานงค์ อติวัฒนสิทธิ์, **สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๘), หน้า ๑๑๗-๑๑๘.

^{๔๖} Denis Goulet, **The cruel choice: A new concept in the theory of development**, (New York: Atheneum, 1973), p. 96.

ทางวัตถุเพื่อสนองความต้องการของร่างกายแล้วประชาชนยัง ต้องการพัฒนาทางด้านการศึกษาสิ่งแวดล้อมที่ดีการพักผ่อนหย่อนใจและการพัฒนาทางวัฒนธรรม และจิตใจด้านต่างๆด้วยความต้องการทั้งหมดนี้บางครั้งเราเรียกกันว่าเป็นการพัฒนา “คุณภาพ” เพื่อให้เห็นว่าการพัฒนาไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การเพิ่มปริมาณสินค้าหรือการเพิ่มรายได้เท่านั้นหากอยู่ที่การ เพิ่มความพอใจความสุขของประชาชนมากกว่า^{๔๗} การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดความเจริญเติบโตงอกงามและดีขึ้นจนเป็นที่พึงพอใจ ความหมายดังกล่าวนี้ เป็นที่มาของความหมายในภาษาไทยและเป็นแนวทางในการกำหนดความหมายอื่นๆ^{๔๘}

สรุปแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ ที่ได้กล่าวถึงความหมายของ “การพัฒนา” ว่า

- ๑) การทำให้ดีขึ้น เจริญก้าวหน้าขึ้นโดยไม่หยุดนิ่ง
- ๒) การเปลี่ยนแปลงสภาพที่ไม่พอใจ ไปสู่สภาพที่น่าพอใจอย่างมีระบบ
- ๓) การกระจายรายได้ของบุคคลไปสู่ชุมชน
- ๔) กระบวนการเจริญเติบโตในทางเศรษฐกิจ
- ๕) กระบวนการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของชนบท ทั้งด้านเศรษฐกิจและ สังคม
- ๖) กระบวนการจัดการองค์การทางสังคมที่สามารถไปสู่สภาพที่ดีกว่า
- ๗) การปรับปรุงระบบสังคมให้ทันสมัย
- ๘) การเพิ่มขีดความสามารถของสังคมอย่างสูงสุด
- ๙) การเปลี่ยนแปลงในระบบทั้งคุณภาพ ปริมาณ และสิ่งแวดล้อม
- ๑๐) การเปลี่ยนแปลงที่มีทิศทาง หรือวางแผนไว้ล่วงหน้า
- ๑๑) การสร้างความเสมอภาคด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และระหว่างชุมชน ต่างๆ
- ๑๒) การปรับปรุงเงื่อนไขต่างๆ ที่สังคมไม่พึงปรารถนาและแบ่งแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา ออกได้เป็น ๓ กลุ่มลักษณะดังนี้กลุ่มที่ ๑ มีความคิดเห็นว่า “การพัฒนา” หมายถึงความเจริญเติบโต (Growth) คือ เป็นการเพิ่มผลผลิต ซึ่งกระทำโดย ระบบสังคมร่วมกับสิ่งแวดล้อม เช่น การผลิตข้าว เพิ่มขึ้น การสร้างถนน สะพาน เขื่อน เป็นต้น กลุ่มที่ ๒ มีความคิดเห็นว่า การพัฒนา หมายถึง การ เปลี่ยนแปลงระบบกระทำการ เช่น มีการเปลี่ยนแปลงระบบสังคม ระบบการเมือง และระบบการ บริหาร กลุ่มที่ ๓ มีความคิดเห็นว่า การพัฒนาเป็นการเน้นถึงวัตถุประสงค์หลักถ้าเป็นการบริหาร ก็ ต้องบริหารด้วยวัตถุประสงค์ คือ การทำงานที่มุ่งเน้นวัตถุประสงค์เป็นหลัก กล่าวคือ การพัฒนาต้อง เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และความต้องการที่ได้รับความเห็นชอบหรือ การสนับสนุนจาก

^{๔๗} วิทยา กรเชียงกุล, การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย: บทวิเคราะห์, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฉบับแรก, ๒๕๒๗), หน้า ๑๗-๑๘.

^{๔๘} สนธยา พลศรี, ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน: ชุมชนศึกษาและวางแผนโครงการ, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๕), หน้า ๒.

บุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง^{๔๙} การพัฒนา คือการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ และได้กำหนดทิศทางและมุ่งที่จะควบคุมอัตราการเปลี่ยนแปลงด้วยสภาวะการพัฒนาเป็นสภาวะ สมาชิกของสังคมได้ใช้ความรู้ความสามารถของตนได้เต็มที่โดยไม่มีสภาวะครอบงำ เช่นความบีบคั้น ทางการเมือง ความบีบคั้นทางเศรษฐกิจ หรือความไม่สมบูรณ์ในอนามัย^{๕๐} โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ถ้าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดี ก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา ขณะเดียวกัน การพัฒนามิได้หมายถึงการเพิ่มขึ้นปริมาณสินค้าหรือรายได้ของประชาชนเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงการเพิ่มความพึงพอใจ และเพิ่มความสุขของประชาชนด้วย^{๕๑} นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาชุมชนเป็นขบวนการอย่างหนึ่ง ที่รัฐบาลนำมาใช้เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน ยั่วยุ และส่งเสริมประชาชนในชนบทให้เกิดความคิดริเริ่มขึ้น และเสริมสร้างท้องถิ่นให้ก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมและการดูแลตนเองตามระบอบประชาธิปไตย”^{๕๒}

สรุปได้ว่า การพัฒนาเป็นการเพิ่มศักยภาพที่จะมีอิทธิพลต่ออนาคตโดยมีลักษณะสำคัญ ๔ ประการ คือ ประการแรก สมรรถนะ หมายถึง การเพิ่มความสามารถและพลังในการเปลี่ยนแปลง ประการที่สอง ความเป็นธรรม หมายความว่า กลุ่มต่าง ๆ ต้องได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึง โดยสามารถเข้าถึงและรับสิ่งที่มีคุณค่าจากการพัฒนา ประการที่สาม การสร้างอำนาจ หมายความว่าประชาชนมีอำนาจทัดทานเชิงนโยบาย และมีเพียงประชาชนที่มีอำนาจเท่านั้นที่จะ ได้รับประโยชน์จากการพัฒนา และประการที่สี่ ความยั่งยืน การพัฒนาต้องคำนึงถึงความมั่นใจที่จะ อยู่ร่วมกันต่อไปในอนาคต เพราะโลกทั้งหมดต้องพึ่งพาอาศัยกัน

ตารางที่ ๒.๑๕ แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
ราชบัณฑิตยสถาน, (๒๕๔๖, หน้า ๗๗๙)	คำว่า “พัฒนา” ในภาษาไทยนั้นมาจากคำว่า “วฑฺฒน” ในภาษาบาลีและ “วรุณ” ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ความเจริญ ทำให้เจริญ

^{๔๙} สนธยา พลศรี, **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**, (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๓), หน้า ๘.

^{๕๐} จิตยา สุวรรณะชญ, **“สังคมวิทยา” ในวิทยาศาสตร์สังคม**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๓), หน้า ๑๘๗ – ๑๘๙.

^{๕๑} วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, **การพัฒนาเมืองและชนบทประยุกต์**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฟอร์เพช, ๒๕๔๙), หน้า ๘.

^{๕๒} จำรัส นวลนิ่ม, **การศึกษากับการพัฒนาประเทศ แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ**, (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮาส์, ๒๕๔๐), หน้า ๒๒๙.

ตารางที่ ๒.๑๕ (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
Leonard Bloomfield and others, (148, p. 331)	การพัฒนาวัตถุเท่านั้นแต่หมายถึงการพัฒนาทั้งในด้านจิตใจและความคิดด้วย
ชัยพร พิบุลศิริ, (๒๕๓๐, หน้า ๑ – ๒)	“การพัฒนา” มีความหมายเน้นหนักด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
พระ นิมิตร daeng กลิ่นดอกแก้ว, [๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒]	การพัฒนาในทางพระพุทธศาสนา หมายถึง การพัฒนาคนให้มีความสุขมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
สนธยา พลศรี, (๒๕๔๕, หน้า ๒)	การพัฒนาสิ่งอื่นๆ ที่ไม่ใช่คน เช่น วัตถุ สิ่งแวดล้อมต่างๆ เรียกว่า พัฒนา
จำนงค์ อธิวัฒน์สิทธิ์, (๒๕๔๘, หน้า ๑๑๗-๑๑๘)	การพัฒนาในที่นี้เป็นคำที่กำหนดให้มีคุณค่าและตามหลักการของ พระพุทธศาสนา
Denis Goulet, (1973, p. 96)	“การพัฒนา” เป็นคำที่มีความหมายในทางดี
วิทยา กรเชียงกุล, (๒๕๒๗, หน้า ๑๗-๑๘)	การพัฒนาที่แท้จริงควรหมายถึงการทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข
สนธยา พลศรี, (๒๕๔๕, หน้า ๒)	การพัฒนา คือ การเปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดความเจริญเติบโตงอกงามและดีขึ้น
สนธยา พลศรี, (๒๕๓๓, หน้า ๘)	“การพัฒนา” หมายถึงความเจริญเติบโต คือ เป็นการเพิ่มผลผลิต ซึ่งกระทำโดย ระบบสังคม
จิตยา สุวรรณะชญ, (๒๕๑๗, หน้า ๑๘๗ – ๑๘๘)	การพัฒนา คือการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ และได้กำหนดทิศทาง
วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, (๒๕๔๔, หน้า ๘)	การพัฒนามิได้หมายถึงการเพิ่มขึ้นปริมาณสินค้าหรือรายได้ของประชาชนเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงการเพิ่มความพึงพอใจ
จำรัส นวลนิ่ม, (๒๕๔๐, หน้า ๒๒๙)	การพัฒนาชุมชนเป็นขบวนการอย่างหนึ่งที่รัฐบาลนำมาใช้เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน

๒.๓.๒ ทฤษฎีการพัฒนา

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการพัฒนาสังคม ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีการพัฒนาสังคม ซึ่งมีทฤษฎีที่สำคัญจำแนกได้ ดังนี้

๑. ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ มีสาระสำคัญคือ สังคมทุกสังคมจะต้องมีการปรับตัวอยู่เสมอเนื่องจากปรากฏการณ์ต่างๆ ในสังคมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากสังคมไม่ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสังคมก็จะเสื่อมสลายไป การปรับตัวของสังคม ได้แก่ การจำแนกแ่งบทบาทเพื่อให้มีหน่วยสังคมที่อิสระแก่กัน มากขึ้นการทำให้สังคมมีเหตุผลมากขึ้น การผสมผสานทางวัฒนธรรม การสร้างความจำเป็นเฉพาะ ด้านมากขึ้น เป็นต้น ในขณะเดียวกันการปรับตัวของสังคมก็จำเป็นต้องรักษาดุลยภาพระหว่าง การเปลี่ยนแปลงด้วย ตัวชี้วัดสำหรับ บ่งชี้ความสามารถของสังคมในการปรับตัว ได้แก่ การมีบทบาทหรือหน่วย สังคมที่อิสระและมีความสามารถในการผสมผสานทางวัฒนธรรมได้มากขึ้น เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม รูปแบบของสังคมที่พัฒนาแล้วและมีความสามารถในการปรับตัวไม่จำเป็นต้องมีลักษณะที่เหมือนกัน

๒. ทฤษฎีการแพร่กระจาย มีสาระสำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจากการแพร่กระจาย วัฒนธรรมจากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่งโดยมีองค์ประกอบของกระบวนการแพร่กระจายที่สำคัญ คือ นวัตกรรม การสื่อสาร เวลา และการเข้าสู่สมาชิกของสังคมใดสังคมหนึ่งองค์ประกอบที่สำคัญ คือ นวัตกรรม หรือ ความคิด วัตถุ สิ่งของ รวมทั้งรูปแบบวิธีการและ แนวปฏิบัติที่บุคคลคิดว่าเป็นสิ่งใหม่ ซึ่งการยอมรับนวัตกรรมที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงมีขั้นตอน เกี่ยวกับการตัดสินใจ ๕ ขั้นตอนดังนี้

๒.๑ ขั้นที่ ๑ ความตระหนักในการรับนวัตกรรม หรือทราบว่ามีความนวัตกรรมประเภท หรือชนิดนั้นๆ เกิดขึ้น

๒.๒ ขั้นที่ ๒ เกิดความสนใจในนวัตกรรม เห็นได้จากการแสวงหาความรู้ในเรื่องนั้นเพิ่มเติม

๒.๓ ขั้นที่ ๓ ประเมินค่านวัตกรรม เป็นการประเมินข้อมูลที่ได้รับว่าสมควรจะรับ หรือไม่ อย่างไร หากนวัตกรรมไม่มีคุณค่าก็จะถูกละทิ้งไป

๒.๔ ขั้นที่ ๔ ทดลองใช้นวัตกรรม หากผลการประเมินได้รับการตัดสินใจว่ายอมรับแล้ว ก็จะเกิดการทดลองใช้นวัตกรรม หากผลการทดลองไม่เป็นพอใจ การตัดสินใจรับนวัตกรรมจะยุติลง

๒.๕ ขั้นที่ ๕ ถ้าปรากฏผลการทดลองเป็นที่พอใจ กระบวนการรับนวัตกรรมก็จะเกิดขึ้น

๓. ทฤษฎีความขัดแย้ง มีสาระสำคัญคือ การพัฒนาสังคมมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ความผาสุก ของสมาชิกในสังคม หรือนัยหนึ่งคือเพื่อการเพิ่มโอกาสในชีวิตให้กับสมาชิกของสังคมนั้น โดยอาจแยก เป็นเป้าหมายก่อน เช่น ความเป็นธรรมเชิงเศรษฐกิจและความสะดวกสบายทางด้านวัตถุ

การมีการศึกษา หรือความรู้ เป็นต้น แนวทางการพัฒนาตามแนวคิดนี้จะต้องพยายามก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิง โครงสร้างขึ้นโดยให้ความสำคัญกับทรัพยากรเป็นปัจจัยสำคัญของการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากทรัพยากร เป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนปรารถนา ดังนั้น ทรัพยากรที่ไม่เพียงพอหรือขาดแคลนจึงเป็นตัวสำคัญที่ก่อให้เกิด ความขัดแย้งขึ้นและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการในสังคม สำหรับตัวนำการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนา ตามแนวคิดนี้เห็นว่าควรเป็นผู้นำทางการเมือง เพราะบุคคลเหล่านี้อยู่ในตำแหน่งที่มีอำนาจ มีหน้าที่ในการวางแผนและกำหนดทิศทางของการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ตามแนวคิดนี้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาจะดำรงความพัฒนาหรือความเจริญไวได้นั้น จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงจิตใจของคนในสังคมด้วย การเปลี่ยนแปลงจิตใจของคนขึ้นอยู่กับโครงสร้าง ถ้าโครงสร้างสังคมมีลักษณะยืดหยุ่นโอกาสที่บุคคลเปลี่ยนจิตใจก็มีมาก

๔. ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม มีสาระสำคัญคือ มุ่งทำการเปลี่ยนแปลงลักษณะบุคคล โดยเฉพาะลักษณะจิตใจ ซึ่งปรากฏออกมาในรูปของทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และแรงจูงใจ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงจะอาศัยกระบวนการสังคมที่ช่วยให้เกิดลักษณะบุคคลที่ต้องการ คือ การขัดเกลาทางสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการทางที่มีขอบเขตกว้างขวางและยาวนาน แต่เป็นส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตในสังคมของมนุษย์^{๕๓}

ไมเคิล โทดาร์โ (Michael Todaro) สรุปเอาไว้ว่า หลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา ทฤษฎีการพัฒนาที่สำคัญมีอยู่ ๔ ทฤษฎี แต่ขณะเดียวกันเมื่อไม่นานมานี้ก็มีความพยายามเสนอทฤษฎีที่ ๕ เข้ามา รวมทั้งหมดแล้วจึงเป็น ๕ ทฤษฎี ดังนี้^{๕๔}

๑) ทฤษฎีการพัฒนาตามขั้นตอน (Linear - stages theory) ทฤษฎีนี้ยึดประเทศอุตสาหกรรมเป็นแม่แบบวิเคราะห์ว่าประเทศเกษตรกรรมส่วนใหญ่ยังไม่พัฒนาเศรษฐกิจ จึงพยายามวางแผนให้พัฒนาไปสู่อุตสาหกรรม โดยกำหนดเป็นขั้นตอน เช่น ทฤษฎีความเจริญเติบโตของรอสทาว (Rostow's Stages of Growth) หรือตัวแบบการออมและการลงทุนเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของฮาร์รอดและโดมาร์ (Harrod - Domar Growth Model) เป็นต้น

๒) ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง (Structural - change models) ทฤษฎีนี้ต้องการให้เปลี่ยนโครงสร้างจากภาคเกษตรไปเป็นภาคอุตสาหกรรมซึ่งสามารถผลิตได้มูลค่ามากกว่า อาจต้องมีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรม เพื่อดูดซับแรงงานส่วนเกินและพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิต เช่น ทฤษฎีการพัฒนาของ ลูอิส (Lewis Theory of Development) เป็นต้น

^{๕๓} สัณญา สัณญาวิวัฒน์, **ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม**, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐), หน้า ๑๓.

^{๕๔} Michael P. Todaro, **Economic development**, 5 th ed, (New York: Longman, 1994), pp. 66-89.

๓) ทฤษฎีพึ่งพาระหว่างประเทศ (International - Dependence Revolution) นักทฤษฎีในประเทศกำลังพัฒนาหรือมองจากจุดยืนของประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะละตินอเมริกานั้นไม่เห็นด้วยกับทฤษฎีการพัฒนาไปสู่ความทันสมัยของตะวันตกเพราะมองว่าเป็นการครอบงำ ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาที่พึ่งพา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพึ่งพาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีจนมีสภาพเหมือนเป็นอาณานิคมสมัยใหม่ และยิ่งพัฒนาไปจะมีคนรวยเพียงกลุ่มน้อยที่ได้รับผลประโยชน์ ปัญหาความเป็นธรรมและการกระจายรายได้จะยิ่งรุนแรงยิ่งขึ้น รวมไปถึงการสร้างค่านิยมในการพัฒนาในทางที่ผิดที่ต้องพึ่งภายนอกอยู่ตลอด

๔) ทฤษฎีเสรีนิยมใหม่ (Neoclassical Counterrevolution) ทฤษฎีนี้เกิดในช่วงทศวรรษ ๑๙๘๐ เมื่อรัฐบาลอนุรักษนิยมของตะวันตก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ แคนาดาและเยอรมนีตะวันตก พร้อมใจกันรับเอาแนวคิดเสรีนิยมใหม่มาเป็นหลักในการกำหนดนโยบาย แนวคิดนี้จะเน้นเศรษฐศาสตร์มหภาคทางด้านอุปทาน (Supply - side macroeconomics) หมายความว่าสนใจการปรับปรุงทางการผลิตมากกว่าการบริโภค ขณะเดียวกันก็เน้นการแปรรูป ลดขนาดของรัฐ ลดการวางแผนจากส่วนกลาง ลดการควบคุมและลดกฎระเบียบแนวคิดนี้มีอิทธิพลต่อองค์การระหว่างประเทศที่สำคัญ คือ ธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือIMF ตลอดจนองค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ จึงทำให้สามารถเผยแพร่แนวคิดของการเปิดเสรีไปอย่างรวดเร็ว

๕) ทฤษฎีความเจริญเติบโตแนวใหม่ (New Growth Theory) ทฤษฎีนี้เห็นว่าการเปิดเสรีมีปัญหเพราะความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจพึ่งพิงภายนอก ขณะที่สถานการณ์ภายนอกผันผวนยากจะคาดการณ์ได้ นอกจากนี้การเติบโตที่เกิดขึ้นยังมีภาวะไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงของภายนอก เช่น การเคลื่อนย้ายทุนและการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ดังนั้น การเพิ่มของผลผลิตมวลรวมจึงเป็นการปรับตัวระยะสั้นและอาจไม่ยั่งยืนด้วยเหตุนี้ ทฤษฎีนี้จึงหันมาสนใจความเจริญเติบโตแนวใหม่ที่เน้นการเติบโตจากภายใน (Endogenous growth theory) และเน้นการเติบโตที่ยั่งยืน (Sustainable growth) ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างทุนกับแรงงาน ไม่ใช่เป็นเพียงการเคลื่อนย้ายทุน ทฤษฎีความเจริญเติบโตแนวใหม่จึงเน้นการใช้ทรัพยากรภายในและเน้นการพัฒนาทุนมนุษย์ (Human capital) โดยเฉพาะลงทุนทางด้านการศึกษา การสร้างโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) และการวิจัยและการพัฒนา (R & D) ซึ่งเป็นทางเลือกอีกทางเลือกหนึ่งของการลงทุนในปัจจุบัน ทฤษฎีความเจริญเติบโตจากภายในนี้เริ่มเข้ามาทดแทนทฤษฎีรุ่นเก่าที่เน้นความเจริญเติบโตจากภายนอก (Exogenous growth theory) นอกจากนี้ทฤษฎีความเจริญเติบโตจากภายในยังมองว่าความเจริญเติบโตขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมเริ่มต้น (Initial conditions) เช่น ระดับการศึกษา ระดับการพัฒนาของตลาดทุนและที่สำคัญ คือ แบบแผนการกระจายรายได้ก็มีผลต่อความเจริญเติบโตเช่นกัน เนื่องจากการกระจายรายได้มีผลทำให้คนมีทุนต่างกันและมีการลงทุนต่างกัน

ระบบเศรษฐกิจที่มีการกระจายรายได้ดีนั้นคนลงทุนก็มากและสามารถลงทุนพร้อม ๆ กันได้ จึงชักนำให้เศรษฐกิจเติบโตเข้าสู่จุดดุลยภาพที่สูงกว่าได้^{๕๕}

สรุปได้ว่า การพัฒนา คือ การเสริมสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้แก่ท้องถิ่นชนบททุกแห่งทุกส่วน โดยการดำเนินการและการริเริ่มจากประชาชนเอง การพัฒนา ชุมชนต้องอาศัยความสามารถของรัฐบาลที่เป็นผู้แทนเข้าไปบริหารในด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนกระตุ้นและเร่งเร้าให้ประชาชนมองเห็นปัญหาของตนเอง ซึ่งการพัฒนาประชาธิปไตยถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดการพัฒาที่แท้จริงมากกว่าการพัฒนาเศรษฐกิจและ ร่วมกันเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของตนเองชุมชนและสังคมให้ดีขึ้นซึ่งการพัฒนาเป็นเสมือนกล วิธีที่ทำให้เกิดผลที่ต้องการ กล่าวคือคุณภาพชีวิตชุมชนและสังคมที่ดีขึ้น

ตารางที่ ๒.๑๖ ทฤษฎีการพัฒนา

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
สัญญา สัญญาวิวัฒน์, (๒๕๔๐, หน้า ๑๓)	๑. ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ ๒. ทฤษฎีการแพร่กระจาย
Michael P. Todaro, (1994, pp. 66 – 89)	๑. ทฤษฎีการพัฒนาตามขั้นตอน ๒. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้าง ๓. ทฤษฎีพึ่งพาระหว่างประเทศ ๔. ทฤษฎีเสรีนิยมใหม่ ๕. ทฤษฎีความเจริญเติบโตแนวใหม่
สมชัย จิตสุชน, (๒๕๔๗ หน้า ๗๗ – ๗๘)	การพัฒนา ชุมชนต้องอาศัยความสามารถของรัฐบาลที่เป็นผู้แทนเข้าไปบริหารในด้านเครื่องมือ

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 และมีฉบับแก้ไขเพิ่มเติมในเวลาต่อมา พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ส่งผลให้มีการกระจายอำนาจสู่องค์กรประชาชนในระดับตำบลอย่างมาก โดยได้ยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์คือ มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวได้ว่าการ

^{๕๕} สมชัย จิตสุชน, “การกระจายรายได้: บทสำรวจความรู้”, วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์, ๒๒, ๓ (กันยายน ๒๕๔๗): ๗๗ – ๗๘.

จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลนี้เป็นผลผลิตหนึ่งของกระแสของสังคมที่ต้องการจะปฏิรูปการเมือง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นมิติหนึ่งของความพยายามในการปฏิรูปการเมืองโดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น^{๕๖}

๒.๔.๑ ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง (Local Self Government) ไว้ดังนี้

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาล กลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงแต่บางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตาม หลักการที่ว่าถ้าอำนาจปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็น รัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอนมีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีและต้องมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมตาม ความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ การปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระเพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหารการ ปกครองท้องถิ่นมีอำนาจอิสระและพร้อมความรับผิดชอบ ซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้ โดยปลอดจากการ ควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้อง อยู่ภายใต้ข้อบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างไร^{๕๗}

๒.๔.๒. รูปแบบการปกครองท้องถิ่น แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑.๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบทั่วไป มี ๓ รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

๑.๒ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ มี ๒ รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา

^{๕๖} สถาบันพระปกเกล้า, “ประวัติและความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=ประวัติและความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล> [๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒]

^{๕๗} สมหมาย หนูศรีแก้ว, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองปราบ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐), หน้า ๕๕.

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๗ ได้จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล^{๕๘}ตามมาตรา ๔๐ สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาทหรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยในวรรคสอง อาจจัดตั้งกันเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

การเปลี่ยนแปลงเกณฑ์รายได้เฉลี่ยของสภาตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา ๔๑ สภาตำบลที่ได้จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๔๐ ให้พ้นจากสภาพแห่งสภาตำบลนับแต่วันที่ได้อำนาจจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นต้นไป

บรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้อง หนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลตามวรรคหนึ่งให้โอนไปเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล บทบัญญัติตามมาตรา ๔๑ ทวิ สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น โดยให้นำมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น โดยหาประกาศกระทรวงมหาดไทยและให้กำหนดเขตใหม่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยด้วยตามมาตรา ๔๑ ตริ นำมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ วรรคสอง และวรรคสามมาบังคับใช้กับการรวมตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๔๓ และองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งบัญญัติตามมาตรา ๔๔

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละสองคน^{๕๙}ซึ่งเลือกจากราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น บัญญัติตามมาตรา ๔๕

^{๕๘} สำนักพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง (สพร.), รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (ม.ป.ท., ๒๕๕๐), หน้า ๖๙.

^{๕๙} สำนักพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง (สพร.) รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (ม.ป.ท., ๒๕๕๐), หน้า ๗๒.

ในกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหกคน และในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงสองหมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละสามคน

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครรับเลือกตั้งและการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง

๒.๔.๓. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งบัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ มาตรา ๖๖

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย ตามมาตรา ๖๗ องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

๑. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
๒. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
๓. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
๔. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๕. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๖. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
๗. คัดครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
๙. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายตามมาตรา ๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

๑. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
๒. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
๓. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
๔. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
๕. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

๖. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
๗. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
๘. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
๙. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
๑๐. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
๑๑. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
๑๒. การท่องเที่ยว
๑๓. การผังเมือง

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ และมาตรา ๖๘ นั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐในอันที่จะดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลทราบล่วงหน้าตามสมควรในกรณีนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจการดังกล่าวให้กระทรวง ทบวง กรมหรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ นำความเห็นขององค์การบริหารส่วนตำบลไปประกอบการพิจารณาดำเนินการนั้นด้วย

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของทางราชการในตำบล เว้นแต่ข้อมูลหรือข่าวสารที่ทางราชการถือว่าเป็นความลับเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๑ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบังคับตำบลเพื่อใช้บังคับในตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินห้าร้อยบาท^{๖๐}

๒.๔.๔. การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

ให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ และในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอตามวรรคหนึ่ง ให้นายอำเภอมีอำนาจเรียกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การฯ เลขาธิการนายกองค์การฯ พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้าง มาชี้แจงหรือสอบสวนตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใดๆ จากองค์การบริหารส่วน

^{๖๐} สำนักพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง (สพร.), รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (ม.ป.ท., ๒๕๕๐), หน้า ๘๔.

ตำบลมาตรวจสอบได้ และนายอำเภอเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดปฏิบัติการในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่องค์กร หรือเสียหายแก่ราชการ และนายอำเภอได้ชี้แจงแนะนำตักเตือนแล้ว ไม่ปฏิบัติตามในกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นเร่งด่วนที่จะรอข้ามได้ให้นายอำเภอมีอำนาจออกคำสั่งระงับการปฏิบัติราชการของนายกองค์การ ไว้ตามที่เห็นสมควรโดยเร็ว การกระทำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ฝ่าฝืนคำสั่งของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ไม่มีผลผูกพันองค์การบริหารส่วนตำบล

เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภาตำบลก็ได้ เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งหรือกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยุบสภาตำบลและให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย และเมื่อมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือถือว่ามีสภาตำบล ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นใหม่ภายในสี่สิบห้าวัน

หากปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายก ประธานสภาองค์การฯ รองประธานสภา กระทำผิดฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ให้นายอำเภอดำเนินการสอบสวนโดยเร็วในกรณีที่ผลการสอบสวนปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกฯ ประธานสภาฯ รองประธานสภาฯ มีพฤติการณ์ตามวรรคหนึ่งจริงให้นายอำเภอเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมด้วยก็ได้ คำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดถือเป็นที่สุด^{๖๑}

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการกระจายอำนาจของรัฐบาลมายังท้องถิ่น โดยมีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นเครื่องมือการบริหารงานให้เป็นไปตามแบบกฎหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ตลอดจนถ่วงถ่วงการควบคุมดูแลการบริหารงานเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน มีบุคลากรและทรัพยากรเป็นของตนเอง มีการเลือกตั้ง และ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

^{๖๑} กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๔), พ.ศ.๒๕๔๖, (ฉะเชิงเทรา: ประสานมิตร, ๒๕๔๗), หน้า ๒๕.

ตารางที่ ๒.๑๗ ความหมายขององค์การบริหารส่วนตำบล

นักวิชาการ	แนวคิดหลัก
สถาบันพระปกเกล้า, [๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒]	องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคล และราชการส่วนท้องถิ่น
สมหมาย หนูศรีแก้ว, (๒๕๕๐, หน้า ๕๕)	การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาล กลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น
สำนักพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง (สพร.), (๒๕๕๐, หน้า ๖๙)	๑. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบทั่วไป มี ๓ ๒. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ มี ๒
สำนักพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง (สพร.), (๒๕๕๐, หน้า ๗๒)	องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๔๓
สำนักพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง (สพร.), (๒๕๕๐, หน้า ๘๔)	องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, (๒๕๔๗, หน้า ๒๕)	นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย

๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

๒.๕.๑ ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี

“แผนพัฒนาสามปี” หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

แผนพัฒนาสามปี เป็นการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักคิดภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่งๆ จะมีแนวทางการพัฒนาหลายแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่ง จะมีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรม ที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และวิสัยทัศน์ในที่สุด

แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนที่มีความใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้ในการวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยการนำโครงการ/กิจกรรม จากแผนพัฒนาสามปีในปีที่จัดทำไปจัดทำงบประมาณเพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบและผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน^{๖๒}

๒.๕.๒ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

๑. เพื่อกำหนดสภาพการพัฒนาที่พึงประสงค์หรือเป้าหมายการพัฒนาของ อบต. ตามความต้องการของประชาชน

๒. เพื่อกำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรมการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนา

๓. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประสานการปฏิบัติการพัฒนากับหน่วยงานอื่นๆในพื้นที่

๔. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรได้อย่างเป็นธรรมทั่วถึงและเป็นไปตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วน

๕. เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาระยะกลาง เนื่องจากเป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการในห้วงระยะเวลาสามปี

๖. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและแผนการจัดหาพัสดุ

๗. เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ และผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน^{๖๓}

๒.๕.๓ ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

หลังจากที่ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์แล้วก็จะต้องถึงขั้นตอนในการแปลงสู่การปฏิบัติโดยการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งการจัดทำประกอบไปด้วย

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับประชาคมท้องถิ่นกำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารวมทั้งสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาคมและชุมชน

^{๖๒} องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, “แผนพัฒนาท้องถิ่น”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://lamsai.go.th/public/plan/data/plan/plan_category_id/6/menu/58 [๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒]

^{๖๓} เรื่องเดียวกัน.

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมประเด็นหลักการพัฒนาปัญหาความต้องการและข้อมูลนำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปีเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างข้อกำหนดและขอบข่ายงานของแผนพัฒนาสามปีเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นเพื่อให้ความเห็นชอบ

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

๕. ผู้บริหารท้องถิ่นนำแผนพัฒนาสามปีที่ประกาศใช้ส่งคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดพิจารณาโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล ขอรับการสนับสนุนจาก องค์กรบริหารส่วนจังหวัดต่อไป

๒.๕.๔ ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

การจัดทำแผนพัฒนาสามปีเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยง ระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลในเชิงสนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณะ ดังต่อไปนี้

๑. ทำให้เกิดการปรับกระบวนการคิด โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นตัวชี้วัด (ผลลัพธ์) เพื่อนำไปสู่การพิจารณาและการจัดสรรทรัพยากรการบริหารในการดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

๒. ทำให้องค์กรบริหารส่วนตำบลมีแผนงาน โครงการตามความต้องการของประชาชน ทำให้มีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจน

๓. ทำให้องค์กรบริหารส่วนตำบลสามารถใช้แผนพัฒนาเป็นแนวทางในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี

๔. ทำให้การพัฒนาในพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลไม่ซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น

๕. ทำให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลจะดำเนินกิจกรรมอะไรบ้างเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง โปร่งใส^{๖๔}

^{๖๔} อ้างแล้ว.

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๖.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับด้านการมีส่วนร่วม ซึ่งมีผู้วิจัยได้ศึกษาไว้หลายท่านได้ทำเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

เทพมงคล เจริญนิช ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบุงหวาย อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบุงหวาย อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการร่วมปฏิบัติ ด้านการรับฟังข้อมูลข่าวสาร ด้านการร่วมคิดร่วมพัฒนา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบล และด้านการร่วมตรวจสอบ ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล บุงหวาย อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ ลำดับแรก คือ ประชาชนต้องการเห็นความเจริญของท้องถิ่น รองลงมา การเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดกับ ประชาชนมากที่สุด และองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานราชการที่ประชาชนเป็นผู้เลือก ตัวแทนเข้าไปบริหารแทนตน ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ ลำดับแรกคือ การไม่มีเวลาเนื่องจากประชาชนต้องประกอบอาชีพของตนเอง รองลงมา คือ การขาด ความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และการที่ประชาชนทั่วไปไม่ชอบ แสดงตัวและไม่ชอบแสดงความคิดเห็น^{๖๕}

พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาประชาชนในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ในด้านสังคม/ชุมชนท้องถิ่น และด้านสาธารณะชุมชน อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารการปกครองท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑^{๖๖}

^{๖๕} เทพมงคล เจริญนิช, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบุงหวาย อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี,” *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐).

^{๖๖} พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

พระโกศล มณีटना (ณัฐม) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ๑. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ๒. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบาง มูลนาก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ๓. ปัญหาอุปสรรค การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมือง บางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร พบว่า ประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจ และไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือไม่ทราบข้อมูล ข่าวสาร ไม่มีเวลา ขาดแรงจูงใจ ขาดการประชาสัมพันธ์ และขาดเงินทุนในการดำเนินการเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และประชาชนคิดว่าเป็นเรื่องหน้าที่ของหน่วยงานเทศบาล^{๖๗}

พระไกรสร โกสโล (วิภาผา) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ๓ ด้านการร่วมกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{x} = 3.72$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ๑) ด้านการร่วมเสนอปัญหาในชุมชน ($\bar{x} = 3.28$) ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ต่อเดือนโดยประมาณ ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ๓) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า อยากให้ประชาชนได้ร่วมติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของสมาชิก อบต. และผู้บริหาร อบต. อยากให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ

^{๖๗} พระโกศล มณีटना (ณัฐม), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

ตรวจสอบการใช้งบประมาณของ อบต. อยากให้ประชาชนมีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญ ของปัญหา และความต้องการ^{๖๘}

พระกิตติชัย ปญญารโ (สินคง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ๑. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วน ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีเพียงด้านการติดตามผลและประเมินผล ที่อยู่ในระดับ น้อยกว่าด้านอื่นๆ ๒. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก แตกต่างกันจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑^{๖๙}

พงศ์สถิตย์ คามูล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำบริการ สาธารณะของเทศบาลเมืองเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้ศึกษาทำการรวบรวมข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์ผู้บริหารเทศบาลเมืองเกาะสมุย และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาล เมืองเกาะสมุย ๑๒ ราย และใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล เมืองเกาะสมุย จำนวน ๔๐๐ ราย ผลการศึกษาพบว่า ๑.) การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อที่จะสามารถตัดสินใจในการเลือกแนวทางที่ เหมาะสมกับชุมชนของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง โดยได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งขอขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานของการจัดทำบริการสาธารณะ แม้ว่า ขั้นตอนในการตัดสินใจและการประเมินผลจะอยู่ในระดับที่น้อยก็ตาม โดยครอบคลุมถึงกระบวนการ ตรวจสอบการจัดทำบริการสาธารณะผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ๒.) ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้าง การมีส่วนร่วมของประชาชนได้แก่ ความจำเป็นและความต้องการพื้นฐานในด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ ถ้าประชาชนได้รับการตอบสนองต่อความต้องการ

^{๖๘} พระไกรสร โกสโล (วิภาผา), “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหาร ส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสน ศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

^{๖๙} พระกิตติชัย ปญญารโ (สินคง), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

ในการจัดทำบริการสาธารณะจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วม ๓.) ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ บุคลากรของเทศบาลเมืองเกาะสมุย ที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการยังไม่เพียงพอ การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่และชุมชน การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจมีอย่างต่อเนื่องปัญหาจากประชากรนอกพื้นที่ และ ความต่อเนื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละชุมชน ๔.) ความสามารถในการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองเกาะสมุย มีความพร้อมด้านทรัพยากรการบริหารจัดการสามารถจัดทำได้ตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น^{๗๐}

อรนุช ป้อมเป็น ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลห้วยดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลห้วยดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ และเปรียบเทียบสถานภาพของประชาชนที่ต่างกันต่อบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลห้วยดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป ที่อาศัยในเขตของเทศบาลตำบลห้วยดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน ๓๙๐ คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดประมาณค่า ๕ ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าความสัมพันธ์ด้วยสถิติ t – test และ F – test ผลการวิจัยพบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลห้วยดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย สำหรับการเปรียบเทียบบทบาทการมีส่วนร่วม ของประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันในการบริหารงานของเทศบาลตำบลห้วยดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลห้วยดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ส่วนประชาชนที่มี อายุ การศึกษา รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน และอาชีพที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลตำบลห้วยดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^{๗๑}

^{๗๐} พงศ์สถิตย์ คามูล , “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๒).

^{๗๑} อรนุช ป้อมเป็น, “ บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลห้วยดงอำเภอลับแลจังหวัดอุตรดิตถ์”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, ๒๕๕๐).

เจษฎา สอนแก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ อำเภอลอง จังหวัดแพร่” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ รวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมสูงสุด คือ ด้านการบริหาร ดำเนินงาน รองลงมา คือ ด้านการกำหนดนโยบาย และด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผล ส่วนผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ ทั้ง ๓ ด้าน จำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ระดับ ประถมศึกษามีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับ อนุปริญาหรือเทียบเท่า และกลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มอาชีพ ค้าขายหรือประกอบอาชีพส่วนตัว และอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนประชาชนที่มี เพศ อายุ รายได้ และการสังกัดองค์กรชุมชน มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อไม่ แตกต่าง^{๗๒}

พาณี เรียงทอง และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ด้านการเสนอปัญหา และร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านของการควบคุมติดตามและ ประเมินผล ผลทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพรายได้และระยะเวลาในการอยู่อาศัย และความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนระยะเวลาใน การอยู่อาศัยไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วน ตำบลบางเตย ทั้งนี้ จำเป็นต้องส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุก ๆ ขั้นตอนของการพัฒนา ให้มากขึ้น ตั้งแต่ขั้นตอนการเสนอปัญหา และการร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนา ขั้นตอนการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาและขั้นตอนควบคุม ติดตามและประเมินผล เพื่อให้ตำบลบางเตยมีการ พัฒนาที่ดีขึ้นและเป็น การพัฒนาที่ตอบสนองตามความต้องการของประชาชนในทุกภาคส่วน^{๗๓}

^{๗๒} เจษฎา สอนแก้ว, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้ออำเภอลองจังหวัดแพร่”, *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, ๒๕๕๐).

^{๗๓} พาณี เรียงทอง และคณะ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม”, *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต นโยบายสาธารณะ*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๒).

ทวีป คงเทียน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารองค์การส่วนตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ลำดับที่ ๑ รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาและการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมค้นหาปัญหา ตามลำดับ^{๗๔}

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมจะต้องมีส่วนร่วมในการรับรู้ แสดง ความคิดเห็นและตัดสินใจในการบริหารจัดการกิจการสาธารณะด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไข ปัญหาของตน และต้องเข้าร่วมให้ข้อมูลหรือมีความสัมพันธ์กับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมส่วนหนึ่งมาจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้ ประชาสัมพันธ์และขาดงบประมาณในการดำเนินการ จึงยังทำให้เป็นปัญหาอยู่ และประชาชนส่วนหนึ่งขาด จิตสำนึกสาธารณะมองเห็นแต่ประโยชน์ส่วนตนมากเกินไป

ตารางที่ ๒.๑๘ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

นักวิจัย	ผลการวิจัย
เทพมงคล เจริญนิช, (๒๕๕๐).	ผลการวิจัยพบว่า การมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงหวาย อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี), (๒๕๕๔).	ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาประชาชนในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

^{๗๔} ทวีป คงเทียน, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารองค์การส่วนตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๘).

ตารางที่ ๒.๑๘ (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
พระโกศล มณีรัตน (ญีม), (๒๕๕๔).	ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
พระไกรสร โกสโล (วิภาผา), (๒๕๕๗).	ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
พระกิตติชัย ปญญารโ (สินคง), (๒๕๕๗).	ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอมะนัง จังหวัดพิษณุโลก ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีเพียงด้านการติดตามผลและประเมินผล ที่อยู่ในระดับน้อยกว่าด้านอื่นๆ
พงศ์สทิธิย์ คามูล, (๒๕๕๒).	ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อที่จะสามารถตัดสินใจในการเลือกแนวทางที่ เหมาะสมกับชุมชนของตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๒.๑๘ (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
อรนุช ป้อมเป็น, (๒๕๕๐).	จากการวิจัยพบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวดง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย
เจษฎา สอนแก้ว, (๒๕๕๐).	ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้อ รวมทั้ง ๓ ด้าน อยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมสูงสุด คือ ด้านการบริหาร ดำเนินงาน รองลงมา คือ ด้านการกำหนดนโยบาย และด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมต่ำสุด คือ ด้านการติดตามและประเมินผล
พาณีเรียงทอง และคณะ, (๒๕๕๒).	พบว่า ในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ด้านการเสนอปัญหา และร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านของการควบคุมติดตามและประเมินผล
ทวีป คงเทียน, (๒๕๔๘).	ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานลำดับที่ ๑ รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามผลการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหาและการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมค้นหาปัญหา ตามลำดับ

๒.๖.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น ทำให้ทราบถึงกระบวนการเป็นสาเหตุของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และแนวทางแก้ไขการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมไว้หลายท่าน ในที่นี้ผู้วิจัยขอยกมาเฉพาะที่เห็นว่าน่าสนใจศึกษา ดังนี้

วลัยลักษณ์ พักแก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอภูเกตุ ยาว จังหวัดพะเยา” จากการศึกษาพบว่า (๑) ผู้นำท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านและท้องถิ่นนำข้อมูลโครงการ/กิจกรรมเพื่อการพัฒนาต่างๆเสนอในที่ประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น การสนับสนุนและการพิจารณาตัดสินใจลงมติจากที่ประชุม (๒) ผู้นำท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การจัดทำข้อมูลเพื่อเสนอต่อที่ประชุมประชาคม การจัดทำโครงการต่างๆ การวางแผนการดำเนินงาน สนับสนุนข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนา (๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะกับผู้นำท้องถิ่นเท่านั้น แต่ประชาชนทุกคนได้รับประโยชน์ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม (๔) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล วิเคราะห์ตรวจสอบโครงการ ทบทวน แผนงาน/โครงการ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงาน (๕) ปัญหาและข้อเสนอแนะในกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ปัญหาด้านการจัดทำแผนพัฒนาที่เน้นทางด้านโครงสร้างพื้นฐานมากเกินไป ปัญหาที่เกิดจาก ความคิดเห็นของผู้บริหาร คณะกรรมการ ผู้นำท้องถิ่น และประชาชนมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน ทำให้ เกิดความขัดแย้งและส่งผลให้การดำเนินการพัฒนาต่างๆ^{๗๕}

วีระชัย คำลาน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี” จากการศึกษาพบว่า ประชาชนบางส่วนเห็นว่า (๑)การมีส่วนร่วมในการมีบทบาทปฏิเสธในสิ่งที่ไม่เหมาะสมยังไม่มากเท่าที่ควร เทศบาลจึงควรพิจารณาหากลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปฏิเสธสิ่งที่ไม่เหมาะสม เช่น แผนงานที่เป็นไปได้ยากในการดำเนินการ แผนงานที่ไม่เกิดประโยชน์ในวงการ หรือจะเสี่ยงต่อการทุจริต (๒)การมีส่วนร่วมในการออกทุนในการพัฒนาแผนค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจจะไม่เป็นปัจจัยที่สำคัญมากนัก แต่ก็ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้น อาจจะโดยการที่ผู้บริหารเทศบาลทำเป็นตัวอย่างในการบริจาค (๓)ประชาชนมีส่วนร่วมในการสรุปผลการดำเนินงานการปฏิบัติโครงการ/กิจกรรมของเทศบาล

^{๗๕} วลัยลักษณ์ พักแก้ว, “การมีส่วนร่วมของผู้นำในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอภูเกตุ ยาว จังหวัดพะเยา”, การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๓).

ค่อนข้างน้อย เทศบาลจึงควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้มากขึ้นโดยการประชุมประชาคม และ(๔)ประชาชนส่วนหนึ่งเห็นว่าถนนหนทางในหมู่บ้านเจริญขึ้นจากการพัฒนาของเทศบาล อาจจะเป็นการส่งเสริมพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานวัตถุ เทศบาลจึงควรเน้นการพัฒนาทางด้านอาชีพควบคู่กันไปด้วย เช่น การส่งเสริมพัฒนาอาชีพท้องถิ่นของชาวบ้านให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น เป็นต้น^{๗๖}

วภาธินี วรวัฒน์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการศึกษาพบว่า ๑. ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายขั้นตอนทั้ง ๗ ขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลาง ๒. ประชาชนที่มีเพศและอายุ ต่างกัน เห็นว่ามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมและรายขั้นตอนไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน เห็นว่ามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขั้นตอนการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน เห็นว่ามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขั้นตอนการอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕^{๗๗}

ไพบุลย์ ศรีประดู่ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอกกล้า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการศึกษาพบว่า (๑) ประชากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การ บริหารส่วนตำบลดอกกล้า โดยภาพรวมจะอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาารายด้านทั้ง ๔ ด้านพบว่า ด้านร่วมคิดร่วมตัดสินใจ และด้านร่วมดำเนินการร่วมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านร่วมรับ ประโยชน์และร่วมติดตามและด้านร่วมเสนอแนะอยู่ในระดับน้อย (๒) ประชาชนที่มี อายุ อาชีพ สถานภาพ และตำแหน่งในชุมชนต่างกันมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอกกล้า

^{๗๖} วีระชัย คำลาน, “การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี”, รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐).

^{๗๗} วภาธินี วรวัฒน์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู” การศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๓).

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ (๓) ปัจจัยด้านสังคมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น^{๗๘}

พชรวรรณ พันธุ์แดง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลตำบลบางนมโค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาของ เทศบาลตำบลบางนมโค และ ๒) ศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล ตำบลบางนมโค ผลการศึกษาพบว่า ๑) คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลบางนมโค มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่น และการบริหารงานท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ข้อคำถามที่คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล รองลงมา คือ การวิเคราะห์ข้อมูล และข้อคำถามที่เข้าใจไม่ถูกต้องอันดับสาม ได้แก่การบริหารงานท้องถิ่น เทศบาลยุคใหม่ควรมีแนวคิดในการจัดทำแผนที่เน้นในด้านวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข การศึกษามากกว่าโครงสร้างพื้นฐาน และผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดทางเลือกและการเลือกทางเลือกอยู่ในระดับมากที่สุด การเตรียมการจัดทำแผน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การลงมือปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ส่วนการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับ^{๗๙}

อดิศักดิ์ คำเพราะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษา: เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ในด้านความสนใจรับรู้ข่าวสาร ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการร่วมการตัดสินใจ ด้านการร่วมดำเนินการ ด้านการกำกับติดตามผล ด้านการร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการร่วมรับผิดชอบ และ ๒) เปรียบเทียบมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ในด้าน เพศ อายุการศึกษา อาชีพ สถานภาพ และรายได้ต่อเดือน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๗ อายุ ๓๑-๔๕ ปีคิดเป็นร้อยละ ๔๕.๒ การศึกษาจบการศึกษา

^{๗๘} ไพบุลย์ ศรีประดู, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอกกล้า อำเภอบึงสามพัน จังหวัดร้อยเอ็ด” การศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาตรี ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการจัดการ (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๖).

^{๗๙} พชรวรรณ พันธุ์แดง, “แนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลบางนมโค”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๑).

อนุปริญา คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙ รายได้ต่อเดือนมีรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๙ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ๑ ด้าน ได้แก่ด้านการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ๖ ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ด้านการกำกับติดตามผลด้านความสนใจรับรู้ข่าวสาร ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการร่วมรับผิดชอบ ด้านการร่วมรับประโยชน์และด้านการร่วมดำเนินการ ผลการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า อายุ และรายได้ที่แตกต่างกันไม่ทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองกันทรลักษ์อำเภอกันทรลักษ์จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน แต่ เพศ การศึกษา และสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขต เทศบาลเมืองกันทรลักษ์ อำเภอกันทรลักษ์จังหวัดศรีสะเกษ แตกต่างกัน^{๘๐}

ทรงชัย นกขมิ้น ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ ” ผลการศึกษาพบว่าระดับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการมีระดับความเป็นธรรมาภิบาลในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับกลาง เมื่อพิจารณารายด้านของการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับมากจำนวน ๒ ด้านคือ มีการพัฒนาตามหลักความคุ้มค่า และการพัฒนาตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า มีการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๔ ด้าน คือ การพัฒนาตามหลักคุณธรรม การพัฒนาตามหลักนิติธรรม การพัฒนาตามหลักความโปร่งใส และการพัฒนาตามหลักการมีส่วนร่วม ตามลำดับ^{๘๑}

กิ่งดาว จินดาเทวิน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาและพัฒนาารูปแบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี” พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยการวิเคราะห์ปัจจัยหลักและการสกัดปัจจัย สามารถพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับ อบต. ๖ องค์ประกอบหลัก หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความคุ้มค่า ปัจจัยหลักที่ค้นพบอีก ๑ องค์ประกอบ คือ หลัก

^{๘๐} อติศักดิ์ คำเพราะ, “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษา: เทศบาลเมืองกันทรลักษ์ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ”, **การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐).

^{๘๑} ทรงชัย นกขมิ้น, “การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ”, **รายงานการวิจัย** , (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๒).

กัลยาณมิตรและผลจากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการ ๒๔ อบต. จังหวัดอุดรดิตถ์มีการบริหารจัดการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อบต. บริหารจัดการด้านหลักความคุ้มค่าได้ในระดับค่อนข้างดี^{๘๒}

เอื้อมอารีย์ เงินใส ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี : องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่” จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะเข้าร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยสมัครใจ เพราะเห็นว่าหากเข้าร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะทำให้การบริหารงานของ อบต.มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสนองตอบความต้องการและแก้ไขปัญหาได้ทันเหตุการณ์^{๘๓}

ธนวัฒน์ คำภีลานนท์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของกรรมการในชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองคูคตจังหวัดปทุมธานีผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานีภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางรายด้านอยู่ในระดับมากหนึ่งด้านคือการการรับผลประโยชน์และอยู่ในระดับปานกลาง ๓ ดังนี้ ด้านการตัดสินใจด้านการประเมินผลและด้านปฏิบัติการ^{๘๔}

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งแบ่งได้เป็น ๔ ด้านคือ ด้านการมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ,ด้านการมีส่วนร่วมด้านการดำเนินการ ,ด้านการมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล เป็นหลักในการบริหารจัดการที่สามารถทำให้ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถทำให้ท้องถิ่นพัฒนาได้อย่างถูกต้องตรงประเด็นตามทิศทางที่ชุมชนนั้นอยากให้เป็นและคาดหวังให้ท้องถิ่นนั้นพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อท้องถิ่นมากที่สุด

^{๘๒} กิ่งดาว จินดาเทวิน, “การศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดอุดรดิตถ์”, *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรญาณนครินทร์, ๒๕๕๒).

^{๘๓} เอื้อมอารีย์ เงินใส, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี: องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่”, *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๑).

^{๘๔} ธนวัฒน์ คำภีลานนท์, “การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี”, *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๐).

ตารางที่ ๒.๑๙ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น

นักวิจัย	ผลการวิจัย
วลัยลักษณ์ พิกแก้ว, (๒๕๕๓).	จากการศึกษาพบว่า ผู้นำท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านและท้องถิ่นนำข้อมูลโครงการ/กิจกรรมเพื่อการพัฒนาต่างๆเสนอในที่ประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น การสนับสนุนและการพิจารณาตัดสินใจลงมติจากที่ประชุม
วีระชัย คำลาน, (๒๕๕๐).	จากการศึกษาพบว่า ประชาชนบางส่วนเห็นว่าการมีส่วนร่วมในการมีบทบาทปฎิเสธในสิ่งที่ไม่เหมาะสมยังไม่มาก เท่าที่ควร เทศบาลจึงควรพิจารณาหากลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการปฏิเสธสิ่งที่ไม่เหมาะสม เช่น แผนงานที่เป็นไปได้ยากในการดำเนินการ แผนงานที่ไม่เกิดประโยชน์ในวงการ หรือจะเสี่ยงต่อการทุจริต
วราธิณี วรวัฒน์, (๒๕๕๓).	ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพส่วนใหญ่ เห็นว่ามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและราย ขั้นตอนทั้ง ๗ ขั้นตอน อยู่ในระดับปานกลาง
ไพบูลย์ ศรีประดิษฐ์, (๒๕๕๖).	ผลการศึกษาพบว่า ประชากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การ บริหารส่วนตำบลดอกลำ โดยภาพรวมจะอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้านทั้ง ๔ ด้านพบว่า ด้านร่วมคิดร่วมตัดสินใจ และด้านร่วมดำเนินการร่วมปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านร่วมรับประโยชน์และร่วมติดตามและด้านร่วมเสนอแนะอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๒.๑๙ (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
พชรวรรณ พันธุ์แดง, (๒๕๕๑).	ผลการศึกษาพบว่า คณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาของ เทศบาลตำบลบางนมโค มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่น และการบริหารงานท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง
อดิศักดิ์ คำเพราะ, (๒๕๕๐).	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับปาน กลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ๑ ด้าน ได้แก่ด้านการร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง ๖ ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้ด้านการกำกับติดตามผลด้านความสนใจรับรู้ข่าวสาร ด้านการ แสดงความคิดเห็น ด้านการร่วมรับผิดชอบ ด้านการร่วมรับประโยชน์และด้านการร่วมดำเนินการ
ทรงชัย นกขมิ้น, (๒๕๕๒).	ผลการศึกษาพบว่าระดับการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรปราการมีระดับความเป็นธรรมาภิบาลใน การดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับกลาง
กิงดาว จินดาเทวิน, (๒๕๕๒).	การบริหารจัดการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อบต. บริหารจัดการด้านหลักความคุ้มค่าได้ในระดับค่อนข้างดี
เอื้อมอารีย์ เงินใส, (๒๕๕๑).	จากการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะเข้าร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยสมัครใจ เพราะ เห็นว่าหากเข้าร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะทำให้การบริหารงานของ อบตมีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้นสนองตอบความต้องการและแก้ไขปัญหาได้ทันเหตุการณ์

ตารางที่ ๒.๑๙ (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ธนวัฒน์ คำภีลานนท์, (๒๕๕๐).	ผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของ กรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาล เมืองคูคต จังหวัดปทุมธานีภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลางรายด้านอยู่ในระดับมากหนึ่งด้านคือ การการรับผลประโยชน์และอยู่ในระดับ ปานกลาง ๓ ดังนี้ ด้านการตัดสินใจด้านการ ประเมินผลและด้านปฏิบัติการ

๒.๖.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ได้มีผู้รู้และนักวิชาการ
หลากหลาย ท่านได้ศึกษาค้นคว้าและเรียบเรียงไว้ดังนี้

ปรินดา อธิติลาเวทย์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน
ในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคามอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคามอำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคามพบว่าการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า
การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากจำนวน ๑ ด้านคือด้านการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วน
ร่วมอยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๕ ด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือด้านการคัดเลือกและ
จัดลำดับความสำคัญของปัญหาด้านการเตรียมการจัดทำแผนด้านการตัดสินใจเลือกยุทธศาสตร์และ
แนวทางการพัฒนาในห้วงสามปีด้านการจัดทำร่างแผนพัฒนาและด้านการจัดทำรายละเอียดโครงการ
หรือกิจกรรมการพัฒนาการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนา
เทศบาลเมืองมหาสารคามอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคามพบว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุระดับ
การศึกษาและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมือง
มหาสารคามไม่แตกต่างกันข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยพบว่าเทศบาลเมืองมหาสารคามควรจัด
กิจกรรมอบรมสัมมนาจัดทำสื่อและประชาสัมพันธ์ให้คณะกรรมการชุมชนมีความรู้ความเข้าใจใน
หลักการจัดทำแผนพัฒนารูถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา

ท้องถิ่นรวมทั้งกำหนดนโยบายและจัดโครงสร้างของเทศบาลเมืองมหาสารคามให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนให้มากยิ่งขึ้น ๘๐^{๔๕}

รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร, ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้รับข้อมูลเพียงอย่างเดียว ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ทั้งการการคัดเลือกกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาชุมชน ข้อมูลต่าง ๆ ในชุมชนที่จะสะท้อนในการตัดสินใจในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ในชุมชน รวมถึงการรับทราบนโยบาย และการปฏิบัติงาน แผนงาน งบประมาณของคณะกรรมการชุมชน ประชาชนยังเข้าไปมีส่วนร่วมไม่มากเท่าที่ควร และการจะมีบทบาทในการเข้าไปมีส่วนร่วมกิจกรรมและโครงการของชุมชนก็เป็นเพียงบางครั้งที่มีโอกาสเท่านั้น เมื่อมีบทบาทต่อชุมชนเป็นบางครั้งบางครั้งจึงทำให้การที่จะเข้าไปติดตามการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุมชนให้เป็นไปตามแผนและโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนจึงไม่มากนัก ทำให้ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนต่อประชาชนจึงมีอยู่ระดับปานกลางเท่านั้น และอีกประเด็นที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของตนเอง เนื่องจากปัจจัยด้านอาชีพ ประชาชนต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพจึงไม่ค่อยมีเวลาในการเข้าไปมีส่วนร่วมมากเท่าที่ควร ซึ่งหลายคนใช้เวลาว่างที่เหลือจากการประกอบอาชีพเข้าร่วมแต่อีกหลายคนใช้ความสำคัญของกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ อันเป็นผลประโยชน์ต่อตนเองเป็นประเด็นสำคัญในการเข้าร่วม ซึ่งพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง^{๔๖}

ยุทธพงศ์ สมร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านร่องกาใต้ ตำบลร่องกาใต้ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่” ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนบ้านร่องกาใต้เป็นชุมชนที่มีประวัติการตั้งถิ่นฐานมานานกว่า ๒๐๐ ปี มีพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ

^{๔๕} ปรีดา ธีรศิลาเวทย์, “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคามอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๐).

^{๔๖} รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร, “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร”, รายงานวิจัย, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๕๒), หน้า ๑๑๐-๑๑๓.

เหมาะแก่การเกษตร มีอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นระบบเครือญาติโดยสืบทอดวัฒนธรรม ภูมิปัญญาสู่ลูกหลานในการแปรรูปผลิตผลการเกษตรมีระบบการปกครองกันภายในชุมชนให้สิทธิเท่าเทียมกันตามระบอบประชาธิปไตย มีความเคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์จากเหตุการณ์น้ำท่วมในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ทำให้พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหายได้รับความเดือดร้อนในชุมชน แต่มีสิ่งหนึ่งที่ชุมชนยึดถือเป็นที่พึงทางจิตใจ คือการน้อมเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในชุมชน มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติที่แน่นแฟ้นขึ้น มีการสร้างความสามัคคีในชุมชน ก่อให้เกิดเป็นภาคประชาสังคม สามารถพึ่งพาตนเอง และตัดสินใจในการจัดการทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจที่มั่นคงไปพร้อมกับสังคมยังยืนการศึกษาปัจจัยในการสร้างทุนทางสังคมทุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ดังนี้ ปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลต่อการสร้างทุนทางสังคม พบ ๔ ปัจจัยหลักได้แก่ ๑) สถาบันพระมหากษัตริย์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ราษฎร ๒) ภาครัฐ ๓) ภาคเอกชน ๔) สภาพเศรษฐกิจปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อการสร้างทุนทางสังคม พบ ๖ ปัจจัยหลัก ได้แก่ ๑) ครอบครัว ๒) ศาสนา ๓) วัฒนธรรม ๔) กระบวนการเรียนรู้ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ๕) ผู้นำชุมชน ๖) ประชาสังคมปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลต่อการสร้างทุนทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พบ ๓ ปัจจัยหลักได้แก่ ๑) แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่ และการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเกษตร ๒) การค้าผลิตผลทางการเกษตร ๓) การสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ ปัจจัยภายใน ที่ส่งผลต่อการสร้างทุนทางทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มี ๕ ปัจจัยหลัก ได้แก่ ๑) การมีส่วนร่วมทางสังคม ๒) วิถีชีวิตชุมชน ๓) ภูมิปัญญา ๔) ความมั่นคง ๕) ความสงบสุข^{๘๗}

ดวงพร แสงทอง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี" ผลการวิจัยพบว่าการเปิดรับ ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจากสื่อแหล่งต่าง ๆ สื่อที่เปิดรับมาก ที่สุด และกระทำเป็นประจำคือการพูดคุยกับบุคคลอื่น เช่น เพื่อนบ้าน ในขณะที่ความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย ส่วน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน การมีส่วนร่วมหากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ร่วมคิดกำหนดความต้องการ ร่วมดำเนินการและร่วม รับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมปฏิบัติตามและการประเมินผล ตลอดจนการร่วมตรวจสอบ เนื้อหาของแผนพัฒนา เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล ประชาชนที่มีอาชีพ สถานภาพ ระดับการเปิดรับสื่อ และความรู้ความเข้าใจ

^{๘๗} ยุทธพงศ์ สมร, “การพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านร่องภาคใต้ ตำบลร่องกาศ อำเภอสูงเม่น จังหวัดแพร่”, การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑).

เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน มีส่วนรวมในการจัดทำแผนพัฒนาแตกต่างกัน^{๘๘}

วราภูมิ สุวะโสภา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรม” ผลการวิจัยพบว่า ๑) สภาพปัญหาทั่วไปของการดำเนินการเศรษฐกิจชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า คริวเรือนชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในภาวะพอยังชีพ มีรายได้ค่อนข้างน้อยแก้ไข้จ่ายอย่างเพียงพอไม่ใช้รายได้เกินตัวและมีส่วนน้อยที่รายได้ค่อนข้างสูง แม้ว่า ชุมชนจะไม่มีกรรวมกลุ่มในการผลิตสินค้า หรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ เท่าที่ควร ๒) กระบวนการในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักพุทธ ธรรม จัดทำแผนและกำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริม และสนับสนุนจัดอบรมให้ความรู้และจัดสรร งบประมาณ โดยกำหนดยุทธศาสตร์เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานล่าง เพื่อการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน ๓) แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรมที่ภูธธัมมิกัตถประโยชน์ ๔ นำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาชีวิตในสังคมไทย ๑) การนำหลักอฏฐฐานสัมปทามาแก้ไข้ปัญหาการขาดความเพียรหรือแก้ไข้ความเกียจคร้านสิ่งสำคัญก็ คือการระมัดระวังสำรวมรักษากาย วาจา ใจ ๒) การนำหลักอารักขสัมปทามาแก้ไข้ปัญหาชีวิตการไม่ รู้จักรักษาทรัพย์คือ การใช้เงินตามหลักธรรมคนรู้จักทำมาหาเลี้ยงชีพ ๓) การนำหลักกัลยาณมิตตามา แก้ไข้ปัญหาชีวิตการคบคนพาล ความมีกัลยาณมิตรคือ มีผู้แนะนำสั่งสอนที่ปรึกษาเพื่อนที่คบหา และ บุคคลผู้แวดล้อมที่ดีความรู้จักเลือกเสวนาบุคคลและ ๔) การนำหลักสมชีวิตามาแก้ไข้ปัญหาชีวิต การใช้จ่ายทรัพย์เกินฐานะให้รู้จักประมาณในการเลี้ยงชีวิต โดยทางชอบธรรม กล่าวคือการดำรงชีวิตตาม หลักสัมมาอาชีวะประพฤติปฏิบัติตามหลักของศีล ซึ่งเป็นหลักขั้นพื้นฐานที่ประคับประคองกาย วาจา ให้เรียบร้อยและทำงานที่สุจริต^{๘๙}

กิงดาว จินดาเทวิน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาและพัฒนารูปแบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.)ในจังหวัดอุดรดิตรต์” พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยการวิเคราะห์ปัจจัยหลักและการสกัดปัจจัย พิจารณาค่าไอเกินมากกว่า ๑ ได้ ๗ ปัจจัยหลักและตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มและแต่ละปัจจัยมีหลักความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และผลการประชุมผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถพัฒนารูปแบบการบริหาร

^{๘๘} ดวงพร แสงทอง, "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี", **ปริญญานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป** (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๕๐).

^{๘๙} วราภูมิ สุวะโสภา, “ทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักพุทธธรรม”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต** (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๘).

กิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับอบต. ในจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ปัจจัยหลัก ๗ องค์ประกอบประกอบด้วยปัจจัยหลักเดิม ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบและหลักความคุ้มค่า ปัจจัยหลักที่ค้นพบอีก ๑ องค์ประกอบ คือ หลักกัลยาณมิตรและผลจากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการอบต. ๒๔ อบต. โดยใช้ปัจจัยหลัก ๗ องค์ประกอบพบว่าโดยรวมแล้วอบต. ในจังหวัดอุดรดิตถ์มีการบริหารจัดการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อบต. สามารถบริหารจัดการด้านหลักความคุ้มค่าได้ในระดับค่อนข้างดี^{๙๐}

สรุปได้ว่า การพัฒนาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์มาก เพราะมนุษย์เป็นผู้ดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคม จึงควรมีระบบ ระเบียบในการดำเนินชีวิตให้อยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์สุขแก่มนุษย์ในสังคม ทั่วๆ กัน หากชุมชนมีการพัฒนาที่เต็มศักยภาพเต็มกำลังเมื่อใด ความเป็นอยู่ของประชาชนก็จะดีขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามลำดับ ส่งผลให้ชาติบ้านเมืองพัฒนาอย่างยั่งยืนและถาวร

ตารางที่ ๒.๒๐ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ปรินดา ถิรศิลาเวทย์, (๒๕๕๐).	ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอมะเมืองจังหวัดมหาสารคามพบว่าการมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากจำนวน ๑ ด้านคือด้านการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางจำนวน ๕
รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร, (๒๕๕๒).	ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง

^{๙๐} กิ่งดาว จินดาเวิน, “การศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดอุดรดิตถ์”, วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, (สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ๒๕๕๒).

ตารางที่ ๒.๒๐ (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ยุทธพงศ์ สมร, (๒๕๕๑).	ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนบ้านร่องกาศใต้เป็นชุมชนที่มีประวัติการตั้งถิ่นฐานมานานกว่า ๒๐๐ ปี มีพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ เหมาะแก่การเกษตร มีอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นระบบเครือญาติโดยสืบทอด วัฒนธรรม ภูมิปัญญาสู่ลูกหลานในการแปรรูปผลิตผลการเกษตรมีระบบการปกครองกันภายในชุมชนให้สิทธิเท่าเทียมกันตามระบอบประชาธิปไตย
ดวงพร แสงทอง, (๒๕๕๐).	ผลการวิจัยพบว่า การเปิดรับ ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจากสื่อแหล่งต่าง ๆ สื่อที่เปิดรับมากที่สุด และกระทำเป็นประจำคือการพูดคุยกับบุคคลอื่น เช่น เพื่อนบ้านในขณะที่ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย ส่วน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อย
วราภูมิ สุวะโสภา, (๒๕๕๘).	ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาทั่วไปของการดำเนินการ เศรษฐกิจชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ครึ่งเรือนชุมชนส่วนใหญ่อยู่ในภาวะพอยังชีพมี รายได้ค่อนข้างน้อยแก้ไขจ่ายอย่างเพียงพอไม่ใช้จ่ายเกินตัวและมีส่วนน้อยที่รายได้ค่อนข้างสูง แม้ว่าชุมชนจะไม่มีกรรวมกลุ่มในการผลิตสินค้า
กิงดาว จินดาเทวิน, (๒๕๕๒).	พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยการวิเคราะห์ปัจจัยหลักและการสกัดปัจจัยพิจารณาค่าไอเคน มากกว่า ๑ ได้ ๗ ปัจจัยหลักและตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มและแต่ละปัจจัยมีหลักความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๒.๖.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการที่ได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

พระธีรวัฒน์ ธีรวิโส (พิศจาร) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลในอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ตามหลักพรหมวิหาร ๔” ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า (๑) ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ่อเกลือ จังหวัด น่าน ตามหลักพรหมวิหาร ๔ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๓.๖๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือด้านเมตตา (๓.๖๒) ด้านกรุณา (๓.๖๒) ด้านอุเบกขา (๓.๖๐) และมุทิตา (๓.๖๐) (๒) เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อ ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ตามหลักพรหมวิหาร๔ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง รายได้ ประสบการณ์การทำงานพบว่า บุคลากรที่มี ระดับการศึกษา และรายได้ ต่างกัน เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรที่มี ระดับการศึกษาและรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะ ผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ตามหลักพรหมวิหาร ๔ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ (๓) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ตามหลักพรหมวิหาร ๔ พบว่า ผู้บริหารควร มีความเมตตาและความกรุณาต่อลูกน้องด้วยการใส่ใจในการดูแลบุคลากรในองค์กรเสมือนหนึ่ง สมาชิกในครอบครัวให้เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรมีความสุขกับการทำงาน และทำงานอย่างเต็ม ความสามารถ อยากให้มีความยุติธรรมในการพิจารณาความดีความชอบให้แก่บุคลากรและเจ้าหน้าที่ ควรมีความกรุณาต่อบุคลากรและสนับสนุนให้สมาชิกและบุคลากรในองค์กรได้ศึกษาดูงานอบรม สัมมนาเพื่อนำความรู้มาปรับปรุงท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้นและเตรียมความพร้อมในการบริการประชาชน^{๙๑}

ฐพชัย ทตันท ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน: กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสัน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน” ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ๑) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๓.๙๕) และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านความพอประมาณ (รู้จักความพอดี อยู่พอดี กินพอดีตามอัตภาพ ฟังตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีคุณธรรมด้วยความพอเพียง) ความมีเหตุผล(ความเข้าใจด้วยเหตุและ ผลอย่างเหมาะสมจากความรู้ ภูมิปัญญาสังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น มาปรับแก้ปัญหาและ

^{๙๑} พระธีรวัฒน์ ธีรวิโส (พิศจาร), “ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ บ่อเกลือ จังหวัดน่าน ตามหลักพรหมวิหาร ๔”, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

พึ่งตนเอง ให้ได้อย่างรอบคอบ) ด้านความมีภูมิคุ้มกัน (การเตรียมพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่จะ เกิดขึ้นต่อโครงการกิจกรรมต่าง ๆ และการดำเนินงานของชุมชนเพื่อตอบสนองปัญหาโดยคำนึงถึง ความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างแท้จริงที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตทั้งใกล้และไกล) ด้าน ความรอบรู้ (การมีความรู้ร่วมกันในการจัดการดำเนินชีวิตเศรษฐกิจ หนี้สิน ดิน น้ำ ป่า ข้าวปลา อาหาร การออม การผลิต การบริโภค การลงทุน สุขภาพ สิ่งแวดล้อมทั้งด้านข่าวสารและเทคโนโลยี) ด้านคุณธรรม (การพึ่งพาช่วยเหลือกันมีความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต) พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อ บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน โดยจำแนก ตามสถานภาพส่วนบุคคล โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน^{๙๒}

พระมหาศิริชัย สิริทญาโณ (ศรีรัมย์) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์” ผลการวิจัยพบว่า (๑) การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ความคิดเห็นของบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๓๖๐) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยสามารถเรียงลำดับความคิดเห็นของบุคลากรจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ความคิดเห็นด้านการประเมินและการควบคุม (๓.๓๕๑) ด้านการนำไปปฏิบัติ (๓.๓๓๗) ด้านการวิเคราะห์ (๓.๓๔๖) และด้านการกำหนด (๓.๓๒๗) (๒) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรต่อ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เชิงกลยุทธ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และสังกัด พบว่า บุคลากรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และสังกัด ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอลำปลายมาศจังหวัดบุรีรัมย์ ไม่แตกต่างกัน^{๙๓}

พระปิยวัฒน์ ปิยสีโล (จกัรเต) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” ผลการศึกษาพบว่า ๑) ความคิดเห็นของบุคลากรและประชาชน ที่ มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยรวมอยู่ใน

^{๙๒} ฐพชัย ทตันท, “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้าน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๙๓} พระมหาศิริชัย สิริทญาโณ (ศรีรัมย์), “การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประชาชน พบว่า ประชาชน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลางทุกด้าน ๒) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พบว่า บุคลากรและประชาชน มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาตามหลักธรรมาภิบาล พบว่า หลักความรับผิดชอบมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน, หลักคุณธรรมและหลักความโปร่งใสมีความ คิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนหลักนิติธรรม, หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า พบว่า บุคลากรและประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ ๐.๐๑^{๔๔}

นันทพล พงศธรวิสุทธิ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันนา เม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของ อบต. ตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง และพนักงานส่วนตำบลเห็นด้วยว่ารูปแบบการปกครองท้องถิ่นแบบ อบต. ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของตน การแก้ไขปัญหาตำบล ทำให้เกิดความโปร่งใสในการพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้บริหารในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในรูปแบบของธรรมาภิบาล ดังนี้ การบริหารงานใน อบต. พนักงานส่วนตำบลมีความต้องการให้ผู้บริหารสนองความต้องการของชุมชน หัวใจของการบริหารงานคือความโปร่งใส รวมทั้งการใช้งบประมาณในการบริหารงานอย่างคุ้มค่ามากที่สุด๒. ควรส่งเสริมให้บุคลากร มีความร่วมมือและเคร่งครัดกฎระเบียบ มี การปฏิบัติงานที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ต้องมีการอบรมเพิ่มพูนประสิทธิภาพ มีการลงโทษแก่ผู้กระทำผิด และให้รางวัลกับข้าราชการที่ประพฤติดี^{๔๕}

พระจอม จารุณโณ (หงษ์ทอง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี” ผลการวิจัยพบว่า (๑) ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง ประชาชนมี

^{๔๔} พระปิยวัฒน์ ปิยสีโล (จักร์แต), “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่”, วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๔๕} นันทพล พงศธรวิสุทธิ, “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็งอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่”, รายงานการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๘).

ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (๓.๑๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีเพียงด้านการติดตามผลที่อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ ด้านสถานที่ให้บริการ (๓.๓๙) ด้านกระบวนการให้บริการ (๓.๑๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร (๓.๑๑) และด้านการการวางแผน (๓.๐๒) (๒) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน^{๙๖}

พระมหาสุวิทย์ฯ สิริวัฒนโน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริงทั้งนี้ เนื่องจากการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง มีการสนับสนุนการปฏิบัติงานของพนักงานให้พนักงานมีส่วนร่วมในการบริหาร รับฟังความคิดเห็นของพนักงาน น าคำความคิดเห็นมาร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรียา เอี่ยมวิบูลย์ ได้ทำการวิจัยเรื่องศักยภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติการพัฒนาชนบทระดับตำบล มีความคิดเห็นต่อศักยภาพในการปฏิบัติงานในภาพรวมของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง^{๙๗}

ศิริพร ตันฮะเส็ง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวไทร อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา” ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ อบต. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น พบว่า

^{๙๖} พระจอม จารุณโณ (หงษ์ทอง), “ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี”, *วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๖).

^{๙๗} พระมหาสุวิทย์ฯ สิริวัฒนโน, “การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา รายได้ และอาชีพ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น^{๙๘}

อุดมศักดิ์ เรืองรอง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน” ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่านนั้น มีทั้งหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดน่าน คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด เนื่องจากหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านี้เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่หลักในการรวบรวมปัญหาและความต้องการของประชาชน นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานราชการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีพื้นที่ดำเนินการในพื้นที่อำเภอเหล่านั้นเข้ามาเสนอแผนงานโครงการและกิจกรรม รวมถึงมีส่วนในการให้ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ และยังมีประชาชนในพื้นที่จังหวัดน่านที่เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อคิดเห็น เสนอปัญหาและความต้องการ รวมถึงตรวจสอบในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน^{๙๙}

ภาณุพล ภูเขา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีความเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน^{๑๐๐}

^{๙๘} ศิริพร ดันฮะเส็ง, “การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวไทร อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา”, *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๒).

^{๙๙} อุดมศักดิ์ เรืองรอง, “กระบวนการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน”, *วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๒).

^{๑๐๐} ภาณุพล ภูเขา, “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเองโดยให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารพัฒนาและให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรหน่วยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวนี้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายการตัดสินใจอิสระตามสมควรในการดำเนินงานปกครอง และจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ ได้เอง เป็นการปกครองตนเองตามหลักของการปกครองระบอบประชาธิปไตยและดำเนินการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายของท้องถิ่นที่กำหนดไว้

ตารางที่ ๒.๒๑ งานวิจัยที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

นักวิจัย	ผลการวิจัย
พระธีรวัฒน์ ธีรวิโส (พิศจาร), (๒๕๕๖).	ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเบญจลือ จังหวัดน่าน ตามหลักพรหมวิหาร ๔ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
ฐพชัย ทตนนท์, (๒๕๕๖).	บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสัน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
พระมหาศิริชัย สิริบุญญาโณ (ศรีรัมย์), (๒๕๕๖).	ผลการวิจัยพบว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ความคิดเห็นของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
พระปิยวัฒน์ ปิยสีโล (จักร์แต), (๒๕๕๖).	ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรและประชาชนที่มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
นันทพล พงศธรวิสุทธิ, (๒๕๕๘).	พบว่า พนักงานส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานของ อบต. ตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๒.๒๑ (ต่อ)

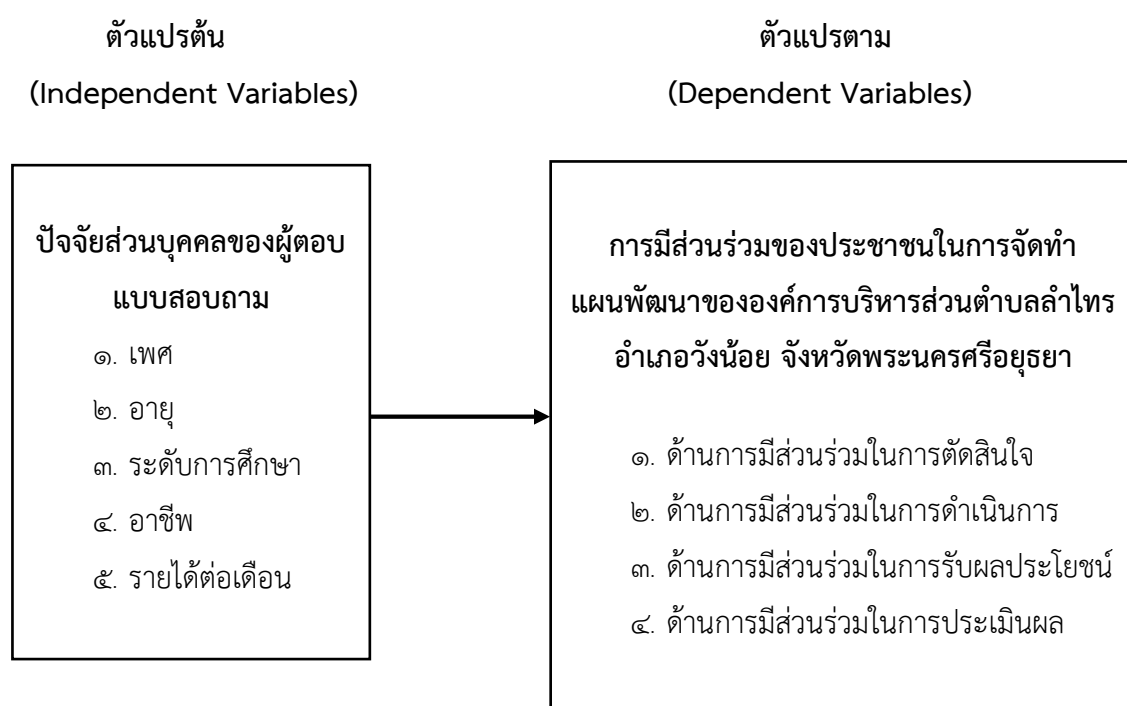
นักวิจัย	ผลการวิจัย
พระจอม จารุณโณ (หงษ์ทอง), (๒๕๕๖).	ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
พระมหาสุวิทย์ฯ สิริวัฒน์โน, (๒๕๕๔).	ผลการวิจัยพบว่า พนักงานส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก
ศิริพร ตันฮะเส็ง, (๒๕๕๒).	ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ อบต. ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง และด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับน้อย
อุดมศักดิ์ เรืองรอง, (๒๕๕๒).	ผลการวิจัยพบว่า หน่วยงานที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่านนั้นมีทั้งหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดน่าน คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน
ภานุพล ภูษา, (๒๕๕๔).	ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลบางเปรี้ยก อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีความเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

๒.๗ กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จาก แนวคิดการมีส่วนร่วมของโคเฮน และฮับรอปแมน (Cohen, John & Norman T. Uphoff)^{๑๑๑} ซึ่งแบ่งเป็น ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ๓) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ๔) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

แผนภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

^{๑๑๑} Cohen, John & Norman T. Uphoff. “Participation in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity.”, *World Development*, Vol. 8, (1980): 219-222.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๑.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๑.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

๓.๒ ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปี ขึ้นไป และมีสิทธิ์เลือกตั้งในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๕,๙๙๖ คน^๑

^๑สถิติจำนวนประชากรตำบลลำไทร ทะเบียนราษฎรอำเภอลำทะเมนชัย ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๒, (อัครา).

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปี ขึ้นไป และมีสิทธิ์เลือกตั้งในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓๗๕ คน โดยหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตร ทาโร่ ยามานา (Taro Yamane) ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ ๐.๐๕ ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้
 n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรทั้งหมด ๘,๑๖๖ คน เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ดังนี้

$$n = \frac{5,996}{1 + 5,996(0.05)^2}$$

$$n = \frac{5,996}{1 + 14.99}$$

$$n = \frac{5,996}{15.99}$$

$$n = 374.98$$

เพราะฉะนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ ๓๗๕ คน

ตารางที่ ๓.๑ ข้อมูลประชากรในเขตพื้นที่ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่บ้าน	ประชาชน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หมู่ที่ ๑ บ้านหัวคลอง	๗๘๕	๔๙
หมู่ที่ ๒ บ้านลำไทร	๘๙๖	๕๖
หมู่ที่ ๓ บ้านลำตาช้าง	๑,๑๐๕	๖๙
หมู่ที่ ๔ บ้านลาดทราย	๑,๕๗๘	๙๙
หมู่ที่ ๕ บ้านลาดทราย	๗๙๕	๕๐
หมู่ที่ ๖ บ้านง่ามผักตบ	๘๓๗	๕๒
รวม	๕,๙๙๖	๓๗๕

๓.๒.๒ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๙ รูป หรือคน ได้แก่

๑. พระสมุห์แสงสุริ อธิภทโท เลขานุการเจ้าคณะตำบลวังน้อย
๒. นางจินตนา ทับทิมทอง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
๓. นายรังสรรค์ แสงฉัตร รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
๔. นางเตือนตา ราชเกตุ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
๕. นายทรงศักดิ์ ฤกษ์เกษม ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
๖. นางอรทัย ธรรมโย หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
๗. นางสาวศิริพร สระรัมย์ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานสาธารณสุข
๘. นางอาภาภรณ์ หนองถนันทน์ ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลลำไทร
๙. นางณัฐพร ผาสุขธิน ผู้ช่วยครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลลำไทร

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ขั้นตอนสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เคยมีผู้ดำเนินการวิจัยเอาไว้

๒. กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๔. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

๕. นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

๖. ปรับปรุงแก้ไข

๗. จัดพิมพ์แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้จริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๒ ลักษณะเครื่องมือ

แบบสอบถาม (Questionnaire)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ตามกรอบการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสอบถามตามกรอบปัจจัยที่กำหนด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมาใน ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้น้ำหนักของคะแนนดังนี้

๕ หมายถึง อยู่ในระดับ มากที่สุด

๔ หมายถึง อยู่ในระดับ มาก

๓ หมายถึง อยู่ในระดับ ปานกลาง

๒ หมายถึง อยู่ในระดับ น้อย

๑ หมายถึง อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

แบบสัมภาษณ์ (Interview)

๑. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ

๒. นำแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) มาปรับแก้ไขเพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ต่อไป

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน ๙ คน

ประเด็นเนื้อหาของการสัมภาษณ์ คือ การนำหลักการมีส่วนร่วม ๔ ด้าน มาประยุกต์ใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย ๑. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะที่มีต่อการให้บริการ เพื่อนำไปพัฒนาการให้บริการให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

๓.๓.๓ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ ที่สร้างไว้

๒) หาความเที่ยงตรง(Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอประธาน และกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑. ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ดร.สุริยา รักษาเมือง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ดร.ประเสริฐ ธิลาว ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ผศ.ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

๕. ดร.วรุตม์ ทวีศรี ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้ และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามและ วัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) ซึ่งเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ได้ค่า IOC ระหว่าง ๐.๖-๑.๐ ทุกข้อ ซึ่งถือว่าเครื่องมือใช้ได้

๓. หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐

คน เพื่อหาค่าความ เชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๒ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๒๙

๔. นำแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย ต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองกับประชาชนที่อยู่ภายในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaire)

๑. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถามจากประชาชนในพื้นที่ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๒. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามจำนวน ๓๗๕ ฉบับ โดยแจกกับประชาชนในพื้นที่ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเองแล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน ๓๗๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

๓. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

^๒ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทจุฬาลงกรณ์ฯ จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

๓.๔.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (Interview)

๑. ขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

๒. ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

๓. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

๔. นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

๓.๕.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และพรรณนาสถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือการ ทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้แปลผลข้อคำถามที่ได้จากการประเมินผลมีดังนี้

ช่วงค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐	แปลว่า มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙	แปลว่า มาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙	แปลว่า ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙	แปลว่า น้อย
ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙	แปลว่า น้อยที่สุด

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการเขียนเป็นความเรียงและจัดกลุ่ม โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique)

๓.๕.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique) และประมวลผลเข้าด้วยกัน รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวม

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมมาได้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๕ ชุด มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๕ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๖ องค์ความรู้

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๓๗๕ คน โดยแยกจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ ๔.๑ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=๓๗๕)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๑๕๓	๔๐.๘
หญิง	๒๒๒	๕๙.๒
รวม	๓๗๕	๑๐๐.๐
๒. อายุ		
๑๘ - ๒๙ ปี	๘๒	๒๑.๙
๓๐ - ๔๐ ปี	๑๔๘	๓๙.๕
๔๑ - ๕๐ ปี	๘๒	๒๑.๙
๕๑ - ๖๐ ปี	๔๙	๑๓.๑
มากกว่า ๖๑ ปี ขึ้นไป	๑๔	๓.๗
รวม	๓๗๕	๑๐๐.๐
๓. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	๗๒	๑๙.๒
มัธยมศึกษา/ปวช.	๑๖๘	๔๔.๘
อนุปริญญา/ปวส.	๔๕	๑๒.๐
ปริญญาตรี	๖๒	๑๖.๕
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	๒๘	๗.๕
รวม	๓๗๕	๑๐๐.๐
๔. อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๔๔	๑๑.๗
พนักงานบริษัทเอกชน	๑๐๐	๒๖.๗
ธุรกิจส่วนตัว	๘๒	๒๑.๙
รับจ้างทั่วไป	๑๑๙	๓๑.๗
อื่นๆ (โปรดระบุ)	๓๐	๘.๐
รวม	๓๗๕	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

(n = ๓๗๕)

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
๕. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐๗	๒๘.๕
๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๙๑	๕๐.๙
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๔๖	๑๒.๓
๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๓๑	๘.๓
รวม	๓๗๕	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เพศ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๒ เพศชาย จำนวน ๑๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๘ ตามลำดับ

อายุ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๐ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕ รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุไม่เกิน ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙ อายุระหว่าง ๑๘ - ๒๘ ปี จำนวน ๘๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙ อายุระหว่าง ๕๑ - ๖๐ ปี จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑ อายุ ๖๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๔ คิดเป็นร้อยละ ๓.๗ ตามลำดับ

ระดับการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน ๑๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒ รองลงมาคือ ประถมศึกษา จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๒ และ ปริญญาตรี จำนวน ๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕ และ อนุปริญญา/ปวส. จำนวน ๔๕ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐ และ ปริญญาโท หรือสูงกว่า จำนวน ๒๘ คิดเป็นร้อยละ ๗.๕ ตามลำดับ

อาชีพ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน ๑๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๗ มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗ มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน ๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙ มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗ มีอาชีพอื่นๆ จำนวน ๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๐ ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙ มีรายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๕ มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘.๓ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ๑ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ๓ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ๔ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม

(n=๓๗๕)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๓.๕๙	๐.๗๐๓	มาก
๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	๓.๕๐	๐.๗๐๐	มาก
๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	๓.๗๑	๐.๖๓๓	มาก
๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๓.๔๒	๐.๗๙๘	ปานกลาง
รวม	๓.๕๖	๐.๖๐๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๖, S.D. = ๐.๖๐๐)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ๑. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.703) ๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.700) ๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.633) ๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.758) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่เหลืออยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๓ ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมี
ส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(n=๓๗๕)

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ คัดเลือกกิจกรรมหรือโครงการที่เหมาะสมในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	๓.๙๖	๐.๙๓๐	มาก
๒. ท่านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือและพิจารณา แผนต่างๆ ที่ อาจเกิดปัญหาต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓.๖๙	๐.๘๐๗	มาก
๓. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อการแก้ไข/พัฒนา	๓.๕๘	๐.๘๕๑	มาก
๔. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเมื่อคณะกรรมการชุมชน ตัดสินใจเลือกโครงการ	๓.๕๖	๐.๘๕๓	มาก
๕. ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและนำเสนอ วิธีการแก้ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓.๕๒	๐.๙๐๑	มาก
๖. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนหรือคัดเลือกกิจกรรมใน การทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่น	๓.๔๕	๐.๙๕๒	ปานกลาง
๗. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนหรือแผนการพัฒนาท้องถิ่น	๓.๔๔	๐.๙๔๖	ปานกลาง
๘. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนหรือแผนการพัฒนาท้องถิ่น	๓.๕๑	๐.๙๔๕	มาก
ภาพรวม	๓.๕๙	๐.๗๐๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมใน
การตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๙, S.D. = ๐.๗๐๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล
ลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ
มาก ส่วนข้ออื่นนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๔ ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมี
ส่วนร่วมในการดำเนินงาน

(n=๓๗๕)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมหรือดำเนินงานตามแผนงาน	๓.๗๓	๐.๘๘๙	มาก
๒. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานจัดทำแผน การพัฒนาท้องถิ่น	๓.๕๑	๐.๘๒๔	มาก
๓. ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการในการดำเนินการ การจัดกิจกรรมตามแผนพัฒนา	๓.๕๑	๐.๙๗๕	มาก
๔. ท่านมีส่วนร่วมในการคัดค้านหรือโต้แย้งในการจัดทำแผนอย่างมีเหตุผล	๓.๔๒	๐.๙๒๗	ปานกลาง
๕. ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลแผนงาน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓.๔๘	๐.๙๑๙	ปานกลาง
๖. ท่านมีส่วนร่วมในการเชิญชวนให้คนในชุมชนเข้าร่วมปฏิบัติงานการจัดทำพัฒนาท้องถิ่น	๓.๔๕	๐.๘๗๖	ปานกลาง
๗. ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ หรือจัดกิจกรรมตามแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓.๔๔	๐.๙๕๔	ปานกลาง
๘. ท่านได้ร่วมในการกำหนดวิธีการดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	๓.๔๕	๐.๙๖๓	ปานกลาง
ภาพรวม	๓.๕๐	๐.๗๐๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๕๐, S.D. = ๐.๗๐๐)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่นนั้นอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๕ ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมี
ส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

(n=๓๗๕)

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	๓.๗๕	๐.๘๑๒	มาก
๒. ท่านได้รับประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลและรับทราบโดยทั่วถึงโดยผ่านช่องทางต่างๆ อย่างการปิดประกาศ/หอกระจายข่าว/อินเทอร์เน็ต	๓.๖๙	๐.๘๑๑	มาก
๓. ท่านได้รับประโยชน์จากสาธารณะสมบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างเครื่องออกกำลังกายสวนสาธารณะ เป็นต้น	๓.๖๕	๐.๙๕๐	มาก
๔. ท่านมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ จากการพัฒนาท้องถิ่น	๓.๙๖	๐.๘๑๖	มาก
๕. ท่านได้รับประโยชน์จากการขยายสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ เป็นต้น	๓.๗๙	๐.๗๘๑	มาก
๖. ท่านได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล	๓.๖๗	๐.๘๔๑	มาก
๗. ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในการพัฒนาท้องถิ่น	๓.๖๑	๐.๙๐๓	มาก
๘. ท่านได้รับประโยชน์จากนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	๓.๖๐	๐.๙๕๓	มาก
ภาพรวม	๓.๗๑	๐.๖๓๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๑, S.D. = ๐.๖๓๓)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ข้อ ๔ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๖) รองลงมาคือ ข้อ ๕ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๙) และน้อยที่สุดคือ ข้อ ๘ อยู่ในระดับ ($\bar{X}$ = ๓.๖๐)

**ตารางที่ ๔.๖ ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมี
ส่วนร่วมในการประเมินผล**

(n=๓๗๕)

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ท่านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือเพื่อเตรียมการประเมินผลจาก การทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓.๕๕	๐.๙๕๗	มาก
๒. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามดูผลงานและสภาพปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓.๔๒	๐.๙๗๕	ปานกลาง
๓. ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ หรือคณะกรรมการ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓.๒๘	๑.๐๐๔	ปานกลาง
๔. ท่านได้ร่วมในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการ/ กิจกรรม ที่ปรากฏในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	๓.๓๓	๑.๐๗๔	ปานกลาง
๕. ท่านได้ร่วมติดตามการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีขององค์การ บริหารส่วนตำบล	๓.๖๑	๑.๐๑๘	มาก
๖. ท่านได้ร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานตาม แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล	๓.๔๙	๑.๐๓๔	ปานกลาง
๗. ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓.๓๔	๐.๙๘๒	ปานกลาง
๘. ท่านมีส่วนร่วมในการขอความร่วมมือให้องค์กรอื่นๆเข้ามามีส่วน ร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน	๓.๓๖	๑.๐๔๘	ปานกลาง
ภาพรวม	๓.๔๒	๐.๗๙๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๔๒, S.D. = ๐.๗๙๘)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ ๕ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = ๓.๖๑) รองลงมาคือข้อ ๑ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๕๕) ส่วนข้อที่เหลือ อยู่ในระดับมาก

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ ๑ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ

(n=๓๗๕)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	เพศ				t	Sig.
	ชาย (๑๕๓ คน)		หญิง (๒๒๒ คน)			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๓.๖๙	๐.๗๐๐	๓.๕๒	๐.๖๙๙	๒.๒๐๖*	๐.๐๒๘
๒. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	๓.๕๙	๐.๗๓๔	๓.๔๓	๐.๖๖๙	๒.๑๘๑*	๐.๐๓๐
๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	๓.๗๗	๐.๖๔๐	๓.๖๗	๐.๖๒๗	๑.๕๒๑	๐.๑๒๙
๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๓.๕๗	๐.๘๔๔	๓.๓๒	๐.๗๕๒	๒.๙๒๕**	๐.๐๐๔
รวม	๓.๖๖	๐.๖๒๑	๓.๔๙	๐.๕๗๗	๒.๖๖๑**	๐.๐๐๘

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๗ ผลการทดสอบค่าสถิติ t-test แบบข้อมูล ๒ กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้าน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ,การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ,การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และภาพรวม มีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ พบว่า ประชาชนที่มี อายุต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันไป

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ

(n=๓๗๕)

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	๐.๐๔๗	๔	๐.๐๑๒	๐.๐๒๔	๐.๙๙๙
	ภายในกลุ่ม	๑๘๔.๖๕๘	๓๗๐	๐.๔๙๙		
	รวม	๑๘๔.๗๐๖	๓๗๔			
๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	๐.๖๒๓	๔	๐.๑๕๖	๐.๓๑๖	๐.๘๖๗
	ภายในกลุ่ม	๑๘๒.๕๐๑	๓๗๐	๐.๔๙๓		
	รวม	๑๘๓.๑๒๔	๓๗๔			
๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	๐.๗๖๓	๔	๐.๑๙๑	๐.๔๗๓	๐.๗๕๖
	ภายในกลุ่ม	๑๔๙.๓๓๑	๓๗๐	๐.๔๐๔		
	รวม	๑๕๐.๐๙๔	๓๗๔			
๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๑.๙๒๗	๔	๐.๔๘๒	๐.๗๕๔	๐.๕๕๖
	ภายในกลุ่ม	๒๓๖.๕๑๔	๓๗๐	๐.๖๓๙		
	รวม	๒๓๘.๔๔๑	๓๗๔			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๐.๔๕๔	๔	๐.๑๑๔	๐.๓๑๓	๐.๘๖๗
	ภายในกลุ่ม	๑๓๔.๒๓๙	๓๗๐	๐.๓๖๓		
	รวม	๑๓๔.๖๙๔	๓๗๔			

จากตารางที่ ๔.๘ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F- test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=๓๗๕)

การมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑. การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	๒๗.๙๗๑	๔	๖.๙๙๓	๑๖.๕๐๘**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๕๖.๗๓๔	๓๗๐	๐.๔๒๔		
	รวม	๑๘๔.๗๐๖	๓๗๔			
๒. การมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	๒๗.๘๙๗	๔	๖.๙๗๔	๑๖.๖๒๔**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๕๕.๒๒๘	๓๗๐	๐.๔๒๐		
	รวม	๑๘๓.๑๒๔	๓๗๔			
๓. การมีส่วนร่วมในการ รับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	๑๖.๐๕๐	๔	๔.๐๑๓	๑๑.๐๗๖**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๓๔.๐๔๔	๓๗๐	๐.๓๖๒		
	รวม	๑๕๐.๐๙๔	๓๗๔			
๔. การมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๓๑.๕๕๙	๔	๗.๘๙๐	๑๔.๑๑๑**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๐๖.๘๘๒	๓๗๐	๐.๕๕๙		
	รวม	๒๓๘.๔๔๑	๓๗๔			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๒๔.๓๓๒	๔	๖.๐๘๓	๒๐.๓๙๔**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๑๐.๓๖๒	๓๗๐	๐.๒๙๘		
	รวม	๑๓๔.๖๙๔	๓๗๔			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๙ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F- test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๕ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยภาพรวมและรายด้าน ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๐ - ๔.๑๔

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามภาพรวมระดับการศึกษา

(n=๓๗๕)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา				
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโทหรือสูงกว่า
		๓.๕๑	๓.๓๔	๓.๗๐	๓.๘๑	๔.๒๐
ประถมศึกษา	๓.๕๑	-	๐.๑๗ *	-๐.๑๙	-๐.๒๙ *	-๐.๖๙ *
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๓๔	-	-	-๐.๓๖ *	-๐.๔๗ *	-๐.๘๖ *
อนุปริญญา/ปวส.	๓.๗๐	-	-	-	-๐.๑๑	-๐.๕๐ *
ปริญญาตรี	๓.๘๑	-	-	-	-	-๐.๓๙ *
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	๔.๒๐	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(n=๓๗๕)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา				
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโทหรือสูงกว่า
		๓.๔๗	๓.๓๘	๓.๗๙	๓.๘๕	๔.๒๙
ประถมศึกษา	๓.๔๗	-	๐.๐๙	-๐.๔๑*	-๐.๓๘*	-๐.๘๒*
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๓๘	-	-	-๐.๓๐*	-๐.๔๗*	-๐.๙๑*
อนุปริญญา/ปวส.	๓.๗๙	-	-	-	-๐.๐๖	-๐.๕*
ปริญญาตรี	๓.๘๕	-	-	-	-	-๐.๔๔*
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	๔.๒๙	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

(n=๓๗๕)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา				
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโทหรือสูงกว่า
		๓.๔๓	๓.๒๖	๓.๗๓	๓.๗๕	๔.๑๕
ประถมศึกษา	๓.๔๓	-	๐.๑๗	-๐.๓๐*	-๐.๓๒*	-๐.๗๒*
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๒๖	-	-	-๐.๔๗*	-๐.๔๙*	-๐.๘๙*
อนุปริญญา/ปวส.	๓.๗๓	-	-	-	-๐.๐๒	-๐.๔๒*
ปริญญาตรี	๓.๗๕	-	-	-	-	-๐.๔๐*
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	๔.๑๕	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญา/ปวส.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

(n=๓๗๕)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา				
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโทหรือสูงกว่า
		๓.๓๔	๓.๑๗	๓.๖๔	๓.๗๔	๔.๐๘
ประถมศึกษา	๓.๓๔	-	๐.๑๗*	-๐.๓๐	-๐.๔	-๐.๗๔*
มัธยมศึกษา/ปวช.	๓.๑๗	-	-	-๐.๔๗	-๐.๕๗*	-๐.๙๑*
อนุปริญญา/ปวส.	๓.๖๔	-	-	-	-๐.๑๐*	-๐.๔๔*
ปริญญาตรี	๓.๗๔	-	-	-	-	-๐.๓๔*
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	๔.๐๘	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพะเยา หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการมีส่วนร่วม
ร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำ
ไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตาม ระดับการมีส่วนร่วม
ด้าน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

(n=๓๗๕)

ระดับ การศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา				
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญา ตรี	ปริญญาโท หรือสูงกว่า
		๓.๓๔	๓.๑๗	๓.๖๔	๓.๗๔	๔.๐๘
ประถมศึกษา	๓.๓๔	-	๐.๑๗	-๐.๒๗*	-๐.๔๐*	-๐.๗๔*
มัธยมศึกษา/ ปวช.	๓.๑๗	-	-	-๐.๔๗*	-๐.๕๗*	-๐.๙๑*
อนุปริญญา/ ปวส.	๓.๖๔	-	-	-	-๐.๑๐	-๐.๔๔*
ปริญญาตรี	๓.๗๔	-	-	-	-	-๐.๓๔*
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	๔.๐๘	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มี
ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำ
ไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่า
ประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญา/ปวส.อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีระดับการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษา
ปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิณผล น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๔ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๕ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอาชีพ

(n=๓๗๕)

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	๒๑.๔๗๓	๔	๕.๓๖๘	๑๒.๑๖๘**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๖๓.๒๓๒	๓๗๐	๐.๔๔๑		
	รวม	๑๘๔.๗๐๖	๓๗๔			
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	๑๘.๓๔๒	๔	๔.๕๘๕	๑๐.๒๙๖**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๖๔.๗๘๓	๓๗๐	๐.๔๔๕		
	รวม	๑๘๓.๑๒๕	๓๗๔			
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	๑๔.๕๕๐	๔	๓.๖๓๘	๙.๙๓๐**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๓๕.๕๔๔	๓๗๐	๐.๓๖๖		
	รวม	๑๕๐.๐๙๔	๓๗๔			
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๒๑.๗๕๒	๔	๕.๔๓๘	๙.๒๘๖**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๑๖.๖๘๙	๓๗๐	๐.๕๘๖		
	รวม	๒๓๘.๔๔๑	๓๗๔			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๑๗.๗๗๔	๔	๔.๔๔๓	๑๔.๐๖๒**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๑๖.๙๒๐	๓๗๐	๐.๓๑๖		
	รวม	๑๓๔.๖๙๔	๓๗๔			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F- test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๑ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยภาพรวมและราย ด้าน ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๖ - ๔.๒๐

ตารางที่ ๔.๑๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามภาพรวมอาชีพ

(n=๓๗๕)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ				
		รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง ทั่วไป	อื่นๆ (โปรดระบุ)
		๔.๐๑	๓.๕๒	๓.๗๒	๓.๓๘	๓.๒๘
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๔.๐๑	-	๐.๔๙*	๐.๒๙*	๐.๖๓ *	๐.๗๓*
พนักงาน บริษัทเอกชน	๓.๕๒	-	-	-๐.๒๐*	๐.๑๔	๐.๒๔ *
ธุรกิจส่วนตัว	๓.๗๒	-	-	-	๐.๓๔ *	๐.๔๔*
รับจ้างทั่วไป	๓.๓๘	-	-	-	-	๐.๑๓
อื่นๆ (โปรดระบุ)	๓.๒๘	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ(โปรดระบุ)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๗ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(n=๓๗๕)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ				
		รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง ทั่วไป	อื่นๆ (โปรดระบุ)
		๔.๐๗	๓.๕๙	๓.๗๗	๓.๓๘	๓.๒๕
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๔.๐๗	-	๐.๔๘*	๐.๓*	๐.๖๙*	๐.๘๒*
พนักงาน บริษัทเอกชน	๓.๕๙	-	-	-๐.๑๘	๐.๒๑ *	๐.๓๔*
ธุรกิจส่วนตัว	๓.๗๗	-	-	-	๐.๓๙*	๐.๕๒ *
รับจ้างทั่วไป	๓.๓๘	-	-	-	-	๐.๑๓
อื่นๆ (โปรดระบุ)	๓.๒๕	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ (โปรดระบุ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๘ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

(n=๓๗๕)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ				
		รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง ทั่วไป	อื่นๆ (โปรดระบุ)
		๓.๙๗	๓.๕๑	๓.๖๓	๓.๒๘	๓.๒๘
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๙๗	-	๐.๕๖*	๐.๓๔*	๐.๖๙*	๐.๖๙*
พนักงาน บริษัทเอกชน	๓.๕๑	-	-	-๐.๑๒	๐.๒๓*	๐.๒๓
ธุรกิจส่วนตัว	๓.๖๓	-	-	-	๐.๓๕*	๐.๓๕*
รับจ้างทั่วไป	๓.๒๘	-	-	-	-	๐.๐๐
อื่นๆ (โปรดระบุ)	๓.๒๘	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ(โปรดระบุ)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ(โปรดระบุ)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

(n=๓๗๕)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ				
		รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง ทั่วไป	อื่นๆ (โปรดระบุ)
		๔.๑๑	๓.๕๕	๓.๙๑	๓.๖๐	๓.๖๐
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๔.๑๑	-	๐.๕๖*	๐.๒๐	๐.๕๑*	๐.๕๑*
พนักงาน บริษัทเอกชน	๓.๕๕	-	-	-๐.๓๖*	-๐.๐๕	-๐.๐๕
ธุรกิจส่วนตัว	๓.๙๑	-	-	-	๐.๓๑ *	๐.๓๑*
รับจ้างทั่วไป	๓.๖๐	-	-	-	-	๐.๐๐
อื่นๆ (โปรดระบุ)	๓.๖๐	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ (โปรดระบุ)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ (โปรดระบุ)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของอาชีพที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

(n=๓๗๕)

อาชีพ	$\bar{X}$	อาชีพ				
		รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	รับจ้าง ทั่วไป	อื่นๆ (โปรดระบุ)
		๓.๙๐	๓.๔๒	๓.๕๘	๓.๒๕	๒.๙๘
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	๓.๙๐	-	๐.๕๘*	๐.๓๒ *	๐.๖๕ *	๐.๙๒*
พนักงาน บริษัทเอกชน	๓.๔๒	-	-	-๐.๑๖	๐.๑๗	-๐.๕๘*
ธุรกิจส่วนตัว	๓.๕๘	-	-	-	๐.๓๓*	-๐.๓๒*
รับจ้างทั่วไป	๓.๒๕	-	-	-	-	-๐.๖๕
อื่นๆ (โปรดระบุ)	๒.๙๘	-	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ(โปรดระบุ)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ(โปรดระบุ)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีอาชีพอื่นๆ(โปรดระบุ)อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มี รายได้ต่อเดือน ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๑ การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=๓๗๕)

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	๒๘.๑๕๐	๓	๙.๓๘๓	๒๒.๒๓๖**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๕๖.๕๕๖	๓๗๑	.๔๒๒		
	รวม	๑๘๔.๗๐๖	๓๗๔			
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	๒๔.๓๑๗	๓	๘.๑๐๖	๑๘.๙๓๖**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๕๘.๘๐๗	๓๗๑	.๔๒๘		
	รวม	๑๘๓.๑๒๔	๓๗๔			
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	๑๒.๒๘๖	๓	๔.๐๘๕	๑๑.๐๒๕**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๓๗.๘๐๙	๓๗๑	.๓๗๑		
	รวม	๑๕๐.๐๙๔	๓๗๔			
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๓๐.๖๓๔	๓	๑๐.๒๑๑	๑๘.๒๓๐**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๐๗.๘๐๗	๓๗๑	.๕๖๐		
	รวม	๒๓๘.๔๔๑	๓๗๔			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	๒๒.๔๙๒	๓	๗.๔๙๗	๒๔.๗๙๑**	๐.๐๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๑๒.๒๐๑	๓๗๑	.๓๐๒		
	รวม	๑๓๔.๖๙๔	๓๗๔			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๑ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F- test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๑ พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยภาพรวมและราย ด้าน ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๒ -๔.๒๖

ตารางที่ ๔.๒๒ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามภาพรวม

(n=๓๗๕)

รายได้ ต่อเดือน	X̄	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๓๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป
		๓.๓๑	๓.๕๔	๓.๗๖	๔.๒๓
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๓๑	-	-๐.๒๓*	-๐.๔๕*	-๐.๙๒*
๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๕๔	-	-	-๐.๒๒*	-๐.๖๙*
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๗๖	-	-	-	-๐.๔๗*
๓๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป	๔.๒๓	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อ ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๓ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(n=๓๗๕)

รายได้ต่อเดือน	X̄	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป
		๓.๓๐	๓.๕๘	๓.๘๐	๔.๓๓
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๓๐	-	-๐.๒๘*	-๐.๕๐*	-๑.๐๓*
๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๕๘	-	-	-๐.๒๒*	-๐.๗๕*
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๘๐	-	-	-	-๐.๗๕*
๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๔.๓๓	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

(n=๓๗๕)

รายได้ ต่อเดือน	รายได้ต่อเดือน $\bar{X}$	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๓๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป
		๓.๒๒	๓.๔๙	๓.๗๓	๔.๑๖
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๒๒	-	-๐.๒๗*	-๐.๕๑*	-๐.๙๔*
๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๔๙	-	-	-๐.๒๔*	-๐.๖๗*
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๗๓	-	-	-	-๐.๔๓*
๓๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป	๔.๑๖	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๕ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

(n=๓๗๕)

รายได้ ต่อเดือน	X̄	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๓๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป
		๓.๖๑	๓.๖๔	๓.๙๖	๔.๒๐
ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๖๑	-	-๐.๐๓	-๐.๓๕*	-๐.๕๙*
๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๖๔	-	-	-๐.๓๒*	-๐.๕๖*
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๙๖	-	-	-	-๐.๒๔
๓๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป	๔.๒๐	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๕ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๖ การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุดของรายได้ต่อเดือนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

(n=๓๗๕)

รายได้ ต่อเดือน	$\bar{X}$	รายได้ต่อเดือน			
		ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๓๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป
		๓.๑๒	๓.๔๒	๓.๕๗	๔.๒๓
ต่ำกว่า					
๑๐,๐๐๐ บาท	๓.๑๒	-	-๐.๓๐*	-๐.๔๕*	-๑.๑๑*
๑๐,๐๐๐ -					
๒๐,๐๐๐ บาท	๓.๔๒	-	-	-๐.๑๕	-๐.๘๑*
๒๐,๐๐๑ -					
๓๐,๐๐๐ บาท	๓.๕๗	-	-	-	-๐.๖๖*
๓๐,๐๐๑ บาท					
ขึ้นไป	๔.๒๓	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ พบว่า ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล น้อยกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๗ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่ ๑ – ๕

(n=๓๗๕)

สมมติฐาน	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig.	ผลการศึกษา	
						ยอมรับ	ปฏิเสธ
๑.	เพศ	การมีส่วนร่วมของประชาชน	๒.๖๖๑		๐.๐๐๘	✓	
๒.	อายุ	การมีส่วนร่วมของประชาชน		๐.๓๑๓	๐.๘๖๙		✓
๓.	ระดับการศึกษา	การมีส่วนร่วมของประชาชน		๒๐.๓๙๔	๐.๐๐๐	✓	
๔.	อาชีพ	การมีส่วนร่วมของประชาชน		๑๔.๐๖๒	๐.๐๐๐	✓	
๕.	รายได้ต่อเดือน	การมีส่วนร่วมของประชาชน		๒๔.๗๙๑	๐.๐๐๐	✓	

จากตารางที่ ๔.๒๗ ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายด้าน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๗ - ๔.๒๘

ตารางที่ ๔.๒๘ ปัญหา เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(n=๓๗๕)

ลำดับ	ปัญหา	จำนวน
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๑. ประชาชนไม่ค่อยได้รับข่าวสารการจัดการประชุมสักเท่าไร เลยไม่ค่อยรู้ว่าทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร	๗
	๒. ประชาชนขาดการประสานงาน มีความเห็นต่าง จึงทำให้มีความขัดแย้ง และไม่ให้ความร่วมมือ	๘
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	๑. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์น้อย จึงทำให้บางคนก็ให้ความร่วมมือ บางคนก็ไม่ให้ความร่วมมือ	๙
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	๑. ประชาชนในหมู่บ้านได้รับประโยชน์ไม่ทั่วถึง เช่น ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ หรือบ้างครั้งประชาชนได้รับความเสียหายนานเกินไปจนประชาชนในพื้นที่ต้องมาจัดการงานซ่อมแซมก่อน	๗
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๑. องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำเอกสารเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นน้อยมาก จึงทำให้ประชาชนขาดความรู้ในด้านนี้เลยไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๕

ตารางที่ ๔.๒๙ ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

(n = ๓๗/๕)

ลำดับ	ข้อเสนอแนะ	จำนวน
การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	๑. องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดอบรมในเรื่องของแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น	๙
	๒. องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีส่วนช่วยในการให้ข้อมูลข่าวสารมากกว่านี้	๖
การมีส่วนร่วม ในการ ดำเนินการ	๑. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องคอยควบคุมดูแลประชาชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการมากกว่าเดิม	๘
	๒. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเพิ่มการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น	๕
การมีส่วนร่วม ในการรับ ผลประโยชน์	๑. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องแบ่งผลประโยชน์ให้กับทุกหมู่บ้าน โดยเท่าเทียมกัน เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน	๗
การมีส่วนร่วม ในการ ประเมินผล	๑. สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน ให้เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนา และมีส่วนร่วมในการประเมินผลมากขึ้น	๙

๔.๕ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การสัมภาษณ์นี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษารวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามกรอบทฤษฎีจากแนวคิดการมีส่วนร่วมของ (Cohen and Uphoff) ที่เป็นระบบมี ๔. ประการด้วยกัน ดังต่อไปนี้ ๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ๓. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ ๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งสรุปบทสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) จำนวน ๙ ท่าน ดังต่อไปนี้

๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานจึงมักมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย และเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลน้อย ดังนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลจึงจัดให้มีเวทีประชาคมขึ้นเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น^๑

๒. ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนา เพื่อที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะได้เข้าใจและเข้าถึงความต้องการของประชาชนได้มากขึ้น^๒

๓. การจัดประชาคมทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น เพราะนอกจากจัดประชาคมแล้วยังมีการจัดทำแบบสอบถามให้กับประชาชนที่เข้าร่วมประชาคมอีกด้วย เพื่อที่จะให้ประชาชนบางส่วนที่ไม่กล้าเสนอออกความคิดเห็นได้เสนอความคิดเห็นผ่านแบบสอบถามแทน^๓

^๑ สัมภาษณ์นางจินตนา ทับทิมทอง, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^๒ สัมภาษณ์นายรังสรรค์ แสงฉัตร, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^๓ สัมภาษณ์พระสมุห์แสงสุริ อธิภทฺโท, เลขานุการเจ้าคณะตำบลวังน้อย, ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๔. จากการจัดเวทีประชาคมแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลยังคงมีช่องทางในการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อที่จะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากขึ้นและยังเป็นช่องทางให้ข้อมูลข่าวสารกับประชาชนได้รับทราบทั่วกัน^๔

๕. ทั้งนี้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชนทางองค์การบริหารส่วนตำบลยังให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการมีส่วนร่วมจะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ การรับผลประโยชน์ และยังได้สร้างความสามัคคีในชุมชน^๕

๖. องค์การบริหารส่วนตำบลได้มอบอำนาจหน้าที่ให้กับผู้นำชุมชนได้ทำหน้าที่ในการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ และชักชวนประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น^๖

๗. องค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ความรู้กับประชาชน เพื่อที่จะให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนสามารถเสนอแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น^๗

๘. ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของตนเองผ่านผู้นำชุมชนหรือเวทีประชาคมได้ เพื่อที่จะให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้นำแนวทางการคิดเห็นที่เสนอมานำมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น^๘

๙. นอกจากนี้อองค์การบริหารส่วนตำบลยังได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พร้อมทั้งมีการแจกแบบสอบถามให้กับทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงความคิดเห็น^๙

^๔ สัมภาษณ์นางเตือนตา ราชเกตุ, ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

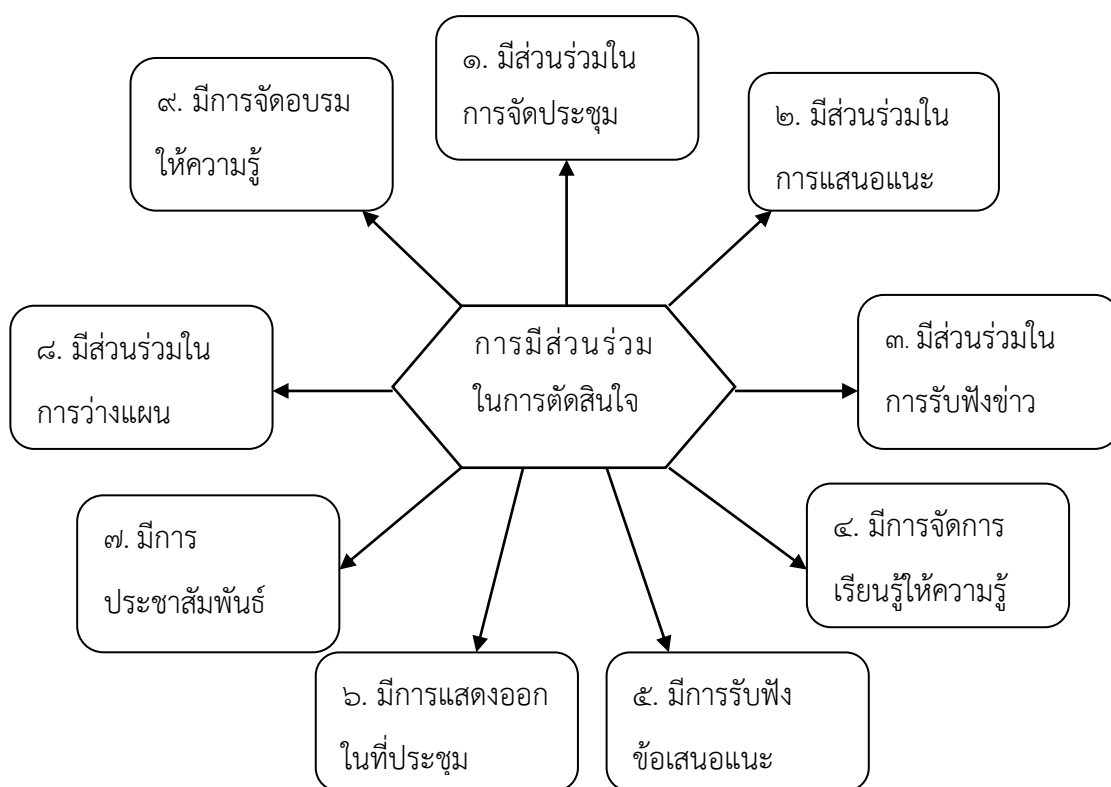
^๕ สัมภาษณ์นายทรงศักดิ์ ฤกษ์เกษม, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^๖ สัมภาษณ์นางอรทัย ธรรมโย, หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^๗ สัมภาษณ์นางสาวศิริพร สระรัมย์, ผู้ช่วยเจ้าพนักงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^๘ สัมภาษณ์นางอาภาภรณ์ หนองถัน, ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลลำไทร, ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^๙ สัมภาษณ์นางณัฐพร ผาสุขธิน, ผู้ช่วยครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลลำไทร, ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

แผนภาพที่ ๔.๑ การสังเคราะห์ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดกิจกรรมต่างๆพร้อมทั้งจัดเวทีประชาคมขึ้นเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงออกทางความคิดในกิจกรรม และยังส่งเสริมองค์ความรู้ให้กับประชาชนในเรื่องของแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือแผนพัฒนาชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจ และได้นำองค์ความรู้นั้นมาร่วมเสนอหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันเพื่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลยังมอบหน้าที่ให้กับผู้นำชุมชนในการแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์และรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน

๒) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานผ่านผู้ใหญ่บ้านโดยตรง ในการประชุมหมู่บ้าน และผู้ใหญ่บ้านได้มาเสนอเสนอความคิดหรือข้อเสนอแนะ มาร่วมในการดำเนินงานในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น^{๑๐}

๒. ผู้ใหญ่บ้านจะเป็นผู้ประสานงานในการแจ้งข่าวให้กับประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึง วันเวลา และสถานที่ และมาประชุมร่วมกันเพื่อทำงานให้ออกมาดีที่สุด^{๑๑}

๓. การดำเนินงานที่เกี่ยวกับแผนพัฒนาเมื่อประชาชนรับทราบข้อมูลแล้ว ผู้นำชุมชนและประชาชนก็มาร่วมกันดำเนินงานให้เป็นไปตามขั้นตอนในการวางแผน เพื่อให้กระบวนการในการดำเนินงานออกมาดี^{๑๒}

๔. ประชาชนและผู้นำชุมชนก็จะมาร่วมกันดำเนินงานตามขั้นตอนของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกระบวนการและเกิดผลประโยชน์มากที่สุด และสำเร็จตามวัตถุประสงค์^{๑๓}

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำชุมชนได้มีการวางแผนในการแก้ไขปัญหา ก่อนและหลัง มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาทุกครั้งเพื่อที่จะได้จัดการแก้ไขตามลำดับความสำคัญของแผน เป็นการช่วยลดปัญหาที่จะเกิด^{๑๔}

๖. องค์การบริหารส่วนตำบลยังได้มีการวางแผนในเรื่องของการดำเนินงาน และหน้าที่ของแต่ละบุคคลเพื่อให้มีความพร้อมในการดำเนินงาน ทั้งยังจัดคนให้เข้ากับหน้าที่งานเพื่อร่วมกันดำเนินงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์^{๑๕}

^{๑๐} สัมภาษณ์นางจินตนา ทับทิมทอง, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๖ พฤศจิกายน

๒๕๖๒

^{๑๑} สัมภาษณ์นายรังสรรค์ แสงฉัตร, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๖ พฤศจิกายน

๒๕๖๒

^{๑๒} สัมภาษณ์พระสมุห์แสงสุริ ธีรภทโท, เลขานุการเจ้าคณะตำบลวังน้อย, ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๑๓} สัมภาษณ์นางเตือนตา ราชเกตุ, ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๗ พฤศจิกายน

๒๕๖๒

^{๑๔} สัมภาษณ์นายทรงศักดิ์ ฤกษ์เกษม, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๗ พฤศจิกายน

๒๕๖๒

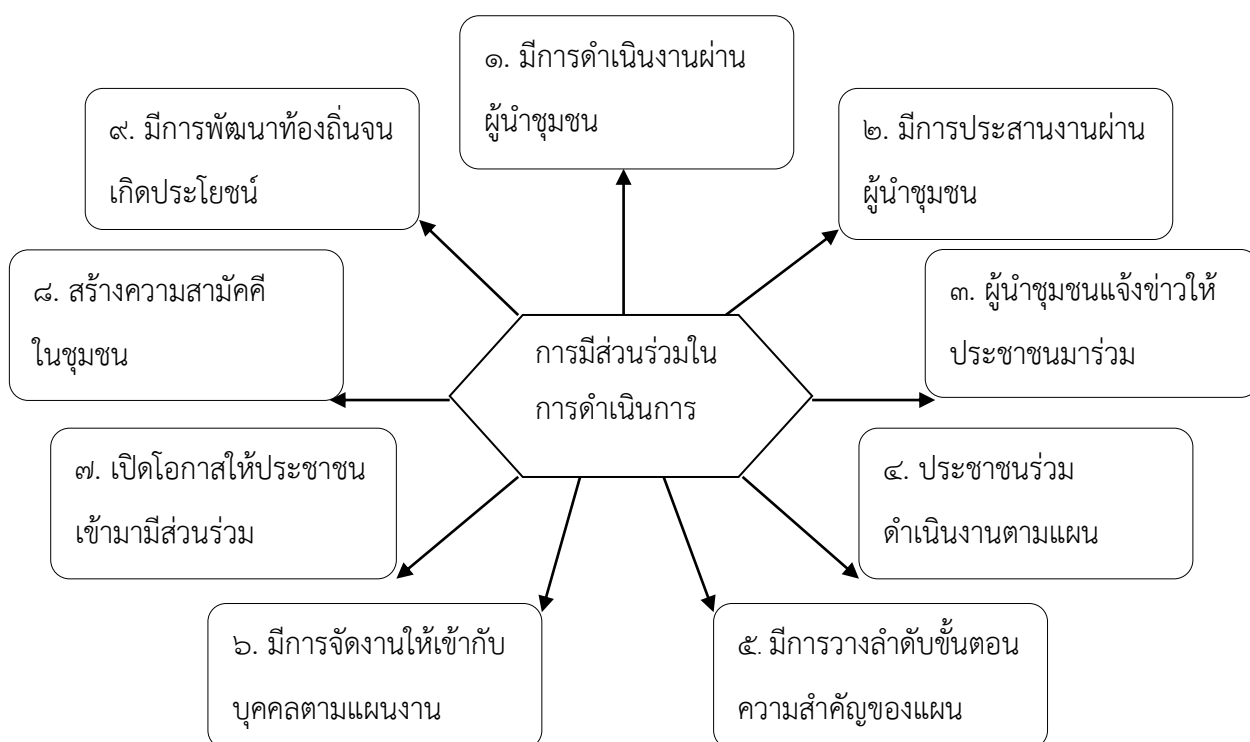
^{๑๕} สัมภาษณ์นางอรทัย ธรรมโย, หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร,

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๗. เมื่อทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมด้วยนั้น จึงเกิดผลที่ตามมา ผลที่ตามมาคือ ผลดี ผลเสีย เพราะบางคนอาจจะเอาแต่ผลประโยชน์เข้าตัวการทำงานร่วมกันจึงต้องมีการวางแผนที่ดี^{๑๖}

๘. ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจึงเกิดผลดี คือ ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เพราะประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญในการร่วมกันวางแผนพัฒนาท้องถิ่น และได้รับฟังข้อมูลที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น^{๑๗}

๙. ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจึงเกิดผลเสีย คือ เกิดการขัดแย้งระหว่างผู้รับประโยชน์กับผู้เสียประโยชน์ และหลายคนหลายความคิด คนได้รับประโยชน์ก็เสนอส่วนคนเสียประโยชน์ก็คัดค้าน ทำให้บางโอกาสหรือกิจกรรมดำเนินไปไม่ได้^{๑๘}

แผนภาพที่ ๔.๒ การสังเคราะห์ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

^{๑๖} สัมภาษณ์นางสาวศิริพร สระรัมย์, ผู้ช่วยเจ้าพนักงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๑๗} สัมภาษณ์นางอาภาภรณ์ หนองถัน, ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลลำไทร, ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๑๘} สัมภาษณ์นางณัฐพร ผาสุขธิน, ผู้ช่วยครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลลำไทร, ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประชาชนควรได้รับความรู้ และความเข้าใจ ในเรื่องของแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากกว่านี้ เพื่อที่จะให้ประชาชนมองเห็นผลที่เกิดขึ้นโดยส่วนร่วม และลดความอยากได้ประโยชน์ของตนเอง เพื่อที่จะตัดปัญหาในการดำเนินงาน แล้วช่วยกันแก้ไข ปัญหา เพื่อให้นโยบายหรือแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินไปได้ด้วยความสามัคคีของประชาชน และ ช่วยกันทำประโยชน์ให้กับส่วนรวมมากขึ้น เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี และความสามัคคีในชุมชน

๓) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ กล่าวคือ

๑. ประชาชนจะไม่ได้รับงบประมาณโดยตรงจากองค์การบริหารส่วนตำบลในกิจกรรม ต่างๆที่ชุมชนจัด แต่ประชาชนจะได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลแทน และ ประชาชนจะได้รับประโยชน์ในการดำเนินการจัดทำแผน ซึ่งประโยชน์นั้น คือ ได้รับการปรับปรุงถนน และมีความสะดวกในการใช้น้ำปาปา^{๑๙}

๒. ประชาชนจะได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การสนับสนุน อาหารกลางวันในศูนย์เด็กเล็ก และยังได้การอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม กำกับดูแล ตลอดจนงานเสร็จ^{๒๐}

๓. ประชาชนจะได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น สนับสนุนอาหาร กลางวันของโรงเรียน และสนับสนุนในการจัดกิจกรรมของชุมชนโดยผ่านผู้นำชุมชน และส่งเสริม กิจกรรมต่างๆของชุมชน^{๒๑}

๔. ประชาชนที่อยู่ในชุมชนต้องได้รับประโยชน์อย่างเท่าเทียมกันจะไม่มีใครได้เยอะกว่า หรือน้อยกว่า เพราะประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาในครั้งนี้ จึงต้องได้ประโยชน์ อย่างเท่าเทียมกันทุกคน^{๒๒}

๕. ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากการจัดทำแผนพัฒนาตามรูปแบบของแผนแต่ละ แผน เช่น ได้รับความสะดวกสบายในการใช้น้ำประปา และไฟฟ้า พร้อมทั้งได้รับการซ่อมแซมถนน ขำรุ่ดในชุมชน เพื่อความสะดวกในการเดินทางของประชาชน^{๒๓}

^{๑๙} สัมภาษณ์นางจินตนา ทับทิมทอง, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๒๐} สัมภาษณ์นายรังสรรค์ แสงฉัตร, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๒๑} สัมภาษณ์พระสมุห์แสงสุริ อธิภทโท, เลขานุการเจ้าคณะตำบลวังน้อย, ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๒๒} สัมภาษณ์นางเตือนตา ราชเกตุ, ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๒๓} สัมภาษณ์นายทรงศักดิ์ ฤกษ์เกษม, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๖. นอกจากประชาชนจะได้รับประโยชน์ต่างๆแล้ว ประชาชนยังได้เรียนรู้ในเรื่องของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และยังได้เห็นความสำคัญของการจัดทำแผน เพื่อที่ประชาชนจะได้เห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการมากขึ้น^{๒๔}

๗. ประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้เกิดขึ้นเพราะประชาชนให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และให้ความร่วมมือในการดำเนินการ และยังแสดงความคิดเห็นที่มีประโยชน์ต่อการดำเนินการจึงเกิดผลสำเร็จที่ดี^{๒๕}

๘. จากการดำเนินการตามแผนพัฒนา ประชาชนให้ความร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก และยังสนับสนุนในการดำเนินงานต่างๆ จึงทำให้ชุมชนได้รับการพัฒนาในทางที่ดี และง่ายต่อการดำเนินงานให้เสร็จเร็วขึ้น^{๒๖}

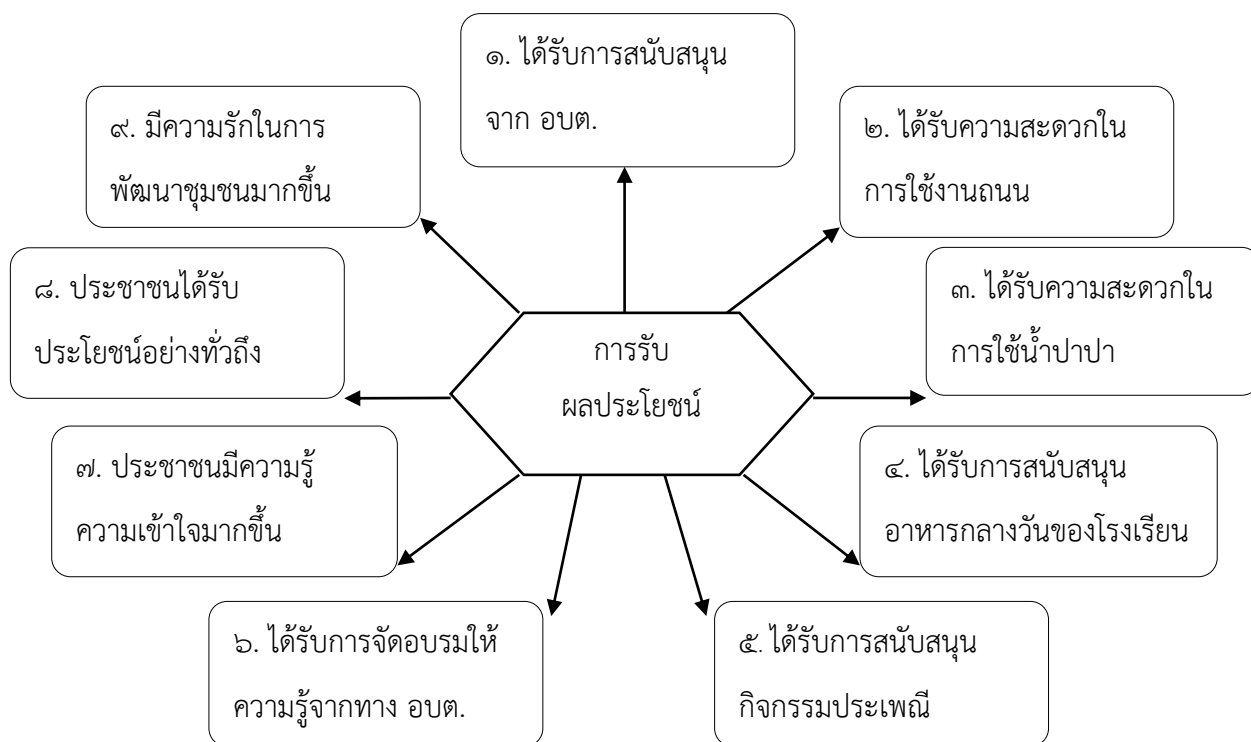
๙. จากการพัฒนาท้องถิ่นประชาชนที่ไม่ค่อยให้ความสนใจ และไม่ค่อยให้ความร่วมมือก็มาสนใจและให้ความร่วมมือ เพราะประชาชนทุกคนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึง และองค์การบริหารส่วนตำบลยังให้ความสนใจในการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชุมชนอีกด้วย ตามแบบแผนของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น^{๒๗}

^{๒๔} สัมภาษณ์นางอรทัย ธรรมโย, หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๒๕} สัมภาษณ์นางสาวศิริพร สระรัมย์, ผู้ช่วยเจ้าพนักงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๒๖} สัมภาษณ์นางอาภาภรณ์ หนองถัน, ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลลำไทร, ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๒๗} สัมภาษณ์นางณัฐพร ผาสุขทิน, ผู้ช่วยครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลลำไทร, ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

แผนภาพที่ ๔.๓ การสังเคราะห์ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

สรุปได้ว่า ประชาชนได้ให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างมาก โดยผู้นำชุมชนได้แจ้งข่าวสาร พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนา และได้รับประโยชน์อย่างเต็มรูปแบบ ไม่ใช่ประโยชน์ของใครคนใดคนหนึ่ง นอกจากนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลยังเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามงานด้วย เพื่อความโปร่งใสและเกิดประโยชน์กับประชาชน

๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้ กล่าวคือ

๑. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดคณะกรรมการประเมินผล โดยเปิดให้หลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลทุกครั้งที่ดำเนินการจนสำเร็จตามเป้าหมาย^{๒๘}

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดโอกาสให้ประชาชน โดยมีตัวแทนของประชาชน ประธานสภา กรรมการหมู่บ้าน ผู้นำและส่วนที่เกี่ยวข้อง เข้ามาร่วมในการประเมินผลเพื่อให้เกิดความเข้าใจถือถือในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล^{๒๙}

๓. ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล และติดตามการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนต่างในการดำเนินงานของทางองค์การบริหารส่วนตำบล^{๓๐}

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดให้หน่วยงานต่างๆ เข้ามาร่วมในการประเมินผล เพราะต้องการสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินงาน และเพื่อให้การดำเนินงานด้านต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกิดความโปร่งใส และเกิดประโยชน์กับประชาชน^{๓๑}

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลต้องการสร้างความน่าเชื่อถือ พร้อมทั้งยังสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล^{๓๒}

๖. การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น อาจทำให้เกิดทั้งข้อดี และข้อเสียได้ เพราะบางคนตั้งใจจะแต่ผลประโยชน์ หรือคอยตำหนิอยู่ตลอดเวลาจึงบางครั้งต้องทำให้การดำเนินงานช้า^{๓๓}

^{๒๘} สัมภาษณ์นางจินตนา ทับทิมทอง, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๒๙} สัมภาษณ์นายรังสรรค์ แสงฉัตร, รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๓๐} สัมภาษณ์พระสมุห์แสงสุริ อธิภทโท, เลขานุการเจ้าคณะตำบลวังน้อย, ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๓๑} สัมภาษณ์นางเตือนตา ราชเกตุ, ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๓๒} สัมภาษณ์นายทรงศักดิ์ ฤกษ์เกษม, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๓๓} สัมภาษณ์นางอรทัย ธรรมโย, หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๗. การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลข้อดี คือ ทำให้ทราบว่าประชาชนคิดเห็นอย่างไรในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาได้ประโยชน์และเสียประโยชน์อย่างไร^{๓๔}

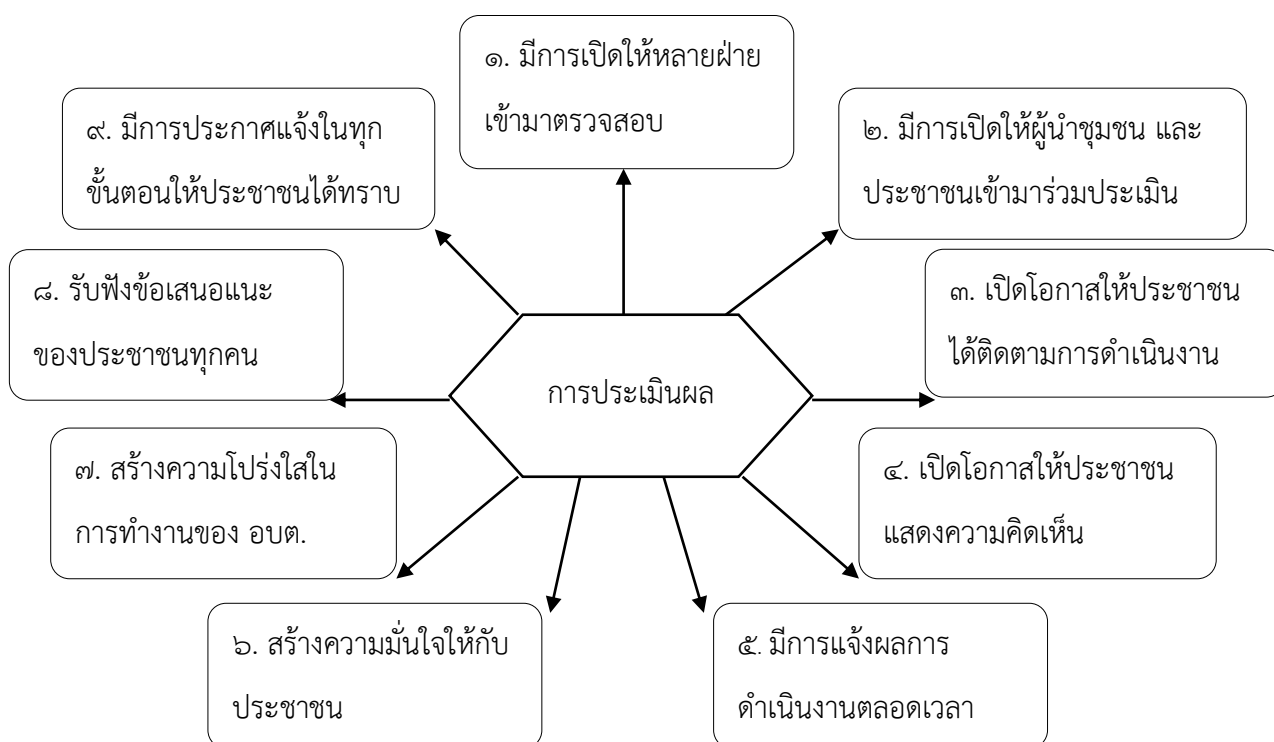
๘. การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลข้อดี ประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะต้องเข้ามามีบทบาทในการร่วมประเมินผลของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตนเอง^{๓๕}

๙. การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลข้อดีผลเสีย คือ ความคิดเห็นต่างกันจึงไม่สามารถตกลงไปในทางเดียวกันได้ และประชาชนบางกลุ่มขาดผลประโยชน์จึงไม่ให้ความร่วมมือในหลายๆเรื่อง^{๓๖}

^{๓๔} สัมภาษณ์นางสาวศิริพร สระรัมย์, ผู้ช่วยเจ้าพนักงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๓๕} สัมภาษณ์นางอาภาภรณ์ หนองถั่น, ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลลำไทร, ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

^{๓๖} สัมภาษณ์นางณัฐพร ผาสุขธิน, ผู้ช่วยครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลลำไทร, ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

แผนภาพที่ ๔.๔ การสังเคราะห์ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลตามแผนงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุด จึงจัดให้มีตัวแทนของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล คือ ประธานกรรมการ ผู้นำชุมชน ได้เข้ามาทำหน้าที่ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งได้นำผลการติดตามและประเมิน แจ้งให้กับประชาชนได้ทราบถึงขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างโปร่งใส และเชื่อมั่นในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

๔.๖ องค์ความรู้

จากการทำวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ดังนี้

๔.๖.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ดังแสดงในแผนภาพที่ ๔.๕

แผนภาพที่ ๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๕ องค์ความรู้จากการวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประเด็นที่ควรพิจารณาที่สำคัญ ๔ ประการด้วยกัน ดังต่อไปนี้

๑. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ องค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการจัดเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น และให้ประชาชนเป็นคนเลือกตัวแทนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อแสดงข้อคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

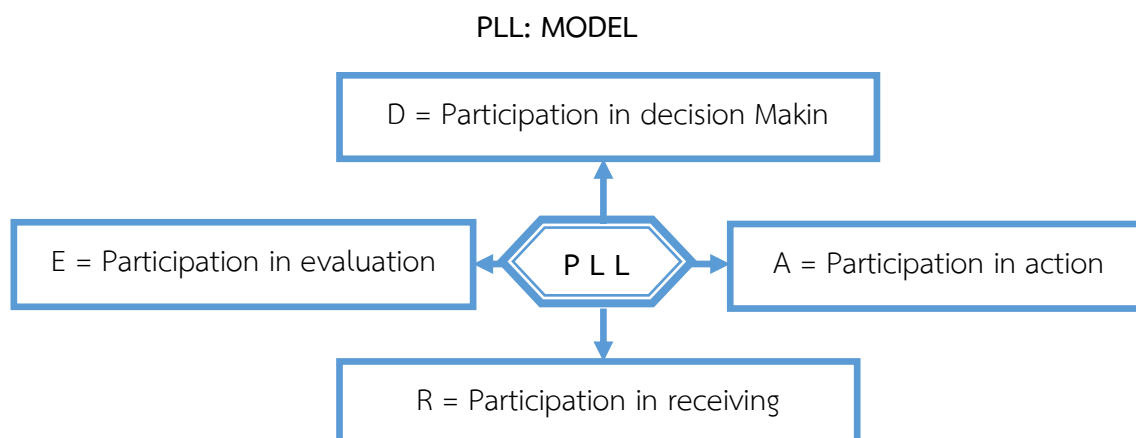
๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้จัดให้มีเวทีประชาคมเพื่อให้ประชาชนได้เลือก ผู้แทนเข้าร่วมประชุมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งผู้แทนจะทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์

๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบล ได้แจ้งผลการพัฒนาท้องถิ่นให้กับประชาชนได้รับทราบ เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอ ซึ่งประชาชนจะได้ใช้ประโยชน์จากการแจ้งข้อมูลข่าวสาร ของทางองค์การบริหารส่วนตำบล ในการใช้ไฟฟ้า น้ำประปา และถนนที่ได้รับการพัฒนาแล้ว ในส่วนนี้ประชาชนยังสามารถแสดงความคิดเห็นให้กับ องค์การบริหารส่วนตำบลทราบได้อีกด้วย เพื่อลดปัญหาในการเห็นประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม

๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล องค์การบริหารส่วนตำบล ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลในการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล และให้ตัวแทนของประชาชนมาตรวจสอบการจัดทำแผนพัฒนา หรือโครงการต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้มั่นใจในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่เป็นไปด้วยความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน

๔.๖.๒ องค์ความรู้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย ดังแสดงในแผนภาพที่ ๔.๖

แผนภาพที่ ๔.๖ องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๖ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการสังเคราะห์งานวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้ทำการสร้างโมเดล โดยใช้ชื่อว่า PLL MODEL ภายใต้ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร โดยแยกออกดังนี้

P,L,L = ที่อยู่ในวงกลมที่หนึ่งจึงได้วิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรแต่ละตัวมีดังนี้

๑. P = PEOPLE PARTICIPATION คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน
๒. L = LOCAL DEVELOPMENT PLANNING คือ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
๓. L = LAMSAI SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION คือ องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร

D,A,R,E = ที่อยู่ในวงกลมเล็กที่หนึ่ง,สอง, สาม, สี่, จึงวิเคราะห์ออกมาเป็นตัวอักษรแต่ละตัวมีดังนี้

๑. D = Participation in decision Making คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
๒. A = Participation in action คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ
๓. R = Participation in receiving benefits คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
๔. E = Participation in evaluation คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์” โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ๑. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

การศึกษานี้ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey. Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในตำบลลำไทร จำนวน ๕,๙๖๖ คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ Taro Yamane กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๗๕ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม การทดสอบค่าเอฟ (F-Test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key. Informants) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน ๒๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๒ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๓๐ - ๔๐ ปี จำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕ ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน ๑๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘ ส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป จำนวน ๑๑๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๗ ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙

๕.๑.๒ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๖ ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.600) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

๑) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.703)

๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.700)

๓) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.633)

๔) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.748)

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เพื่อนำไปสู่การตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถแสดง รายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ t - test แบบข้อมูล ๒ กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับนัยสำคัญ ๐.๐๑ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig. = ๐.๐๐๘) ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๒ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F - test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ไม่ แตกต่างกัน (Sig= ๐.๘๖๙) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๓ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F - test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาต่างกันมีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig= ๐.๐๐๐) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F - test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig= ๐.๐๐๐) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๕ ผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ F - test ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig= ๐.๐๐๐) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

ปัญหา อุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑. ไม่ค่อยได้รับข่าวสารการจัดการประชุมสักเท่าไร เลยไม่ค่อยรู้ว่าทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร

๒. ขาดการประสานงาน มีความเห็นต่าง จึงทำให้มีความขัดแย้ง และไม่ให้ความร่วมมือ

๓. มีการประชาสัมพันธ์น้อย และไม่ค่อยรู้เรื่อง จึงทำให้บางคนก็ให้ความร่วมมือ บางคนก็ไม่ให้ความร่วมมือ

๔. ประชาชนในหมู่บ้านได้รับประโยชน์ไม่ทั่วถึง เช่น ถนนเป็นหลุม เป็นบ่อ หรือ บ้างครั้งประชาชนได้รับความเสียหายนานเกินไปจนประชาชนในพื้นที่ต้องมาจัดการงานซ่อมแซมก่อน

๕. การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นน้อยมาก จึงทำให้ประชาชนขาดความรู้ในด้านนี้เลยไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑. จัดอบรมในเรื่องของแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีส่วนช่วยในการให้ข้อมูลข่าวสารมากกว่านี้

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องคอยควบคุมดูแลประชาชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการมากกว่าเดิม

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเพิ่มการเรียนรู้เกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลต้องแบ่งผลประโยชน์ให้กับทุกหมู่บ้านโดยเท่าเทียมกัน เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน

๖. สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน ให้เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนา และมีส่วนร่วมในการประเมินผลมากขึ้น

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมทั้ง ๔ ด้าน มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๕$, S.D. = ๐.๖๐๐) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ, ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ให้ความสำคัญมากในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **เทพมงคล เจริญนิช** ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงหวาย อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงหวาย อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง^๑ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษาประชาชนในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง^๒

^๑ เทพมงคล เจริญนิช, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงหวาย อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี,” *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐).

^๒ พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

เมื่อแยกออกเป็นรายด้าน ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๑. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 0.703) ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนให้ความสำคัญเข้ามามีส่วนร่วมมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกิตติชัย ปญญารโ (สินคง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอมะนัง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอมะนัง จังหวัดพิษณุโลก ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีเพียงด้านการติดตามผลและประเมินผล ที่อยู่ในระดับน้อยกว่าด้านอื่นๆ^๓ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พาณิ เรียงทอง และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม พบว่า ในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ด้านการเสนอปัญหา และร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านของการควบคุมติดตามและ ประเมินผล^๔

๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.700) ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนให้ความสำคัญเข้ามามีส่วนร่วมมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับ

^๓ พระกิตติชัย ปญญารโ (สินคง), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอมะนัง จังหวัดพิษณุโลก”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

^๔ พาณิ เรียงทอง และคณะ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชานโยบายสาธารณะ: มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๒).

งานวิจัยของ พระโกศล มณีรัตน (ณัฐม) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า ๑. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน^๕ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระกิตติชัย ปญญาโร (สินคง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วน ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีเพียงด้านการติดตามผลและประเมินผล ที่อยู่ในระดับน้อยกว่าด้านอื่นๆ^๖

๓. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๑$, $S.D. = ๐.๖๓๓$) ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อย่างทั่วถึง ผลจากการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนให้ความสำคัญสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระไกรสร โกสโล (วิภาผา) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ บริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ๑. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก^๗ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัย

^๕ พระโกศล มณีรัตน (ณัฐม), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^๖ พระกิตติชัย ปญญาโร (สินคง), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

^๗ พระไกรสร โกสโล (วิภาผา), “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗).

ของ พระโกศล มณีรัตน (ณัฐม) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ พัฒนาชุมชน ของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนาชุมชนของเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร โดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุก ด้าน^๔ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พาณิ เรียงทอง และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า ในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตาม แผนพัฒนา ด้านการเสนอปัญหา และร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านของการควบคุม ติดตามและ ประเมินผล^๕

๔.ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดย ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.758) ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ประเมินผล ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อย สอดคล้องกับงานวิจัย ของ พาณิ เรียงทอง และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ พัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม พบว่า ในการมีส่วนร่วมของ ประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตยอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา เป็นราย ด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา ด้านการ

^๔ พระโกศล มณีรัตน (ณัฐม), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองบาง มูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^๕ พาณิ เรียงทอง และคณะ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล บางเตย อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชานโยบาย สาธารณะ: มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๒).

เสนอปัญหา และร่วมตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนา ด้านของการควบคุมติดตามและประเมินผล^{๑๐} สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมภพ กิตติสมปโน (ชูศรี) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาประชาชนในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง^{๑๑} สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมภพ กิตติสมปโน (ชูศรี) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษาประชาชนในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ในด้านสังคม/ชุมชนท้องถิ่น และด้านสาธารณะชุมชน อยู่ในระดับมาก^{๑๒}

^{๑๐} พาณิเรียงทอง และคณะ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ”, *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, (สาขาวิชานโยบายสาธารณะ: มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๒).

^{๑๑} พระสมภพ กิตติสมปโน (ชูศรี), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^{๑๒} พระสมภพ กิตติสมปโน (ชูศรี), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน นำไปสู่การตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วน อายุ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ เมื่อพิจารณาในแต่ละส่วนมีประเด็นที่น่าสนใจอภิปราย ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig. = ๐.๐๐๘) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นอยู่กับเพศของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัย พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารการปกครองท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑^{๓๓}

ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (Sig. = ๐.๘๖๙) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้ขึ้นอยู่กับอายุของประชาชน ไม่สอดคล้องกับงานวิจัย พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย

^{๓๓} พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

จังหวัดนครสวรรค์ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารการปกครองท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑^{๑๔}

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig. = ๐.๐๐๐) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัย **พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารการปกครองท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑^{๑๕}

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig. = ๐.๐๐๐) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นอยู่กับอาชีพของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัย **พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารการปกครองท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ

^{๑๔} พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^{๑๕} พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑^{๑๖}

ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน (Sig. = ๐.๐๐๐) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นอยู่กับรายได้ต่อเดือนของประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัย **พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมในการบริหารการปกครองท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑^{๑๗}

^{๑๖} พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

^{๑๗} พระสมภพ กิตติสมปนโน (ชูศรี), “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

๑) องค์การบริหารส่วนตำบลควรสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน โดยการจัดการอบรมและทำคู่มือให้กับประชาชน

๒) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย วิทยุกระจายเสียง และ รถประชาสัมพันธ์ที่เป็นเนื้อหาสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับการพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนได้รับทราบ และเห็นความสำคัญ

๓) องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ผู้นำชุมชนชักชวนประชาชนในหมู่บ้านออกมามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตนเอง และแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของประโยชน์ที่ได้รับ จากการพัฒนาท้องถิ่น

๔) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมและสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนเกิดการรักท้องถิ่น และเกิดความสามัคคีในชุมชน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรม และโครงการอบรมให้กับประชาชนทุกเดือน เพื่อให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และจัดทำแบบสอบถามเพื่อให้ประชาชนได้แสดงออกทางความคิด

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากกว่าเดิม และเพิ่มช่องทางผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆในการให้ความรู้ เพื่อเพิ่มความรู้ให้กับประชาชน และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักท้องถิ่น

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดกฎเกณฑ์มาตรฐานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินงานต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีความชัดเจนมากขึ้น

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลควรตรวจสอบคณะกรรมการหรือตัวแทนเข้ามามตรวจสอบความคิดเห็นของประชาชนเป็นประจำทุกเดือน เพื่อที่จะทราบปัญหา และข้อคิดเห็นของประชาชน แล้วนำมาพิจารณาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

๑.ควรศึกษาวิจัยปัญหา และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาของการมีส่วนร่วมและประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา

๒.ควรศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓.ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัย และความสัมพันธ์ที่มีผลต่อการดำเนินงานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำดวน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย:

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย. ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ:

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. คู่มือปฏิบัติงานเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพมหานคร: กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, ๒๕๔๖.

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล. ฉบับที่ ๔. พ.ศ. ๒๕๔๖. ฉะเชิงเทรา: ประสานมิตร, ๒๕๔๗.

แก้ว นิมะเริง. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรสตรีในการพัฒนาชุมชนในจังหวัดลพบุรี. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๐.

จำนงค์ อติวัฒนสิทธิ์. สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๘.

จำรัส นวลนัม. การศึกษากับการพัฒนาประเทศแนวความคิดและวิธีปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๔๐.

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. แนวคิด และวิธีการวางแผนศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: เจริญผล, ๒๕๔๗.

ซัชวาล ทองดีเลิศ และคณะ. การจัดกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. เชียงใหม่: เชียงใหม่ ปิเอสการพิมพ์, ๒๕๔๔.

ชัยพร พิบุลศิริ. พระสงฆ์กับการพัฒนาสังคม. กรุงเทพมหานคร: เอกสารคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ลำดับที่ ๙๒๔, ๒๕๓๐.

จิตยา สุวรรณะชญ. สังคมวิทยาในวิทยาศาสตร์สังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๗.

ณัฐนรี ศรีทอง. การเพิ่มศักยภาพภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ โอ.เอส.พรินต์ติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๕๒.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ติน ปรัชญพทุทธิ. **ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม**. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร.

พิมพ์ครั้งที่ ๙. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๑.

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภารการพิมพ์, ๒๕๒๗.

นรินทร์ชัย พัฒนาพงศ์. **แนวทางในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท**. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๓๘.

นวลน้อย ตีรรัตน์ และคณะ. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล**. ในการกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๕.

เมธี จันทจารุภรณ์ และสุธิดา รัตนวานิชย์พันธ์. **วิทยาการชุมชน: การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างประชาชน**. นครสวรรค์: สุขุมและบุตร, ๒๕๔๑.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, ๒๕๔๖.

วรทัต ถัยนันท์. **การมีส่วนร่วมการปกครองส่วนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, ๒๕๔๖.

วิทยา กรเชียงกุล. **การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย: บทวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฉบับแกระ, ๒๕๒๗.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. **การพัฒนาเมืองและชนบทประยุกต์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ฟอร์เพช, ๒๕๔๙.

สนธยา พลศรี. **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๓.

สนธยา พลศรี. **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน: ชุมชนศึกษาและวางแผนโครงการ**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.

สมยศ นาวิการ. **การบริหารแบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, ๒๕๔๕.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

สำนักพัฒนาระบบรูปแบบและโครงสร้าง (สพร.). **รวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. ม.ป.ท. ๒๕๕๐.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สิน พันธุ์พินิจ. **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทจูนพับลิสซิง จำกัด, ๒๕๔๗.

เสถียร เหลืองอราม. **มนุษย์สัมพันธ์คือหัวใจของนักบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: แสงจันทร์การพิมพ์, ๒๕๕๐.

อำนาจ อนันตชัย. **การระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๐.

อุทัย บุญประเสริฐ. **การวางแผนการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: เอส.ดี.เพลส, ๒๕๔๔.

อุทัย เลาหิเชียร. **ลักษณะวิชาและมิติต่างๆ**. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์, ๒๕๔๔.

(๒) ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์:

กิงดาว จินดาเทวิน. “การศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดอุดรดิตถ์.” **วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์, ๒๕๕๒.

กิจจา โพแดน. “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาวจังหวัดนครสวรรค์.” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

เจษฎา สอนแก้ว. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยอ้ออำเภอลองจังหวัดแพร่.” **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, ๒๕๕๐.

ฐพชัย ทดนนท์. “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสำน อำเภอยางสี จังหวัดน่าน.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

ทวีป คงเทียน. “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารองค์การส่วนตำบลเป็ริง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ.” **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๘.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เทพมงคล เจริญนิช. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล
บุงหวาย อำเภวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี.” **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐.
- ธนวัฒน์ คำภีลานนท์. “การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลเมืองคูคต
จังหวัดปทุมธานี.” **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๐.
- ปติดา ปานเนตรแก้ว. “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ
บริหารส่วนตำบลสวนหลวง อำเภอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม.” **วิทยานิพนธ์รัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
๒๕๕๐.
- ปรินดา ถิรศิลาเวทย์. “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมือง
มหาสารคามอำเภอมืองจังหวัดมหาสารคาม.” **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๐.
- พงศ์สถิตย์ คามูล. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาล
เมืองเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี.” **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**.
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๒.
- พชรวรรณ พันธแดง. “แนวทางการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบล
บางนมโค.” **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. ยุทธศาสตร์การพัฒนา. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๑.
- พระกิตติชัย ปุณฺณธโร (สินคง). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดพิษณุโลก”. **วิทยานิพนธ์พุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
๒๕๕๗.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พระโกศล มณีรัตน (ณัฐม). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองบางมูลนาก อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร.” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.
- พระไกรสร โกสโล (วิภาผา). “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลบึงน้ำเต้า อำเภอลำลูกขัน จังหวัดเพชรบูรณ์.” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.
- พระจอม จารุณโณ (หงษ์ทอง). “ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี.” **วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๖.
- พระธีรวัฒน์ ธีรวิโส (พิศจาร). “ภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ตามหลักพรหมวิหาร ๔”, **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- พระปิยวัฒน์ ปิยสีโล (จักร์แต). “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- พระมหาศิริชัย สิรินทญาโณ (ศรีรัมย์). “การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- พระมหาสุวิทย์ สิริวัฒน. “การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.
- พระสมภพ กิตติสมปโน (ชูศรี). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานการปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์.” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พระอธิการปณิธิ อธิปัญโญ (แก้วบุตตี). “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลัก
สังคหัตถุขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอหนองสองห้อง
จังหวัดขอนแก่น.” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- พานิธิเรียงทอง และคณะ. “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบาง
เตย อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม.” **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**.
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ: มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๒.
- ภานุพล ภูษา. “ทศพิธราชธรรมกับการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณี
องค์การบริหารส่วนตำบลบางเพรียง อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ.”
วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย, ๒๕๕๔.
- วราภูมิ สุวะโสภา. “ทางการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักพุทธ
ธรรม.” **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,
๒๕๕๘.
- ศิริพร ต้นชะเส็ง. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชน: กรณีศึกษาองค์การบริหาร
ส่วนตำบลหัวไทร อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา.” **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๒.
- สมหมาย หนูศรีแก้ว. “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล:
กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองปราบ อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี.”
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐.
- อรนุช ป้อมเป็น. “บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลหัวดง
อำเภอลับแลจังหวัดอุตรดิตถ์.” **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**.
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, ๒๕๕๐.
- อรุณี ช้างตั้งเต็มพงษ์. “การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู สังกัดกรุงเทพมหานคร
สำนักงานเขตวัฒนา.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๓.

บรรณานุกรม (ต่อ)

อุดมศักดิ์ เรืองรอง. “กระบวนการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดน่าน.” **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๒.**

เอี่ยมอารีย์ เงินใส. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นศึกษาเฉพาะกรณี: องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่.” **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตรัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๑.**

(๓) รายงานการวิจัย:

ดวงพร แสงทอง. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี.” **ปริญญานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๕๐.**

ทรงชัย นกขมิ้น. “การพัฒนาท้องถิ่นตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรปราการ.” **รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๒.**

นันทพล พงศธรวิสุทธิ. “บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่.” **รายงานการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๘.**

ไพบูลย์ ศรีประดู. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอกกล้า อำเภอปทุมรัตน์ จังหวัดร้อยเอ็ด”. **การศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๕๖.**

ภาธิณี วรวัฒน์. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู.” **การศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๕๓.**

บรรณานุกรม (ต่อ)

ยุทธพงศ์ สมร. “การพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านร่องกาศใต้ ตำบลร่องกาศ อำเภอสว่างเม่น จังหวัดแพร่.” **การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๑.

รัฐพงศ์ บุญญานวัตร. “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร.” **รายงานวิจัย**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๕๒.

วลัยลักษณ์ พักแก้ว. “การมีส่วนร่วมของผู้นำในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอภูพานยาว จังหวัดพะเยา.” **การศึกษานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ๒๕๕๓.

วีระชัย คำลาน. “การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี.” **รายงานการศึกษานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐.

อดิศักดิ์ คำเพราะ. “การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษา: เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ.” **การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๐.

(๔) บทความ:

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. “การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน”. **วารสารพัฒนาชุมชน**. ปีที่ ๓๘ ฉบับที่ ๖ (มิถุนายน ๒๕๕๒): ๓๖.

สมชัย จิตสุชน. “การกระจายรายได้: บทสำรวจความรู้”. **วารสารเศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์**. ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน ๒๕๕๗): ๖๗.

บรรณานุกรม (ต่อ)

(๕) เอกสารที่ไม่ได้พิมพ์เผยแพร่:

กองวิชาการและแผนงาน ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ งานนโยบายและแผนงาน. **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองบ้านไผ่ พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๗**. ขอนแก่น: สำนักงานเทศบาลเมืองบ้านไผ่, ๒๕๕๘. (อัดสำเนา.)

สถิติจำนวนประชากรตำบลลำไทร ทะเบียนราษฎร์อำเภอวังน้อย ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๒ (อัดสำเนา).

(๖) ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์:

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.dla.go.th [๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒].

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.dla.go.th/index.jsp> [๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑].

พระ นิมิตร daeng กลิ่นดอกแก้ว. “ความหมายของคำว่า การพัฒนา”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.gotoknow.org/posts/300377> [๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒].

เศรษฐกิจพอเพียง. “ความหมายของ PDCA”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://sites.google.com/site/pumpkin2555/khwampdca> [๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒].

สถาบันพระปกเกล้า. “ประวัติและความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=ประวัติและความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล> [๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒].

องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร. “แผนพัฒนาท้องถิ่น”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://lamsai.go.th/public/plan/data/plan/plan_category_id/6/menu/58 [๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒].

(๗) สัมภาษณ์:

สัมภาษณ์ นางจินตนา ทับทิมทอง. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางณัฐพร ฝาสุขสิน. ผู้ช่วยครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลลำไทร, ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สัมภาษณ์ นางเตือนตา ราชเกตุ. ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางสาวศิริพร สระรัมย์. ผู้ช่วยเจ้าพนักงานสาธารณสุของค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางอรทัย ธรรมโย. หัวหน้าสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นางอาภาภรณ์ หนองถัน. ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลลำไทร, ๓๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นายทรงศักดิ์ ฤกษ์เกษม. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

นายรังสรรค์ แสงฉัตร. รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร, ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

พระสมุห์แสงสุริ อธิปัตโต. เลขานุการเจ้าคณะตำบลวังน้อย, ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒.

๒. ภาษาอังกฤษ:

A.M.G. Hicks. **Management**. New York: McGraw-Hill book Company, 1981.

Ackoff. Russel. **A Concept of Corporate Planning**, New York: John Wiley & Sons, 1970.

Cohen. and N.T. Uphoff. Participation in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity. **World Development**, 1980.

Cohen. John M. and UpHoff Norman T. **Participation's Place in Rural Development: seeking Clarity though Specificity**. World Development. New York: Mc Grew - Hill, 1980.

Denis Goulet. **The cruel choice: A new concept in the theory of development**. New York: Atheneum, 1973.

Fremont E. Kast and James E. Rosenzweig. **Organization and Management: A System Approach**. New York: McGraw-Hill Book Company, 1970.

Fremont J.Lyden and EvnestG.Millie, **Planning**. Programming Budgeting: A Systems Approach to Management Chicago: Markham Publishing company, 1971.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Harold. Koontz and Cyril O'Donnell. **Principles of Management**. New York: McGraw-Hill Book Company, 1968.

Koontz. Harold. Cyril O'Donnell. And Heinz Weihrichm. **Management**. Auckland: McGraw-Hill, 1984.

Leonard Bloomfield and others. **The Moern Library of the English Language**. New York: Random House, 1948.

Michael P. Todaro. **Economic development**. 5 th ed. New York: Longman, 1994.

United Nation. **Department of Internation Economic and Social Affair**. Popular Participation asa Strategy for Promoting Community Level Action and Nation Development Report of The Meeting for The Adhoc Group of Expert. New York: United Nation, 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์
และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

๑. ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา	ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. ดร.สุรียา รักษาเมือง	ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ดร.ประเสริฐ ธิลาวั	ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. ผศ.ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๕. ดร.วรุตม์ ทวีศรี	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โทร.,โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ลว ๘๐๕๕-๒/๑ ๐๕๕๕

วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล

โทร. ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕๕

รองคณบดี/ดร.อมิต น้อยทิมานนท์/คณบดี

ธีรวัฒน์
๘ ต.ค. ๕๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โทร.,โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ๘๐๐๕.๕/๑๐๕๒ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุมัติคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.สุริยา รักษาเมือง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขออนุมัติท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ดร.สุริยา รักษาเมือง
๘/๑๐/๖๒

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
โทร. ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ โทร.โทรสาร ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ๘๐๐๔.๒ / ๑๐๕๒ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.ประเสริฐ อิลาว อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวិจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้ว

นี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ตรวจแล้ว

ดร.ประเสริฐ อิลาว

๙ ต.ค. ๖๒

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
โทร. ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕๕

ที่ อว ๘๐๐๕๒/ ๐๓๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พานสุวรรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๒๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจ
แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้ว
นี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทาง
วิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลียง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
โทร. ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕๕

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๐๓๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๘ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์
เรียน ดร.วรุฒม์ ทวีศรี สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในเรื่องเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว สามารถตรวจ
แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้ว
นี้ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทาง
วิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล

โทร. ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕๕

๑๙๑๑/๖๕๖๒

 (ดร.วรุฒม์ ทวีศรี)
 ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๒

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อการวิจัย

(ผศ.ดร. อนุวัฒน์ กระสังข์)

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายข้อ

(Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปล ผล
	๑.ด้าน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ								
๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ ประกอบการตัดสินใจ คัดเลือกกิจกรรมหรือโครงการที่ เหมาะสมในการจัดทำพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือและพิจารณา แผน ต่างๆ ที่อาจเกิดปัญหาต่อการจัดทำพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อการ แก้ไข/พัฒนา	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเมื่อ คณะกรรมการชุมชนตัดสินใจเลือกโครงการ	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้

ที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปล ผล
๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและ นำเสนอวิธีการแก้ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนหรือคัดเลือก กิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนหรือแผนการ พัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผนพัฒนา หรือจัดกิจกรรมของกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เพื่อการ พัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.ด้าน									
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน									
๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมหรือ ดำเนินงานตามแผนงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์การ ดำเนินงานจัดทำแผน การพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการในการ ดำเนินการ การจัดกิจกรรมตามแผนพัฒนา	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการคัดค้านหรือโต้แย้งในการจัดทำ แผนอย่างมีเหตุผล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลแผนงาน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปล ผล
๖.	ท่านมีส่วนร่วมในการเชิญชวนให้คนในชุมชนเข้าร่วม ปฏิบัติงานการจัดทำพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ หรือจัดกิจกรรมตาม แผนพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	ท่านได้ร่วมในการกำหนดวิธีการดำเนินการในจัดทำ แผนพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

๓.ด้าน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์									
๑.	ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	ท่านได้รับประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารขององค์การ บริหารส่วนตำบลและรับทราบโดยทั่วถึงโดยผ่าน ช่องทางต่างๆ อย่างการปิดประกาศ/หอกระจายข่าว/ อินเทอร์เน็ต	+๑	+๑	+๑	๐	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๓.	ท่านได้รับประโยชน์จากสาธารณะสมบัติขององค์การ บริหารส่วนตำบล อย่างเครื่องออกกำลังกาย สวนสาธารณะ เป็นต้น	+๑	+๑	-๑	+๑	+๑	๓	๐.๖	ใช้ได้
๔.	ท่านมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือ โครงการต่างๆ จากการพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๕.	ท่านได้รับประโยชน์จากการขยายสาธารณูปโภคของ องค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ เป็นต้น	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้

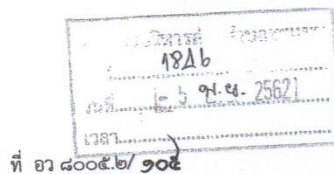
ที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปล ผล
๖.	ท่านได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากการ ดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๗.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมหรือ โครงการต่างๆ ในการพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	๐	๐	+๑	๓	๐.๖	ใช้ได้
๘.	ท่านได้รับประโยชน์จากนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	+๑	+๑	๐	๐	+๑	๓	๐.๖	ใช้ได้
๔.ด้าน									
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล									
๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือเพื่อเตรียมการ ประเมินผลจากการทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามดูผลงานและสภาพปัญหา อุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกับ เจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการ ในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๔.	ท่านได้ร่วมในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตามโครงการ/กิจกรรม ที่ปรากฏในแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	ท่านได้ร่วมติดตามการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของ องค์การบริหารส่วนตำบล	+๑	+๑	๐	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้

ที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปล ผล
๖.	ท่านได้ร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการ บริหารงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วน ตำบล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นอัน เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๘.	ท่านมีส่วนร่วมในการขอความร่วมมือให้องค์กรอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ภาคผนวก ข

หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลตัวอย่าง (try out)
และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการวิจัย

หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลตัวอย่าง (try out)

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๑๐๕

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไญ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัยเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
เรียน นายสมหมาย ประสพเหมาะ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ อำเภอลำไญ
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๒๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอลำไญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากประชาชนในตำบลของท่าน
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบ
ความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในการวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

เรียน นายศ.ช.แมบ

☒ เพื่อโปรดทราบ

☐ เพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๐ ความเห็นจากหัวหน้างานวิชาการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(นางสาวไฉรินทร์ คงมั่น)

นักวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ศึกษาระดับปริญญาโท
หัวหน้างานวิชาการ

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
โทร. ๐๘๙-๐๑๔๕๕๕๕

นายอภิรักษ์ บุญมาก

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(นายพรวิทย์ วัฒนวงศ์)

รองผู้อำนวยการบริหารส่วนตำบลชะแมบ ศึกษาระดับ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะแมบ

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือในการวิจัย

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัย นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์

(ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables
in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's	
Alpha	N of Items
.829	32

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
a1	122.43	102.392	.537	.817
a2	122.90	106.645	.250	.827
a3	122.33	107.954	.231	.827
a4	122.27	106.754	.268	.826
a5	122.70	101.321	.507	.818
a6	122.43	105.840	.317	.824
a7	122.63	107.620	.262	.826
a8	122.83	106.626	.264	.826
b1	122.97	105.757	.311	.825
b2	122.57	107.633	.179	.829
b3	122.60	106.248	.248	.827
b4	122.70	106.079	.277	.826
b5	123.03	104.378	.312	.825
b6	122.83	106.282	.267	.826
b7	122.87	102.464	.418	.821
b8	123.30	102.907	.436	.820
c1	122.70	112.079	-.062	.834
c2	123.10	102.576	.417	.821
c3	122.90	100.714	.526	.817
c4	122.50	108.121	.156	.830
c5	122.83	106.075	.279	.826
c6	122.97	105.068	.332	.824
c7	122.90	103.610	.433	.821
c8	122.80	106.717	.248	.827
d1	123.00	104.138	.431	.821
d2	123.10	104.024	.423	.821

d3	123.10	102.921	.399	.822
d4	123.03	104.999	.370	.823
d5	123.00	103.655	.410	.821
d6	122.50	105.776	.388	.823
d7	122.43	106.254	.339	.824
d8	122.47	107.913	.320	.825

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
และแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอ

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/๑๑๘

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
ที่รับ 2298
วันที่ 11 พ.ย. 2562
เวลา 16.29 น.

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้ผลิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางจินตนา ทับทิมทอง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๒๑๐๑๒๐๔๑๒๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากประชาชนในตำบลของท่าน
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้ผลิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

กึ่ง พ.ค. / ปลัด

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้
นายทองแดง พันธ์พานิช นายก อบจ. ลำไทร
ดำรงตำแหน่งนายก อบจ. ลำไทร ในโอกาสที่
นายทองแดง พันธ์พานิช

ขอแสดงความนับถือ

S. J. P.

นายก อบจ. ลำไทร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ให้เหตุผลพิจารณาตามตำแหน่งหน้าที่
(นายเอราวัณ อุทัยชัย)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

(นายพรหมเดช อุทัยชัย)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
โทรศัพท์ : ๐๙๙-๐๑๔๔๔๔๔
(นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล)
หัวหน้างานวิจัยและแผนปฏิบัติการ - พิชัย ธีรวัฒน์

(นางอรทัย ธรรมโย)
หัวหน้าสำนักงานปลัด

12 กย/62

(นางจินตนา ทับทิมทอง)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร ส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ ๒ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ ๓ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาในเชิงวิชาการเท่านั้น จะไม่เกิดผลเสียหรือผลกระทบต่อนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด จึงขอความอนุเคราะห์จากทุกท่านได้ให้คำตอบตามข้อเท็จจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงที่สุด และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล

นิสิตหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับผู้ตอบ

แบบสอบถาม

๑. เพศ

☐ ชาย☐ หญิง

๒. อายุ

☐ ๑๘ - ๒๙ ปี☐ ๓๐ - ๔๐ ปี☐ ๔๑ - ๕๐ ปี☐ ๕๑ - ๖๐ ปี☐ ๖๑ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

☐ ประถมศึกษา☐ มัธยมศึกษา/ปวช.☐ อนุปริญญา/ปวส.☐ ปริญญาตรี☐ ปริญญาโท หรือสูงกว่า

๔. อาชีพ

☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ☐ พนักงานบริษัทเอกชน☐ ธุรกิจส่วนตัว☐ รับจ้างทั่วไป☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

๕. รายได้ต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท☐ ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท☐ ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท☐ ๓๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป

ส่วนที่ ๒ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างที่ตรงกับคำตอบของท่านมากที่สุด

ด้าน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ		ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ คัดเลือกกิจกรรมหรือโครงการที่เหมาะสมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือและพิจารณา แผนต่างๆ ที่อาจเกิดปัญหาต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อการแก้ไข/พัฒนา					
๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเมื่อคณะกรรมการชุมชนตัดสินใจเลือกโครงการ					
๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
๖.	ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนหรือคัดเลือกกิจกรรมในการทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
๗.	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดขั้นตอนหรือแผนการพัฒนาท้องถิ่น					
๘.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการวางแผนพัฒนาหรือจัดกิจกรรมของกลุ่มต่างๆ ในชุมชนเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น					

ด้าน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน		ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๙.	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมหรือดำเนินงานตามแผนงาน					
๑๐.	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานจัดทำแผน การพัฒนาท้องถิ่น					
๑๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการในการดำเนินการ การจัดกิจกรรมตามแผนพัฒนา					
๑๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการคัดค้านหรือโต้แย้งในการจัดทำแผนอย่างมีเหตุผล					
๑๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลแผนงาน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
๑๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการเชิญชวนให้คนในชุมชนเข้าร่วมปฏิบัติงานการจัดทำพัฒนาท้องถิ่น					
๑๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ หรือจัดกิจกรรมตามแผนพัฒนาท้องถิ่น					
๑๖.	ท่านได้ร่วมในการกำหนดวิธีการดำเนินการในจัดทำแผนพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
ด้าน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์						
	ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ					
	ท่านได้รับประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบลและรับทราบโดยทั่วถึงโดยผ่านช่องทางต่างๆ อย่างการปิดประกาศ/หอกระจายข่าว/อินเทอร์เน็ต					

ด้าน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์		ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑๙.	ท่านได้รับประโยชน์จากสถานะสมบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างเครื่องออกกำลังกายสวนสาธารณะ เป็นต้น					
ด้าน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์		ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๐.	ท่านมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ จากการพัฒนาท้องถิ่น					
๒๑.	ท่านได้รับประโยชน์จากการขยายสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ เป็นต้น					
๒๒.	ท่านได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล					
๒๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ในการพัฒนาท้องถิ่น					
๒๔.	ท่านได้รับประโยชน์จากนโยบายการพัฒนาท้องถิ่นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล					

ด้าน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล		ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือเพื่อเตรียมการประเมินผลจากการทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
๒๖.	ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามดูผลงานและสภาพปัญหา อุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
๒๗.	ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
๒๘.	ท่านได้ร่วมในการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม ที่ปรากฏในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล					
ด้าน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล		ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๒๙.	ท่านได้ร่วมติดตามการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบล					
๓๐.	ท่านได้ร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสของการบริหารงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล					
๓๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น					
๓๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการขอความร่วมมือให้องค์กรอื่นๆเข้ามามีส่วนร่วมติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน					

ส่วนที่ ๓ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

๑.ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ปัญหา อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ.....

๒.ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ปัญหา อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ.....

๓.ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ปัญหา อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ.....

๔.ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ปัญหา อุปสรรค.....

ข้อเสนอแนะ.....

...ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม...

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นิตยสารสัมภาษณ์เพื่อประกอบการวิจัย
และแบบสัมภาษณ์

หนังสือขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตสัมภาษณ์เพื่อประกอบการวิจัย

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว๐๖๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

นมัสการ พระสมุห์แสงสุริ อริภุชโชติ เลขานุการเจ้าคณะตำบลวังน้อย อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬ
าลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากพระคุณท่านด้วยดี และขอพระ
ขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงน้อมสมการมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

กราบนมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล
โทรศัพท์ต่อ : ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕๕

ที่ อว ๘๐๐๕๒/ก ๐๖๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิติสดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางจินตนา ทับทิมทอง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิติสด ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิติสดหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติสดดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
โทรศัพท์ : ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕๕

- ๗๕๗๒

(นางจินตนา ทับทิมทอง)
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร

ที่ อว ๘๐๐๕๒/ก ๐๖๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้บันทึกเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายรังสรรค์ แสงฉัตร รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขออนุญาตให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้บันทึกดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล
โทรศัพท์ : ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕

(นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล)

ที่ อา ๘๐๐๕๒/วอ๖พ

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตให้สิทธิเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางอรทัย ธรรมโย หัวหน้าสำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิติ ๒๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขออนุญาตให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
โทรศัพท์ : ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕

(นางอรทัย ธรรมโย)
หัวหน้าสำนักงานปลัด

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๖ ๐๖๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้ใช้สื่อบันทึกข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายทรงศักดิ์ ฤกษ์เกษม ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ใช้สื่อบันทึกข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล
โทรศัพท์ต่อ : ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕

(นายทรงศักดิ์ ฤกษ์เกษม)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ๑๐๖พ

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางเตือนตา ราชเกตุ ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือิง)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
โทรศัพท์ต่อ : ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕๕

๒๕
<นางเตือนตา ราชเกตุ>

ที่ อว ๘๐๐๕๒/ว ๐๖๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้อนุญาตให้ผลิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางสาวศิริพร สระรัมย์ ผู้ช่วยเจ้าพนักงานสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีคามจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขออนุญาตเคราะหใ้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผลิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
โทรศัพท์ : ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕

-กทท

ศิริพร สระรัมย์

12 พ.ย. 62

ที่ อว ๘๐๐๕๒/ ว ๐๖พ

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิติสดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางอาภาภรณ์ หนองถัน ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล รหัสประจำตัวนิติสด ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิติสดหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอลำไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติสดดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ ไรจนมงคล
โทรศัพท์ต่อ : ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕

รับทราบ

ที่ อว ๘๐๐๕๒/ว ๐๖๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้ผลิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางณัฐพร ผาสุขทิน ผู้ช่วยครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล รหัสประจำตัวนิสิต ๖๑๐๑๒๐๔๑๑๒ นิสิตหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำไทร
อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ที่ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผลิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความ
เอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล
โทรศัพท์ : ๐๙๙-๐๑๔๕๕๕๕

รับทราบ
วันที่ ๗/๑๑/๖๒
นางสาว...

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	: นายธีรวัฒน์ โรจนมงคล : Mr.Thirawat Rotjanamongkol
วัน เดือน ปีเกิด	: วันพุธ ที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘
ภูมิลำเนา	: เลขที่ ๙๒ หมู่ ๓ บ้านนาดี ตำบลไร่สี อำเภอลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ
การศึกษา	: ระดับประถมศึกษาโรงเรียนบ้านนาดี ตำบลไร่สี อำเภอลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย ตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระดับปริญญาตรี พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ) คณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผลงานทางวิชาการ	: บทความทางวิชาการ พระธีรวัฒน์ ฐิตเมโธ (โรจนมงคล) “สื่อออนไลน์บ่อเกิดของปัญหาสังคม: การบริหารสติด้วย หลักธรรมคือทางออก” ตีพิมพ์ที่วารสารศิษย์เก่า มจร.ปี ๒๕๖๑
ปัจจุบันกำลังศึกษา	: ระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ศึกษาดูงาน	: ศึกษาดูงานนอกสถานที่ ณ.ศูนย์ราชการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๑ : ศึกษาดูงานต่างประเทศ ณ.ประเทศไต้หวัน ระหว่างวันที่ ๘ – ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒
ปีที่เข้าศึกษา	: พ.ศ. ๒๕๖๑
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: พ.ศ. ๒๕๖๓
ที่อยู่ปัจจุบัน	: หอพักนพพรแมนชั่น บ้านเลขที่ ๙๘/๙๕ หมู่ ๑๓ ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี ๑๒๑๒๐